

**BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE/NABAVE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АГЕНЦИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY**

PRIRUČNIK

MART, 2025. GODINE

UVOD

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je u cilju edukativnog djelovanja preduzela aktivnosti na organizaciji edukacije korisnika 06. i 07.03.2025 godine. U sklopu navedenog dijaloga sa korisnicima sistema održane su četiri tematske cijeline:

- Praktična primjena člana 7. Zakona o javnim nabavkama – subvencionisani ugovori sa primjerima iz prakse Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, Kancelarije za razmatranje žalbi, Suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda pravde,
- Praktična primjena kreiranja i objava planova nabavki, te izmjena/dopuna planova nabavki u informacionom sistemu e-nabavke sa primjerima iz prakse,
- Praktična primjena člana 8. Zakona o javnim nabavkama – ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim sa primjerima iz prakse Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, Kancelarije za razmatranje žalbi, Suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda pravde,
- Praktična primjena člana 10a. Zakona o javnim nabavkama – Izuzeća za ugovore o javnoj nabavci usluga sa primjerima iz prakse Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, Kancelarije za razmatranje žalbi, Suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda pravde.

Učesnici edukacije su imali mogućnost postavljanja pitanja putem „chat“ opcije na koja je odgovarano za vrijeme trajanja samog dijaloga.

U svrhu adekvatnog informisanja i drugih korisnika koji nisu bili u mogućnosti da budu uključeni u navedeni dijalog Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je pripremila ovaj Priručnik kao jedan od vidova dodatne edukacije svih učesnika u sistemu javnih nabavki jer se ova pitanja prije svega odnose na slučajeve iz prakse sa kojima su se susretali učesnici dijaloga i odgovori na njih mogu da posluže svim učesnicim u sistemu javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.

PITANJA I ODGOVORI

1. Poštovani, da li se radi na poboljšanju sistema vezano za izvještaje. Jako puno podata se unosi u sistem a ne možemo povući ni jedan pregled, napr podate potrebne za reviziju, za koje ugovore nije unešena realizacija itd.

U sistemu e-Nabavke postoji predefinisano ukupno 11 statističkih izvještaja koji su dostupni u profile ugovornog organa na linku "Izvještaji". Pored toga ,na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) moguće je generisati veliki broj raznih statističkih izvještaja koristeći dostupne pretrage. Nakon unosa podataka u odgovarajuće filtere i pretraživanjem baze podataka, rezultate pretrage moguće je eksportovati u excel. Nakon eksporta u excel, moguća je daljnja obrada tih podataka. Na žalost u ovom trenutku nije moguće dobiti podatke o ugovorima za koje nisu uneseni osnovni elementi ugovora, ali to ne znači da u narednom periodu, kada se za to steknu uslovi, Agencija neće izvršiti nadogradnju sistema e-Nabavke te omogućiti prikaz i tih podataka. Želimo istaknuti da Uredi za reviziju svih nivoa vlasti u BiH imaju modul u sistemu e-Nabavke putem kojeg mogu doći do velikog broja podataka/izvještaja o nabavkama koje provode ugovorni organi.

2. Nakon održane e-aukcije, prvorangirani ponuđač nije dostavio dokaze iz člana 45.ZJN, iz kog razloga je Ugovorni organ bez poništenja i ponovnog sprovođenja aukcije, dodijelio ugovor drugorangiranom ponuđaču. Problem se pojavio s obzirom da Portal javnih nabavki ne dozvoljava da se ugovor dodijeli drugorangiranom, nego je automatski povukao podatak o najuspješnijem ponuđaču nakon završene e-aukcije. Naravno, ugovorni organ nije znao da će se to desiti, postupio je kao i uvijek kad neko ne dostavi dokaze iz 45. člana i dodijelio drugorangiranom ponuđaču. Molim vas za informaciju kako postupiti, kako riješiti nastalu situaciju?

Sistem e-Nabavke omogućava odabir ponuđača koji nije pobjednik e-Aukcije s ciljem objave obavještenja o dodjeli ugovora. Naravno, sistem e-Nabavke, po default-u, na formi "Dodjela", u polje "Izabrani ponuđač ili grupa ponuđača" vuče naziv ponuđača koji je na e-Aukciji bio prvorangirani, ali daje mogućnost odabira i drugih ponuđača koji nakon e-Aukcije nisu bili prvorangirani. Ovo je u sistemu e-Nabavke padajuća lista u kojoj su pobrojani svi ponuđači koji su učestvovali u e-Aukciji, te je iz te padajuće liste moguće odabrati bilo kojeg ponuđača. U slučaju da se odabere ponuđač koji nije pobjednik e-Aukcije, u polje "dodatne informacije" obavezno je unijeti razloge za to.

3. Da li se iz objavljenog Plana može izbrisati Stavka?

Iz objavljenog plana nabavki ili privremenog plana nabavki nije moguće vršiti brisanje pojedinačne stavke/nabavke. Ono što sistem e-Nabavke omogućava jeste ispravka plana nabavki ili privremenog plana nabavki te, za određenu stavku/nabavku označavanje opcije "Odustaje se od nabavke". Odustajanje od nabavke se radi na način da se na dugmetu "Nabavke u planu", klikom na "Izmjena", otvori stavka za koju se želi označiti navedena opcija, te na dnu forme označi kvadratić "Odustaje se od nabavke?". Označavanjem ove opcije sistem e-Nabavke ovu stavku/nabavku označi crvenom bojom. Razlog za korištenjem ove opcije može biti ili stvarno odustajanje od stavke/nabavke u planu nabavki ili privremenom planu nabavki ili ukoliko se desila greška kod unosa

podataka koji se ne mogu mijenjati u planu nabavki ili privremenom planu nabavki, nakon čega je potrebno dodati stavku/nabavku sa ispravnim podacima.

4. Zbog čega u planu nabavki nije dozvoljeno mijenjati vrstu postupka nabavke? Imali smo skoro situaciju da smo umjesto konkurentskog postupka trebali provesti otvoreni postupak, sistem nije dozvolio a isti predmet nabavke je bio.

U planu nabavki ili privremenom planu nabavki trenutno nije moguće vršiti ispravku vrste postupka, vrste ugovora i CPV koda. Validacija koja nedozvoljava mijenjanje navedenih podataka implementirana je s ciljem preventivnog sprečavanja eventualnih zloupotreba koje je Agencija primijetila u praksi nakon što je pušten ovaj modul na korištenje. Drugi razlog je taj što bi brisanje stavke/nabavke iz plana nabavki ili privremenog plana nabavki obrisalo i redni broj te stavke/nabavke, što bi dovelo do renumerisanja svih ostalih stavki/nabavki, a što u konačnici ne bi smjelo da se dešava iz razloga što se ugovorni organ poziva na redni broj stavke/nabavke iz objavljenog plana nabavki ili privremenog plana nabavki..

5. Ja nisam unosila ID broj nabavke a imam u svom internom planu.moze li se naknadno to unijet bez da se mijenja trenutni plan nabavke?

Moguće je naknadno unijeti ID broj predmeta nabavke bez da se mora uraditi objavljivanje ispravke plana nabavki ili privremenog plana nabavki. Podatak ID broj predmeta nabavke je podatak koji se ne generiše (ne prikazuje) u dokumentu plana nabavki ili privremenog plana nabavki, te iz tog razloga naknadno unošenje ovog podatka u sistemu e-Nabavke ne bi proizvelo ispravku plana nabavki ili privremenog plana nabavki. Podatak ID broj predmeta nabavke prikazuje se isključivo na interface-u u sistemu e-Nabavke.

6. Postovani, u prvobitnom objavljenom planu nije bila podjela na lotova sada se radi izmjena plana za istu stavku sa podjelom na lotove i nije moguće uraditi izmjenu kako postupiti u toj situaciju.

Moguće je uraditi izmjenu plana nabavki ili privremenog plana nabavki u smislu promjene podatka da li će se nabavka dijeliti na lotove. Međutim, kada u planu nabavki ili privremenom planu nabavki označite da se postupak dijeli na lotove, onda je u glavni CPV kod moguće unijeti samo jedan od 45 grupa CPV kodova. Na ovaj način više se ne može desiti da se razlikuju glavni CPV kodovi iz plana nabavki ili privremenog plana nabavki i postupka koji se kreira u sistemu.

7. Kada će se moći filtrirati Plan nabavke za organizacione jedinice, s obzirom da nam se Plan nabavki sastoji od 424 stranica, a imamo 7 organizacionih jedinica (JP EP BiH d.d.)? To bi nam olakšalo sve aktivnosti koje su potrebne za svaku organizacionu jedinicu.

U sistemu e-Nabavke, na pregledu unesenih stavki/nabavki u planu nabavki ili privremenom planu nabavki postoji filter za pretragu "Pretraga po organizacionoj jedinici". Odabirom odgovarajuće organizacione jedinice sistem vrši filtriranje stavki/nabavki koje su unesene za tu odabranu organizacionu jedinicu.

8. Kod označavanja kvačice kod stavke "okvirni sporazum", propustila sam u unosu da označim da se radi o okvirnom sporazumu, a to sam primjetila tek nakon što smo krenuli unositi Ugovor. Nisam se mogla vratiti korak unazad da ponovo označim da je u pitanju "okvirni sporazum".

Sistem e-Nabavke omogućava ispravku obavještenja o nabavci u smislu promjene podatka da li se u postupku javne nabavke planira zaključiti okvirni sporazum. Međutim ovu izmjenu je potrebno uraditi na vrijeme, odnosno prije isteka roka za otvaranje ponuda. Ukoliko se desi situacija, kao u konkretnom slučaju, da se načinjena greška u smislu neoznačavanja namjere zaključivanja okvirnog sporazuma primijeti tek kod potrebe unosa ugovora u okvirni sporazum, na žalost tada se ispravka više ne može uraditi. U ovom slučaju ugovore u okvirni sporazum, osnovne elemente ugovora za te ugovore neće biti moguće unostiti, ten a kraju neće biti moguće objaviti godišnje obavještenje o dodjeli ugovora u okvirnom sporazumu.

9. Zašto nema zbira na dnu PN?

Zakon o javnim nabavkama jasno definiše set podataka koji se objavljuje u planu nabavki ili privremenom planu nabavki. Ukupan zbir po vrsti ugovora nije jedan od tih podataka i iz tog razloga se isti neprikazuje u planu nabavki ili privremenom planu nabavki. Međutim, na novom javnom dijelu Sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba), na linku "Nabavke", pa "Planirane nabavke", prema dostupnim filterima za pretragu, moguće je pronaći stavke/nabavke za specifični ugovorni organ. Rezultate pretrage također je moguće eksportovati u excel. Obradom podataka u excel-u vrlo jednostavno se može izvršiti sumiranje vrijednosti po vrsti ugovora.

10. Da li se mogu prenijeti stavke iz Privremenog plana nabavki u Plan nabavki kako bi se uštedilo vrijeme s obzirom da mali ugovorni organi višekratno nabavljaju sa istog predmeta nabavke a što nije zabranjeno u postupku Direktnog sporazuma? Naravno, prilagodili bi se iznosi, datumi i sve ostalo što je potrebno ali da se ne moraju unositi ostali podaci poput predmeta nabavke, CPV koda, itd.

Ne postoji mogućnost prenosa stavki/nabavki iz objavljenog plana nabavki ili privremenog plana nabavki u neku radnu verziju koja omogućava daljnje dorade. Trenutno u sistemu e-Nabavke svaki plan nabavki ili privremeni plan nabavki se mora unijeti posebno od početka. Da li će Agencija nekada u budućnosti omogućiti određene funkcionalnosti u ovom smislu, u ovom trenutku ne možemo garantovati. Ovo ćemo evidentirati kao korisnički zahtjev.

11. Šta predstavlja ID broj predmeta nabavke, ako se djelovodni broj za postupak uzima prilikom pripremanja i objave svakog pojedinačnog postupka?

ID broj predmeta nabavke u planu nabavki ili privremenom planu nabavki, predstavlja broj iz plana nabavki ili privremenog plana nabavki koji je ugovorni organ eventualno prethodno kreirao u word-u, excel-u i sl., a u kojem je u koloni redni broj davao neku svoju određenu numeraciju. Unosom svoje numeracije iz plana nabavki ili privremenog plana nabavki koji je prethodno kreirao u polje ID broj predmeta nabavke, ugovorni organ može lako napraviti vezu sa stavkom/nabavkom u planu nabavki ili privremenom planu nabavki koji kreira u sistemu e-Nabavke.

12. Ukoliko smo greškom kreirali (objavili) postupak, da li možemo od istog odustati ili izbrisati? (u mom slučaju direktni sporazum), sad status postupka na portalu piše "u toku", a to smo greškom unijeli.

Postupak koji nije u statusu "U pripremi" se ne može brisati iz Sistema e-Nabavke. U suštini onog trenutka kada se u postupku objavi obavještenja ili izvještaj postupak više nije moguće brisati.

13. Otvoreni postupak, okvirni sporazum na II godine. Nakon nekoliko mjeseci došlo je do sporazumnog raskida ugovora između Ugovornog organa i dobavljača. Raspisan je novi postupak, zaključen ugovor ali na Portalu JN se i nakon unesenih podataka o završetku prethodnog ugovora i puštenog izvještaja nalazi da je postupak u toku. Da li će tako u sistemu trajati nabavka dok se datumski ne završi ili se može završiti drugačije?

Svi postupci javne nabavke u sistemu e-Nabavke bi trebali dobiti status "završen" istekom roka od 60 dana od dana objave obavještenja o dodjeli ugovora/poništenja postupka javne nabavke/objave izvještaja o provedenom postupku javne nabavke. Ukoliko je postupak podijeljen na lotove onda 60 dana od najmlađeg lota pod pretpostavkom da su svi lotovi dodijeljeni i/ili poništeni. Konkretno, bilo bi dobro da se ugovorni organ obrati Agenciji u vezi ovog problema kako bi Agencija mogla izvršiti dodatne provjere. Agencija u narednom period svakako planira izvršiti ažuriranje poslovnih pravila vezano za statuse postupaka, kao i rokove za unos/objavu obavještenja/izvještaja, a o čemu će korisnici biti obaviješteni.

14. Poštovani, da li je planirana funkcionalnost aplikacije kojom bi se, u toku objave, postupak povezao sa stavkom plana nabavki i time direktno povezao objavljeni postupak sa planom nabavki na način da kroz aplikaciju ne bi bilo dozvoljeno da se pokrene postupak ukoliko nije povezan sa stavkom iz plana nabavki, a također da se u pregledu postupaka može direktno pristupiti odgovarajućoj stavki iz plana kako bi se vidjela osnova za objavu konkretnog postupka? Slično je ovo riješeno u nekim regionalnim aplikacijama za JN.

Agencija je razmišljala o ovome, ali još uvijek nije donešena odluka o tome. Ukoliko daljnji razvoj sistema e-Nabavke u smislu npr. implementacije izvještaja o realizaciji plana nabavki ili privremenog plana nabavki bude zahtijevao također i uvezivanje plana nabavki sa postupcima javnih nabavki u sistemu e-Nabavke, Agencija će svakako napraviti analizu te na osnovu iste definisati pravila za takvo nešto. U ovom trenutku ne možemo predvidjeti da li će, a ako bude, kada i u kojem obliku biti razvijena ova funkcionalnost u sistemu e-Nabavke. Tehnički, ova izmjena/dorada Sistema e-Nabavke bi bila vrlo kompleksna za implementaciju, ali ne i nemoguća.

15. Ako je kriteriji za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda u pitanju su usluge ili radovi. Da li se može provesti e-aukcija?

Ukoliko je u postupku javne nabavke kao kriterij za dodjelu ugovora odabrana ekonomski najpovoljnija ponuda, onda ugovorni organ nije obavezan označiti da u postupku javne nabavke planira provođenje e-Aukcije. Međutim, u sistemu e-Nabavke u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude kao kriterija za dodjelu ugovora, ova funkcionalnost je omogućena opcionalno, te ugovorni organi ukoliko žele, istu mogu koristiti. Ukoliko

ugovorni organ odluči da predvidi provođenje e-Aukcije u koristeći navedeni kriterij, onda kao podkriterije može koristiti isključivo predefinisane podkriterije u sistemu e-Nabavke i to cijenu, garanciju i rok isporuku. Cijena uvijek mora biti jedan od podkriterija osim u slučaju okvirnog sporazuma, više ponuđača i minitendera, kada cijena ne mora biti jedan od podkriterija.

16. A zašto nema ukupnog iznosa Plana nabavki odnosno zbir vrijednosti svih nabavki koje su objavljene?

Zakon o javnim nabavkama jasno definiše set podataka koji se objavljuje u planu nabavki ili privremenom planu nabavki. Ukupan zbir po vrsti ugovora nije jedan od tih podataka i iz tog razloga se isti neprikazuje u planu nabavki ili privremenom planu nabavki. Međutim, na novom javnom dijelu Sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba), na linku "Nabavke", pa "Planirane nabavke", prema dostupnim filterima za pretragu, moguće je pronaći stavke/nabavke za specifični ugovorni organ. Rezultate pretrage također je moguće eksportovati u excel. Obradom podataka u excel-u vrlo jednostavno se može izvršiti sumiranje vrijednosti po vrsti ugovora.

17. Poštovani, moje pitanje glasi: FUP i F MUP imaju zasebne Planove nabavki kao i odvojene budžete za svaki plan nabavki. Međutim, mi unosimo Planove nabavki svako za sebe, ali ga sistem (Portal) objedinjuje i objavljuje kao zajednički plan nabavke. Ponavljam, i FUP i F MUP imaju zasebne planove i zasebne budžete. Na koji način možemo to prevazići? Obraćali smo se Agenciji sa tim pitanjem, ali nismo dobili povratnu informaciju.

Uvidom u sistem e-Nabavke vidi se da je FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA registrovano kao sjedište sa ID brojem 4200742210000, a F MUP F BIH - FEDERALNA UPRAVA POLICIJE kao organizaciona jedinica sa svojim ID brojem 4200742210034. Dakle, u konkretnom slučaju se radi o jednom ugovornom organu koji ima organizacione jedinice. Ističemo da ne postoje tehničke smetnje za unos nabavki koje se odnose na organizacione jedinice u plan javnih nabavki ugovornog organa i objavu istog na javnom dijelu informacionog sistema e-Nabavke. Evidentno je da je prvih 9 cifara ID broja kod FMUP-a i FUP-a identično i da je za sistem to jedan ugovorni organ koji ima svoju organizacionu jedinicu. Jedan ugovorni organ može imati jedan plan nabavki, U slučajevim kada ugovorni organ ima organizacionu jedinicu, u sistemu se može izvršiti pregled koja nabavka se odnosi na koju organizacionu jedinicu. Sve dok FUP ima ovaj ID broj ostatak će organizaciona jedinica FMUP-a u sistemu i za njih važe sva pravila u sistemu koja važe za sve organizacione jedinice bilo kojeg ugovornog organa.

18. Poštovani, da li se na novom portalu mogu kreirati postupci javnih nabavki a ako ne, kada će biti ta mogućnost?

U ovom trenutku novi javni dio sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba), se odnosi isključivo na onaj dio gdje se objavljuju podaci o javnim nabavkama. Privatni dio sistema kojem pristupaju registrovani korisnici i u kojem se, između ostalog, kreiraju i postupci, će i u narednom periodu ostati nepromijenjen. Agencija ne isključuje mogućnost da se nekada u budućnosti i privatni dio sistema e-

Nabavke promijeni na način da se uvedu novi interface-i, novo korisničko okruženje, nove tehnologije i sl.

19. Da li će biti u skorije vrijeme omogućeno na portalu JN: 1. Da se odluka o izboru / poništenju unese (ubaci) u postupak za koji se odnosi? 2. Da se u izvještaj o provedenom postupku nabavke omogući prikaz i ukupnog zbira realizovanih ugovora po tom okvirnom sporazumu? 3. Da se u izvještaj o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače omogući poseban prikaz po vrstama postupaka: direktni / KZ / otvoreni?

1. U ovom trenutku Agencija provodi aktivnosti na izradi novog Zakona o javnim nabavkama, te se u istom razmatra novo rješenje u pogledu objave odluka o okončanju postupka.

2. Agencija je razmišljala da u budućnosti prilikom daljnjeg razvoja sistema e-Nabavke implementira izvještaj o realizaciji plana nabavki ili privremenog plana nabavki, a kada će to biti, u ovom trenutku na žalost ne možemo predvidjeti. Međutim, ukoliko se misli na statistički izvještaj o ukupnoj vrijednosti ugovora u određenom okvirnom sporazumu, do istog je već sada moguće doći putem novog javnog dijela sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba). Do ovih podataka se može doći tako što se otvori link "Nabavke", pa zatim "Okvirni sporazumi", pa zatim "Ugovori". U filter za pretragu "Pretraga po ugovornim organima" potrebno je odabrati ugovorni organ za koji želite tražene podatke o dodjelama ugovora u okvirnom sporazumu. Zatim u filter "Pretraga po postupcima" potrebno je odabrati konkretan postupak javne nabavke u kojem je ugovorni organ zaključio okvirni sporazum. Eventualno pored toga potrebno je odabrati period za koji želite prikaz traženih podataka popunjavanjem filtera "Pretraga od/do datuma ugovora". Unosom ovih podataka u filterima za pretragu sistem e-Nabavke će prikazati sve unesene ugovore u tom konkretnom okvirnom sporazumu. Izvještaj je dalje moguće eksportovati u excel i na njemu vršiti obradu u smislu sumiranja, sortiranja i sl. U izvještaju o provedenom postupku nabavke Agencija ne planira omogućiti prikaz ukupnog zbira realizovanih ugovora u okvirnom konkretnom sporazumu.

3. Na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) moguće je dobiti ove podatke, te iste eksportovati u excel. Do ovih podataka se može doći tako što se otvori link "Nabavke", pa zatim "Dodjele". U filter za pretragu "Pretraga po ugovornim organima" potrebno je odabrati ugovorni organ za koji želite tražene podatke o dodjelama. Zatim u filter "Pretraga po vrstama postupka" potrebno je odabrati specifičnu vrstu postupka. Eventualno pored toga potrebno je odabrati period za koji želite prikaz traženih podataka popunjavanjem filtera "Pretraga od/do datuma ugovora/OS". Na ovaj način dobit će se svi pojedinačni ugovori kao i u predefinisanoj izvještaju "Izvještaj o vrijednosti ugovora za sve dobavljače" po određenoj vrsti postupka. Ukoliko se u polje "Pretraga po vrstama postupka" ne odabere ništa, onda će se dobiti svi pojedinačni ugovori kao i u predefinisanoj izvještaju "Izvještaj o vrijednosti ugovora za sve dobavljače" ali za sve vrste postupaka. Izvještaj se dalje može eksportovati u excel na istom raditi sumiranje, sortiranje i sl.

20. Mi smo imali sličan problem sa e aukcijom. Ostala nam kvačica a mi je nismo predvidili u TD. Zašto nije dozvoljeno da se izmjeni?

Od kada je Agencija pustila na korištenje modul za e-Aukcije, nije bilo moguće ispravljati podatak da li se u postupku predviđa provođenje e-Aukcije. Ovo je implementirano na takv način s ciljem preventivnog sprečavanja eventualnih zloupotreba koje je Agencija smatrala da bi se mogle dešavati na strani ugovornih organa.

21. Dobar dan, ranije je bilo govora o tome da ce biti doradjen portal na nacin da ce moci da se generise izvjestaj o zakazanoj e-aukciji. Da u momentu kada sluzbenik zakaze e-aukciju moze skinuti sa portala izvjestaja Ili je ona već omogućena već kod samog pristupa portalu?

Agencija nikada nije razmatrala mogućnost implementacije izvještaja o zakazivanju e-Aukcije. Jedini izvještaj koji je implementiran u sistemu e-Nabavke je izvještaj o toku i završetku e-Aukcije na kojem je vidljiv i podatak o trenutku zakazivanja e-Aukcije. U sistemu e-Nabavke kod modula za e-Aukcije razvijeni su statusi u kojima se e-Aukcija može naći. Kada e-Aukcija dobije status “Zakazana”, to je dokaz da je ugovorni organ izvršio zakazivanje početka e-Aukcije.

22. Nakon koliko vremena od objave poništenja postupka (konkurentski zahtjev) status postupka bude promijenjen u okončan?

Svi postupci javne nabavke u sistemu e-Nabavke bi trebali dobiti status “završen” istekom roka od 60 dana od dana objave obavještenja o dodjeli ugovora/poništenja postupka javne nabavke/objave izvještaja o provedenom postupku javne nabavke. Ukoliko je postupak podijeljen na lotove onda 60 dana od najmlađeg lota pod pretpostavkom da su svi lotovi dodijeljeni i/ili poništeni. Agencija u narednom period svakako planira izvršiti ažuriranje poslovnih pravila vezano za statute postupaka, kao i rokove za unos/objavu obavještenja/izvještaja, te kada isto uradi ovaj problem će biti riješen, a o čemu će korisnici biti obaviješteni.

23. Dabar dan,postoji li mogućnost da AJN(tehnička služba) uvede opciju kreiranja izvještaja po CPV kodu,naime često se Ugovornim organima traži izvještaj šta je i koliko realizovano(nabavljeno po pojedinom stavci) pa bi im navedeni izvještaj dosta olakšao.

Nije jasno na koji se izvještaj ovdje misli. Na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) moguće je doći do podataka gdje je jedan od parametara pretrage i CPV kod. Npr. otvorite link “Nabavke”, pa zatim “Dodjele”. U filter za pretragu “Pretraga po ugovornim organima” potrebno je odabrati ugovorni organ za koji želite tražene podatke o dodjelama. Eventualno pored toga potrebno je odabrati period za koji želite prikaz traženih podataka popunjavanjem filtera “Pretraga od/do datuma ugovora/OS”. Pored navedenog u filter “Pretraga po CPV kodovima” moguće je odabrati CPV željeni kod. Sistem će isfiltrirati podatke za odabrani ugovorni organ koji je u postupcima korisitio i odabrani CPV kod. Ovaj izvještaj je onda moguće eksportovati u excel, te na istom raditi i dodatnu obradu, kao što je sumiranje po vrijednosti, sortiranje i sl.

24. Poštovanje, da li će biti uskoro omogućeno preuzimanje potvrda o izvršenim ugovorima putem sistema e-nabavki, kako bi se izbjegla procedura izdavanja potvrda od strane UO?

Agencija je u saradnji sa USAID Projektom E-Governance Activity okončala projekat razvoja posebnog modula u informacionom sistemu e-Nabavke koji se odnosi na izdavanje potvrda o uredno izvršenim ugovorima. Modul je razvijen, a pored toga i pripremljen podzakonski akt koji čeka usvajanje. Onog trenutka kada podzakonski akt bude usvojen, Agencija će pustiti ovaj modul na korištenje. Kada će to biti, u ovom trenutku na žalost ne možemo predvidjeti. U suštini modul će podrazumijevati podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde o uredno izvršenim ugovorima od strane ponuđača, kao i izdavanje potvrda o uredno izvršenim ugovorima od strane ugovornih organa. Izdate potvrde će biti objavljene na javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba). Modul je naslonjen na postupke/lotove javnih nabavki u sistemu e-Nabavke, te na osnovne elemente ugovora koji se po ZIDZJN obavezno unose u sistem e-Nabavke.

25. Pri ulazu u ugovor nakon realizacije, sistem nudi opciju izmjena ugovora pri spašavanju, a nije izmjena već samo oznaka da je realizovan.

Označavanje da je ugovor realizovan u sistemu e-Nabavke, na formi gdje su uneseni osnovni elementi ugovora radi se na način da je potrebno kliknuti na "Detalji" kod unesenih osnovnih elemenata ugovora, a ne na dugme "Unos nove izmjene". Klikom na dugme "Detalji" otvara se forma u kojoj su uneseni osnovni elementi ugovora, te je na formi onda moguće označiti ili opciju "Ugovor raskinut" ili "Ugovor realizovan".

26. Jel ukupno utrošena sredstva kod prijave realizacije ugovora ide cijena sa ili bez PDV-a?

U sistemu e-Nabavke na svim mjestima/poljima na formama gdje se traži unos vrijednosti u KM, uvijek se unosi vrijednost u KM bez uključenog PDV-a.

27. U dijelu dodjela ugovora greskom sam upisala da okvirni sporazum traje do 2025, umjesto 2026. godine. U okviru osnovnih elemenata okvirnog sporazuma navedeno je da je datum završetka trajanja os 2026. godine. Da li postoji mogućnost izmjene obavještenja o dodjeli i da li će mi praviti problem prilikom unosa pojedinačnih ugovora u 2026. godini?

Ukoliko je istekao rok od 60 dana od dana zaključenja okvirnog sporazuma, onda system e-Nabavke više ne dozvoljava unos ispravke obavještenja o dodjeli ugovora. Naglašavamo, da je ovo bilo moguće uraditi da se unesena greška uočila u roku od 60 dana od dana zaključenja okvirnog sporazuma. U konkretnom slučaju sistem će dozvoliti unos ugovora u okvirni sporazum do datuma do kojeg je naveden da traje ovaj okvirni sporazum.

28. Postovani, molim Vas za informaciju vezano za portal JN i "Nabavke iz usluga aneksa II" - postupak je završen a jos uvijek je u statusu postupka navedeno "u toku".

Trenutno za Aneks II u sistemu e-Nabavke postoje samo 2 statusa i to "Objavljen" i "U toku". Agencija je poslala zahtjev prema firmi koja održava sistem e-Nabavke s ciljem

uvođenja trećeg statusa odnosno statusa "Završen". Ovu izmjenu možemo očekivati u narednom period.

29. Možete li nam ukratko reći za korištenje novih opcija za korisnike CNO sistema u smislu dobijanja informacija iz sistema za potrebe izvještavanja. Takođe Vas molim za podršku kome se obratiti za intervencije koje imamo kao CNO u sistemu o čemu smo pisali Agenciji za jn i nemamo još rješenje.

Informacioni sistem za centralizovane nabavke je razvijen kroz program pomoći i podrške od strane USAID Projekta E-Governance Activity i po njegovom puštanju u produkciju isti je imao obezbijeđenu podršku održavanja i tehničke pomoći kroz gore pomenuti program. Nakon isteka tog perioda, Agencija preuzima održavanje i potrebnu tehničku pomoć za korisnike tog sistema i to putem već postojećih kanala komunikacije koji se koriste za tehničku pomoć u korištenju informacionog sistema e-Nabavke. U ovom prelaznom period preuzimanja svih obaveza za nesmetan rad ISCN Agencija će izvršiti analizu zahtjeva koji eventualno još nisu realizovani, te u međuvremenu pristiglih prijedloga za unapređenje sistema, kao i zahtjeva za doradu postojećih funkcionalnosti manjeg obima. Napraviti ćemo listu prioriteta za realizaciju u skladu sa raspoloživim resursima i obavijestiti ćemo korisnike o tome.

30. Kako se TD pružima u novom portal?

Na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) još nije implementirana mogućnost preuzimanja tenderske dokumentacije u aktivnim postupcima. Agencija trenutno, zajedno sa firmom koja održava sistem e-Nabavke radi na implementaciji i ovog dijela/funkcionalnosti. Pored ovoga, na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke ostalo je još da se implementiraju funkcionalnosti registracije ugovornih organa i ponuđača, preuzimanja tenderske dokumentacije u završenim postupcima i pregled objavljenih osnovnih elemenata ugovora/okvirnih sporazuma. Kada Agencija završi ove aktivnosti, tada će i zvanično ugasiti stari javni dio sistema e-Nabavke.

31. Može li se na Izvještaju o pojedinačnim ugovorima za sve dobavljače samo na kraju dodati prikaz ukupne vrijednosti. Jer taj izvještaj nam traže Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i sl.

Na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) moguće je dobiti ove podatke, te iste eksportovati u excel, a onda u excel-u izvršiti sumiranje po želji. Do ovih podataka se može doći tako što se otvori link "Nabavke", pa zatim "Dodjele". U filter za pretragu "Pretraga po ugovornim organima" potrebno je odabrati ugovorni organ za koji želite tražene podatke o dodjelama. Eventualno pored toga potrebno je odabrati period za koji želite prikaz traženih podataka popunjavanjem filtera "Pretraga od/do datuma ugovora/OS". Na ovaj način dobit će se svi pojedinačni ugovori kao i u predefinisanim izvještajima "Izvještaj o vrijednosti ugovora za sve dobavljače".

32. Da li Ugovorni organ može "skidati" tenderske dokumentacije na novom portalu ?

Na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke (dostupnom na adresi next.ejn.gov.ba) još nije implementirana mogućnost preuzimanja tenderske dokumentacije u aktivnim

postupcima. Agencija trenutno, zajedno sa firmom koja održava sistem e-Nabavke radi na implementaciji i ovog dijela/funkcionalnosti. Pored ovoga, na novom javnom dijelu sistema e-Nabavke ostalo je još da se implementiraju funkcionalnosti registracije ugovornih organa i ponuđača, preuzimanja tenderske dokumentacije u završenim postupcima i pregled objavljenih osnovnih elemenata ugovora/okvirnih sporazuma. Kada Agencija završi ove aktivnosti, tada će i zvanično ugasiti stari javni dio sistema e-Nabavke.

33. Potrebno nam je pojašnjenje u kojem roku je obavezno objaviti izmjenu plana koja se vrsi donosenjem posebne odluke o pokretanju nabavke, isti dan kada je takva odluka donijeta, prije pocetka provedbe postupka ili u toku od 30 dana od dana donosenja odluke?

Član 17. Zakona propisuje uslove za početak postupka nabavke odnosno u stavu (1) navedenog člana se propisuje da ugovorni organ počinje postupak ako je nabavke objavljena u planu nabavke. Dakle, sve izmjene plana nabavke bi trebale biti objavljene prije pokretanja postupka javne nabavke.

34. Da li je obavezna zabiljška o istraživanju tržišta kod Aneks II npr hotelske usluge sa više dobavljača, kad već nabavljamo uslugu od više dobavljača.

Ispitivanje tržišta je obavezno za sve postupke javne nabavke pa tako i za postupke nabavke usluga iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama. Član 14a. definiše da ugovorni organ prije pokretanja provodi provjeru tržišta a stav (2) navedenog člana definiše da se o prethodnoj provjeri tržišta sačinjava pisana zabilješka.

35. Postoji li mogućnost da se postupak održavanja i popravke vozila provodi putem Aneksa II, tj. da se uvrsti taj CPV kod?

Nabavka usluge održavanja i popravke vozila nije definisana u uslugama iz Aneksa II, ugovorni organ će provesti odgovarajući postupak propisan Zakonom o javnim nabavkama i podzakonskim aktima u skladu sa procijenjenom vrijednosti javne nabavke.

36. Kada je UO objavio javni poziv za nabavku npr hotelske usluge za 2025 i kada UO utvrdi da će do kraja godine trebati više sredstava npr hotelske usluge, može li izmjeniti Plan nabavki na istoj stavki povećat procijenju vrijednost i izmjeniti postojeći javni poziv na Portalu, ili treba nova stavka u Planu nabavki i novi javni poziv.

Ugovorni organ treba da izvrši izmjenu plana nabavke u slučaju da je došlo do promjene u procijenjenoj vrijednosti nabavke za usluge iz Aneksa II a takođe će da promijeni i javni poziv koji je objavljen na Portalu. Dodavanje nove stavke u planu nabavke nije potrebno osim u slučaju da se radi o nabavci druge vrste usluga.

37. Ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge u skladu sa Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II. Zakona o javnim nabavkama **od više dobavljača** da li donosi Odluku iz člana 70. Zakona?

Ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge od jednog dobavljača, primjenjuje kriterijum za dodjelu ugovora iz člana 64., donosi Odluku iz člana 70., u

slučaju kada nabavlja uslugu od više dobavljača nije u obavezi donijeti odluku iz člana 70.

38. Poštovani, što se tiče roka za otvaranje ponuda i roka koji ostavljamo kao krajnji za preuzimanje TD, da li moramo ostaviti do zadnjeg dana mogućnost preuzimanja TD, ili ipak možemo ograničiti taj rok za preuzimanje bar dan ranije? Zakon ne predviđa skraćivanje rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije, odnosno mogućnosti da navedeni rok bude kraći od roka za podnošenje zahtjeva za učešće, odnosno ponuda. Rok za preuzimanje tenderske dokumentacije ne može biti kraći od minimalno utvrđenih rokova za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda. Ono što bi bilo dozvoljeno u pogledu skraćivanja rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije je da ugovorni organ utvrdi duži rok za podnošenje zahtjeva za učešće, odnosno ponuda u odnosu na rok za preuzimanje tenderske dokumentacije.

39. Da li je u javnom pozivu za usluge sistematskog pregleda radnika dozvoljeno tražiti da je sjedište ponuđača maksimalno udaljeno najviše do 30 km od sjedišta Ugovornog organa, jer ugovorni organ npr. iz Bihaća ne može slati u Mostar uposlenike da bi obavili sistematski?

Odgovor na ovo pitanje je dostavljen od učesnika edukacije:

“Pozdrav svim kolegama, u vezi sa izvršenjem usluga za sistematski pregled KRŽ je donio Rješenje, broj: JN2-03-07-1-2629-6/24 od 18.10.2024. godine, kojim je odbačena žalba ponuđača kao neutemeljena (jedan od žalbenih navoda je bilo mjesto izvršenja usluge, koje je ponuđač smatrao diskriminirajućim) Takođe, Presudom Suda BiH, broj: S1 3 U 046669 23 U od 10.10.2024. godine, tužba tužitelja je odbijena. U Presudi se, između ostalog, navodi da "u konkretnoj javnoj nabavi nije onemogućeno učešće ponuđačima koji nemaju sjedište na području Sarajeva, odnosno isti se mogu udružiti u grupu ponuđača....dok bi ukoliko bi se kao mjesto izvršenja usluge prilagođavalo ponuđačima umjesto ugovornom organu, isto dovelo do značajnih troškova za ugovorni organ, a što je suprotno principu ekonomičnosti i najefikasnijeg korištenja javnih sredstava”.

Ugovorni organ svakako u ovoj situaciji može da primjeni kriterijum za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljniju ponudu gdje jedan od kriterijuma može biti i lokacija ponuđača (bodovanje u zavisnosti od lokacije).

40. Zašto nije dozvoljeno prijaviti poništenje postupka na portalu u postupku mini tenderisanja?

Mini tenderisanje nije postupak javne nabavke nego tehnika dodjele ugovora nakon dodjeljenog okvirnog sporazuma sa više ponuđača pa u skladu sa tim nije ni predviđeno poništenje postupka na portal u slučaju dodjele ugovora u mini tenderisanju.

41. Vezano za opciju više ponuđača koju organ označi prilikom nabavke usluga iz Anexa II namjerava da vrši kod npr poštanskih usluga. Da li to znači da organ mora imati uneseno u sistem najmanje tri ponuđača za navedene usluge i šta ukoliko ipak ne budu neke planirane usluge nabavljene i realno ne bude uneseno više ponuđača, već samo jedan?

Ugovorni organ može da unese dodjelu ugovora za samo jednog ponuđača u slučaju dodjele usluge iz Aneksa II sa više ponuđača. Nije obaveza da se unese najmanje tri ponuđača.

42. Poštovani, da li se Aneks II mora primijeniti, ukoliko se ista nabavka može provesti i putem npr. postupka direktnog sporazuma ili konkurentskog zahtjeva?

Za nabavku usluga iz Aneksa II ugovorni organ može provesti i jedan od postupaka javne nabavke, definisan u Poglavlju I i V Drugog dijela Zakona.

43. Vrijednost postupka je 1.500.000,00 KM, za nabavu zdravstvenih usluga. Usluge se nabavljaju od više ponuditelja i javni poziv je otvoren do kraja godine. Ukoliko neki od ponuditelja dostavi ponudu koja nije prihvatljiva, donosi li se odluka na koju se ponuditelj može žaliti? Također, ukoliko se za kvalificiranog ponuditelja donosi odluka da je ponuda prihvatljiva sa poukom o pravnom lijeku, mogu li se drugi ponuditelji žaliti na takvu odluku i da li se treba čekati da prođe žalbeni rok prije potpisivanja ugovora. Napominjem da ponuditelji ponude mogu dostavljati tijekom godine.

Postupak pravne zaštite provodi se u skladu s odredbama Trećeg dijela Zakona - Pravna zaštita

Član 101. Zakona u stavu (4) definiše da u slučaju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i postupka dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II, žalba se izjavljuje najkasnije:

a) 10 dana od dana objave dobrovoljnog *ex ante* obavještenja o transparentnosti, ako je ovo obavještenje objavljeno;

b) 30 dana od dana objave obavještenja o dodjeli ugovora, ako dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti nije objavljeno.

44. Poštovani, da li ugovor koji se potpiše u tekućoj godini nakon provedene procedure javne nabavke (mart, april) važi do kraja tekuće godine ili na period od godinu dana od dana potpisivanja?

Ugovor koji se potpisuje nakon provedenog postupka javne nabavke potpisuje se u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Trajanje ugovora ne mora da se ograniči na rok npr. do kraja kalendarske godine. Sve zavisi od prirode ugovora. U okvirnom sporazumu trajanje ugovora ne može biti duže od četiri godine osim ako ne postoje opravdani razlozi.

45. Dodatna dokumentacija koja se dostavlja u propisanom roku, a na osnovu datih izjava (npr. po članu 45., 47.), mora li biti zaprimljena na protokol ugovornog organa u navedenom roku ili se može računati od dana predaje na poštu.

Zakon o javnim nabavkama ne definiše šta se računa kao datum dostavljanja. Isto je definisano u Zakonu o upravnom postupku.

46. U članu 9. Pravilnika, lična sposobnost se se spominje termin ključni menadžment, ali se ne daje pojašnjenje šta se misli pod ključnim menadžmentom, možete li prokomentarisati

47. Molim vas samo ako može neko od kolega da potvrdi da li sam dobro razumjela.

Riječ je o uslugama iz Aneksa II. Kada je riječ o jednom ponuđaču sa kojim sarađujemo, moramo sklopiti ugovor, a kada je riječ o više ponuđača ne moramo?

Ugovorni organ u postupku nabavke usluga iz Aneksa II ako nabavlja uslugu od jednog ponuđača je obavezan da zaključi ugovor nakon provedenog postupka dok u slučaju da uslugu nabavlja od više ponuđača nije obavezan da potpiše ugovor.

48. Ugovorni organ ima namjeru da raspiše konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda za nabavku roba. Da li ugovorni organ MORA zahtijevati od ponuđača da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrovani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi s predmetom nabavke, prema članu 46. ZJN BiH, s obzirom da se radi o Dodjeli ugovora male vrijednosti?

Član 88. Stav (1) zakona o javnim nabavkama definiše da ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: tehničku specifikaciju predmeta nabavke, **minimum dokumenata kojim se dokazuje kvalifikovanost (ako ih se zahtjeva)** rok za dostavljanje ponuda i način pripreme i dostavljanja ponuda.

49. Molim vas odgovor, u slučaju prijema jedne ponude u Aneksu II, u kom periodu je obaveza potpisivanja ugovora?

U slučaju jedne primljene prihvatljive ponude ugovorni organ može odmah da potpiše ugovor sa izabranim ponuđačem.

50. Poštovani, prilikom unosa iznosa u plan nabavke sam unijela iznose sa uključenim PDVom. Je li dovoljno da iste izmijenim i stavim objašnjenje da sam to i učinila greskom kod unosa iznosa?

Ugovorni organ može izmijeniti podatke u planu nabavke koji se odnose na procijenjenu vrijednost nabavke. Bitno je naglasiti da je izmjenu potrebno izvršiti prije pokretanja postupka.

51. U Odluci o dodjeli ugovora ugovorni organ navodi da ponuda nije ispravna ali bez obzira pozivaju na potpis ugovora. Mi se nismo odazvali i sada su nam protestoavali bankovu garanciju za ozbiljnost ponude. Da i su to imali pravo obzirom da ponuda nije bila ispravna?

Prihvatljivim ponudama se smatraju ponude koje u potpunosti ispunjavaju uslove koje je u tenderskoj dokumentaciji postavio ugovorni organ, kako u pogledu dokazivanja kvalificiranosti, tako i u pogledu ispunjavanja zahtjeva iz tehničkih specifikacija, kao sastavnog dijela tenderske dokumentacije. Da bi ponuda bila prihvatljiva mora ispunjavati sve zahtjeve definisane tenderskom dokumentacijom, kako u pogledu kvalifikovanosti ponuđača, tako i u pogledu zahtjeva vezano za predmet javne nabavke. Članom 97. Zakona, svaki privredni subjekt može podnijeti žalbu ukoliko ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koja se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

52. Članom 17. stav 2. je propisano da izuzetno od stava 1 ovog člana za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki UO donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke kojom mijenja plan nabavki. Članom 18. stav 3. propisano da se u postupku direktnog sporazuma UO ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju u pisanom obliku. Ukoliko planom nije bila predviđena recimo nabavka putem direktnog sporazuma koja je sada potrebna na koji način mijenjati plan obzirom na odredbe člana 18. stav 3.

Nevezano za član 18. stav (3) Zakona gdje se navodi da ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka za direktni sporazum, članom 17. stav (3) je definisano da za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavke ugovorni organ donosi odluku o pokretanju postupka javne nabavke kojom se mijenja plan nabavke.

53. Ko bi trebao uraditi tehničku specifikaciju kod nabavke npr. medicinskih aparata? Službenici za javne nabavke ne poznaju dovoljno predmet nabavke da bi mogli sami detaljno opisati tehničke specifikacije za određeni aparat.

Ugovorni organ u slučaju da dovoljno ne poznaju predmet nabavke i nije u stanju da detaljno opiše tehničku specifikaciju za određeni predmet nabavke, može angažovati lice van ugovornog organa koje je u stanju da pomogne prilikom definisanja tehničke specifikacije.

54. JKP koji je sektorski ugovorni organ, glavna djelatnost je vodosnadbijevanje, planira nabavku kamiona za odvoz smeća, da li je obavezan sprovesti postupak javne nabavke za nabavku datog kamiona?

Sektorski ugovorni organi osim izuzeća iz člana 10a-10f. Zakona izuzet je od primjena I kada dodjeljuje ugovore u skladu sa članom 86. stav (a) i (b). Sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini je visoko decentralizovan, odnosno ugovorni organi imaju proaktivnu ulogu, samostalno provode postupke ali i snose odgovornost za provedene postupke, odnosno za donesene odluke povodom postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktim.

55. Može li javni poziv za usluge iz Aneksa II sa više ponuđača biti objavljen na period od tri godine, sa istim rokom za preuzimanje poziva, npr od 01.01.2025.do 31.12.2027.godine?

Aneks II ne definiše period trajanja Javnog poziva.

Ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge od jednog dobavljača, primjenjuje kriterijum za dodjelu ugovora iz člana 64., donosi Odluku iz člana 70., te u slučaju dodjele ugovora zaključuje ugovor na period koji ne može biti duži od tri godine. Ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge od više dobavljača, period korištenja usluge ne može biti duži od tri godine računajući od dana objave obavještenja o nabavci

56. Poštovani, ukoliko je ugovorni organ tenderskom dokumentacijom zahtijevao kao dokaz o radnom iskustvu potvrdu poslodavca o radnom iskustvu, da li je prihvatljiva potvrda koju izdaje trenutni poslodavac i u kojoj je navedeno iskustvo kod tog poslodavca kao i ukupno iskustvo radnika koje je trenutni poslodavac utvrdio uvidom u radnu knjižicu, ili ponuđači moraju da traže potvrde

od prethodnih poslodavaca kako bi u ukupnom zbiru dokazano da radnik ima dovoljan broj godina iskustva?

Ugovorni organ treba da u tenderskoj dokumentaciji definiše na koji način/dokumente kojima će se dokazati radno iskustvo. Naknadno se ne može tražiti nešto što nije definisano u tenderskoj dokumentaciji. Ponuđači svoju ponudu dostavljaju u skladu sa uslovima koji su predviđeni u tenderskoj dokumentaciji.

57. Ukoliko se planira nabavka, okvirni sporazum na 3 godine, da li se u Plan nabavke prve godine unosi cjelokupan iznos koji je planiran za cio period prajanja nabavke, ili se svake godine u Plan unosi iznos planiran za tu godinu? Npr. ukupn iznos sredstava planiran za sve tri godine iznosi 300.000,00KM da li se unosi u Plan nabavke prve godine 300.000,00KM ili se svake godine unosi npr. po 100.000,00KM.

U planu nabavke je potrebno unijeti ukupnu procijenjenu vrijednost nabavke koja je planirana za postupak nabavke u godini u kojoj će se provesti nabavka.

58. Ukoliko nakon provedene e-aukcije prvorangirani odustane od ugovora, da li se ponavlja e-aukcija ili se ugovor dostavlja drugorangiranom.

Ukoliko provorangirani odustane od zaključenja ugovora ugovor se nudi sljedećem na listi i tako redom. Uz obavezu da onaj sljedeći kojem se nudi ugovor mora da dostavi dokumente koji su u obavezi za zaključenje ugovora.

59. U slučaju zajedničke nabavke da li svi ugovorni organi u svoj Plan javne nabavke unose stavku i naglašavaju da je u pitanju zajednička nabavka ili samo ugovorni organ koji pokreće nabavku.

U slučaju zajedničke nabavke samo onaj ugovorni organ koji će provoditi nabavku stavlja u plan nabavke tu nabavku i prilikom obavještenja o nabavci će izabrati opciju "zajednička nabavke".

60. Poštovani, možete li nam reći koja je najbolja praksa za potpisivanje ugovora unutar okvirnog sporazuma za nabavku goriva, obzirom da nije poznato koja količina goriva će se utrošiti.

Ugovorni organ će nakon provedenog postupka sa zaključenim okvirnim sporazumom zaključiti ugovor sa izabranim ponuđačem u skladu sa uslovima koji su definisani u okvirnom sporazumu.

61. Poštovani, molim za odgovor u vezi sa uslugama iz Aneksa II. Da li je uslov da ponuđač koji će izvršiti uslugu za potrebe UO mora preuzeti i javni poziv sa portala javnih nabavki?

U slučaju ako je izabrana opcija da će se ugovor zaključiti samo sa jednim ponuđačem, tada se Javni poziv mora preuzeti sa Portala javnih nabavki.

62. Da li za usluge iz Aneksa II treba pripremiti tehničku specifikaciju?

Ugovorni organ u slučaju nabavke usluga iz Aneksa II treba da pripremi tehničku specifikaciju u skladu sa članom 54. Zakona o javnim nabavkama. Tehnička specifikacija se odnosi na opis predmetne nabavke na način da se njome propisuju tehnički zahtjevi

koje treba zadovoljiti roba, usluga ili rad. Prema članu 54. stav (1), tehničke specifikacije moraju svim kandidatima ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup takmičenju.

63. Postovani, da li imate neki prijedlog za cuvanje uzoraka. Naime u postupku suvenirskog programa za svaki minitender su ponudjaci dostavljali mnoge uzorke npr solje, boce i sl. To u nasoj arhivi zauzima mnogo prostora a i lako je lomljivo. Da li da uzorke vratimo ponudjacima ili ih moramo cuvati sa dokumentacijom za taj postupak? Ukoliko je potrebno da ostanu uz dokumentaciju koliko onda godina moramo da ih cuvamo i koliko se u javnim nabavkama inace dokumentacija mora cuvati u arhivi?

Član 76. Zakona o javnim nabavkama definiše arhiviranje.

64. Poštovani, ako je u skladu sa izmjenama i dopunama ZJN iz 24 godine predivđeno da Ugovorni organ utvrđuje da li je žalba uredna, odnosno vrši provjeru da li je uplaćena naknada za pokretanje žalbenog postupka, kako i na koji način će Ugovorni organ izvršiti provjeru u slučaju kada žalilac izjavljuje žalbu direktno URŽ-u, imajući u vidu odredbu člana 100. stav (2) Ako ugovorni organ utvrdi da je žalba neblagovremena, nedopuštena, neuredna i izjavljena od neovlašćenog lica, od lica koje nema aktivnu legitimaciju odbaciće je zaključkom. Protiv ovog zaključka žalilac ima mogućnost podnošenja žalbe KRŽ-u i to u roku od pet dana od dana prijema zaključka.

Žalba se izjavljuje ugovornom organu i tada se mora dostaviti dokaz o uplaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka. Član 100. Stav (3) definiše da ako u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, ugovorni organ odbaciće žalbu kao neurednu bez pozivanja žalioaca na dopunu ili ispravak. Na ovaj zaključak ugovornog organa žalilac nema pravo žalbe URŽ-u i on je konačan. Protiv ovog zaključka žalilac može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema. Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog zaključka ako Sud Bosne i Hercegovine drugačije ne odluči. Član 100. Stav (2) se odnosi na situaciju ako je uplaćena naknada za pokretanje žalbenog postupka i ugovorni organ je istu odbacio zaključkom. Za način postupanja KRŽ-a u slučaju kada se njima direktno izjavi žalba treba se obratiti KRŽ-u.

65. Ako je postupak podjeljen na lotove. U pitanju je nabavka usluga, otvoreni postupak. U postupku su učestvovala 4 ponuđača ali po lotu dostavljena je po jedna ponuda. Da li za sklapanje ugovora moramo čekati 15 dana za sklapanje ugovora, jer je bilo u postupku 4 ponuđača ili možemo da posmatramo samo lot po lot i činjenicu da po lotu ima jedan ponuđač i da zabrana potpisivanja ugovora se ne primjenjuje u tom slučaju?

Svaki lot predstavlja jedan postupak nabavke. Ukoliko je u postupku nabavke bio samo jedan ponuđač, ugovorni organ ne mora čekati 15 dana da bi zaključio ugovor nego može odmah da zaključi ugovor za izabranim ponuđačem.

66. Pozdrav, jesmo li obavezni za robu, usluge ili radove za koje u toku godine utvrdimo da nema potrebe za istim odnosno znamo da nećemo iste u toj godini nabavljati izvršiti izmjene u planu JN navesti odustajanje od nabavke.

Ugovorni organ može da izmjeni Plan nabavke. Nabavke se ne mogu brisati iz već objavljenog Plana nabavke ali je moguće prilikom izmjene odabrati opciju "Odustaje se od nabavke" I potrebno je popuniti polje "Napomena". Iako se odustane od nabavke ona će ostati u Planu nabavke ali će biti označena drugom bojom.

67. Da li se Izjave o ispunjenosti uslova tehničke i profesionalne sposobnosti, navedene u članu 50. i 51. ZJN („Službeni glasnik BiH“, br. 03/23) mogu tražiti prilikom provedenja otvorenog postupka i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ili se naprijed navedene izjave dostavljaju samo u slučaju provođenja ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu, kako je eksplicitno navedeno naprijed navedenim članovima ZJN i podzakonskim aktima?

Izjave o ispunjenosti uslova iz člana 50. i 51. Zakona o javnim nabavkama mogu se tražiti tenderskom dokumentacijom za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom obavještenja, pregovarački postupak bez objave obavještenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda, pri čemu ugovorni organ postupa u skladu sa članom 44. st. (2) i (3) Zakona gdje minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim.

68. Dobar dan. Molim pojašnjenje člana 10c, stav (1) tačka b) ZJN BiH. Naime, ako grad utvrđuje izuzetak od primjena ZJN BiH po članu 10c u korist svoj JKP (100% državno vlasništvo, vrši nadzor nad njim putem upravljačkih struktura) kojim dokazima se dokazuje da JKP obavlja više od 80% svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje mu je povjerio ugovorni organ? Da li to može biti izvještaj o radu i poslovanju JKP ili je neki drugi dokumenti?

Član 10c. Zakona o javnim nabavkama definiše dodjelu javno-javnih ugovora. Dokazivanje da li nadzirano pravno lice obavlja više od 80 % svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje mu je povjerio ugovorni organ koji nad njim provodi nadzor ili koje su mu povjerila druga pravna lica nad kojima taj ugovorni organ provodi nadzor je odgovornost nadziranog subjekta, koji dokazuje kroz svoje poslovne knjige, i druge akte za koje Agencija nije nadležna. Bitno je da se nedvojbeno iz dokumentacije nadziranog lica može utvrditi da do 20% svoje djelatnosti obavlja izvan aktivnosti koje mu je povjerio ugovorni organ.

69. Redovno svake godine pokrećemo otvoreni postupak nabavke električne energije koji niko ne preuzme niti pošalje ponudu. Isto tako i za postupak nabavke isporuke vode. Molim vas za mišljenje kako da postupimo?

Od početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Agenciji za javne nabavke se obratio određeni broj ugovornih organa sa pitanjem oko nabavke prirodnih i zakonskih monopola (napr. električna energija, gas, voda i sl.), a

imajući u vidu da zakonodavac nije eksplicitno predvidio izuzeća za pomenute monopole, kako je to bilo ranije propisano. Problem sa kojim se ugovorni organi suočavaju prilikom nabavke prirodnih i zakonskih monopola je taj da ponuđači iz oblasti sektorskih djelatnosti neće/ne žele da učestvuju postupcima predmetnih javnih nabavki. Ugovorni organ je obavezan provoditi postupak nabavke za nabavku električne energije, jer je Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine svojim mišljenjem navelo da je tržište električne energije otvoreno. Istovremeno ugovorni organ se može obratiti i Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine te tražiti postupanje u skladu sa Zakonom o konkurenciji.

70. Imali smo nabavku po konkurentskom postupku, vrijednost nabavke 1.500,00 KM, zaprimili smo žalbu jer smo u TD u pogledu lične sposobnosti ponuđača član 45. tražili dokaze pod c. i d., a ne i a. i b. Žalitelj se pozvao na stav URŽA Rješenje broj: JN2-03-07-1-1368-7/23 od 30.06.2023.godine. Zbog hitnosti nabavke donjeli smo Zaključak o obustavi postupka, Rješenje o usvajanju Žalbe na TD, Rješenje o visini naknade, Odluku o izmjeni TD, izvršili ispravku obavještenja i proveli postupak. Sada za svaki Konkurentski postupak u TD tražimo sve dokaze iz člana 45.

Članom 88. stav (1) Zakona o javnim nabavkama definisano je da konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda je postupak u kojem ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabavke, minimum dokumenata kojim se dokazuje kvalifikovanost ponuđača (ako ih zahtijeva), rok za dostavljanje ponuda i način pripreme i dostavljanja ponuda. Dakle, ugovorni organ u svakom postupku nabavke određuje minimum dokumentacije koja se zahtjeva u svrhu dokazivanja kvalificiranosti ponuđača. Jer za nabavke vrijednosti koju navodite napr. u Vašem pitanju, zahtjevanje većeg broja dokumenata kojim se dokazuje kvalificiranost ugrožava princip konkurentnosti, jer može odbiti potencijalne ponuđače da učestvuju u tom postupku. Stoga ugovorni organ je dužan da za svaki postupak vrši procjenu koja dokumentacija dokazuje kvalificiranost, te utvrditi minimum dokaza iz koje ugovorni organ može utvrditi da li je ponuđač kvalifikovan za predmetni postupak javne nabavke.

71. Da li se usluge, konkretno advokatske usluge, zastupanja na domaćim i ino sudovima, unose u Plan JN, obzirom da se primjenjuje izuzeće?

Članom 17. Zakona o javnim nabavkama definisani su obavezni elementi koje sadrži plan javnih nabavki i to:

- a) naziv predmeta javne nabavke;
- b) brožčana oznaka i naziv predmeta nabavke iz JRJN;
- c) vrsta postupka;
- d) da li se predmet dijeli na lotove;
- e) vrsta ugovora;
- f) da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum;
- g) period trajanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma;
- h) procijenjena vrijednost nabavke;
- i) okvirni datum pokretanja postupka nabavke;
- j) izvor finansiranja;
- k) podatak za koju godinu se plan donosi;

l) dodatne napomene.

Kako se radi o ugovorima koji su izuzeti od primjene Zakona o javnim nabavkama, većinu podataka koje sadrži plan nabavki nisu primjenjive za ugovore koji su izuzeti od primjene Zakona, te se izuzeća ne unose u plan javnih nabavki.

72. Kako se provodi postupak javne nabave avio karata, u smislu procijenjene vrijednosti nabave? Šta se uzima kao vrijednost ugovora, provizija putničke agencije ili ukupna cijena koštanja aviokarte za određenu destinaciju?

Za nabavke avio karata primjena okvirnog sporazuma sa mini tenderom je najprihvatljivija opcija. Naime, nakon što se zaključi okvirni sporazum sa više ponuđača, za nabavke avio-karte provodi se postupak mini tendera i zaključuje ugovor sa ponuđačem koji je dao najpovoljniju cijenu avio karte zajedno sa svojom uslugom. Nadalje, članom 4. stav (5) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponude, definisano je da u izuzetnim slučajevima kada ugovorni organ nije u mogućnosti definisati ni tačnu ni okvirnu količinu predmeta nabavke, onda se određuje maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum sa popisom roba ili usluga koje će se nabavljati, ali da svi ugovori zaključeni na temelju okvirnog sporazuma zbirno ne mogu preći utvrđeni maksimalni iznos okvirnog sporazuma, kao ni period trajanja okvirnog sporazuma.

73. Pojedini članovi komisije u našem UO insistiraju da se uz Aktuelni izvod sudskog registra (čl. 46 ZJN) koji je sa datumom izdavanja stariji od 3 mjeseca (od datuma prijema ponuda) dostavi i Izjava kojom ponuđači, pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuju, da su podaci u dostavljenom aktuelnom izvodu važeći na dan davanja izjave. Ovo pravdaju tim da bi UO mogao biti doveden u zabludu odn. da bi ugovor mogao biti dodijeljen nekom ponuđaču koji je npr. pod stečajem, koji je promijenio djelatnost ili je promijenjeno lice za zastupanje i sl.

Članom 46. Zakona o javnim nabavkama definisano je da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može od kandidata/ponuđača zahtijevati da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi s predmetom nabavke. Dakle, član 46. Zakona ne zahtjeva dostavu bilo kakve izjave, kao ni rok za dokaz iz člana 46. Zakona, jer, u članu 72. stav (3) Zakona utvrđeno je da ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang- listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:

a) propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ. Stoga zahtjevanje bilo kakve izjave vezano za član 46. Zakona nije u skladu sa Zakonom.

74. Da li je nabavka bankarske garancije za uredno izvršenje ugovora izuzeće od ZJN?

Članom 10a. stav (1) tačka f) Zakona o javnim nabavkama definisano je da ugovor na koje se ne primjenjuje Zakon o javnim nabavke je ugovor o zajmu i kreditu, bez obzira na to jesu li povezani s izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom vrijednosnih papira

ili drugih finansijskih instrumenata. Dakle nabavka bankarske garancije nije izuzeta od primjene Zakona o javnim nabavkama.

75. kako postupiti u situaciji kada se u postupku javne nabavke dodijeli ugovor najpovoljnijem ponuđaču koji nije u sistemu PDV-a, ali u toku trajanja ugovora dođe do promjene statusa ponuđača u smislu da isti postane PDV obveznik? Jasno je da nakon što ugovorni organ provede postupak javne nabavke, te zaključi ugovor, prestaje primjena Zakona o javnim nabavkama i primjenjuju se odredbe pozitivnih propisa o obligacionim odnosima. Ali ako možete da prokomentarišete ovaj slučaj i date prijedlog za postupanje. Hvala!

U situaciji koja se navodi u pitanju, želimo istaći da se u postupku nabavke uvijek radi o procijenjenoj vrijednosti ili poređenju cijena bez PDV-a ili cijeni ponude bez PDV-a. Jer PDV je trošak definisan drugim Zakonom, i dobavljač sa kojim imate zaključen ugovor, ukoliko je postao obveznik PDV-a u toku realizacije ugovora, ugovorni organ prihvata tu činjenicu, te postupa u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini.

76. Poštovani, kako postupiti ako jedan od članova upravnog odbora ne želi potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa? Hvala

U skladu sa članom 52. stav (6) Zakona o javnim nabavkama definisano je da predstavnik ugovornog organa potpisuje izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, te je dužana ažurirati je, bez odgađanja, ako nastupe promjene. Član nadzornog odbora ili upravnog odbora obuhvaćen je odredbom člana 52. stav (6) Zakona i član nadzornog odbora je obavezan potpisati izjavu.

77. Ko daje izjavu iz člana 52. ZJN ponuđač ili ovlašteno lice za zastupanje?

Članom 52. stav (10) Zakona svaki kandidat/ponuđač dužan je uz ponudu dostaviti i posebnu pisanu izjavu ovjerenu kod nadležnog organa da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama koje za cilj imaju korupciju u predmetnoj javnoj nabavci. Da li se radi o ponuđaču ili ovlaštenom licu za zastupanje nije predmetom zakona o javnim nabavkama već drugih propisa.

78. Poštovani,imate li kakvu informaciju da se vrijednost direktnog sporazumu poveća sa 6000,00 na 10.000 KM obzirom na sva poskupljenja.

Članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama definisano je da ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM. Stim u vezi Agencija za javne nabavke je objavila stav koji glasi:

Stav (3) čl. 87. Zakona utvrđuje mogućnost provođenja direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM. Dakle, primjena postupka direktnog sporazuma ovisi o sljedećim uslovima:

a) Vrijednost pojedinačne nabavke ne smije biti veća od 6.000,00KM,

- b) Nabavka istovrsnih predmeta se može izvršiti putem više direktnih sporazuma, s tim da zbir više direktnih sporazuma za istovrsne nabavke ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou.

Međutim, ukoliko ugovorni organ u planu nabavke planira provesti jedan postupak sa procjenjenom vrijednosti od npr. 8.000,00KM za istovrsne nabavke, tada ne može primjeniti naprijed navedenu tačku b). Navedena tačka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorni organ u planu nabavki planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabavke i da će za isti provesti postupak direktnog sporazuma. Međutim, moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tijekom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabavki, ili je došlo do povećanja cijene, pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorni organ osigurava dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabavke i provodi novi postupak direktnog sporazuma uvažavajući odredbu čl. 87. st. (3) Zakona.

79. Problem sa nabavkama koje su ranije bile izuzete od primjene ZJN zbog monopolskog položaja dobavljača su ukudanjem toga postale problem i dobavljačima i kupcima.

Od početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Agenciji za javne nabavke se obratio određeni broj ugovornih organa sa pitanjem oko nabavke prirodnih i zakonskih monopola (napr. električna energija, gas, voda i sl.), a imajući u vidu da zakonodavac nije eksplicitno predvidio izuzeća za pomenute monopole, kako je to bilo ranije propisano. Problem sa kojim se ugovorni organi suočavaju prilikom nabavke prirodnih i zakonskih monopola je taj da ponuđači iz oblasti sektorskih djelatnosti neće/ne žele da učestvuju postupcima predmetnih javnih nabavki. Ugovorni organ je obavezan provoditi postupak nabavke za nabavku električne energije, jer je Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine svojim mišljenjem navelo da je tržište električne energije otvoreno. Istovremeno ugovorni organ se može obratiti i Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine te tražiti postupanje u skladu sa Zakonom o konkurenciji.

80. I sektorski ugovorni organi (voda, struja, gas...) imaju problem sa nedostatkom radnika za te poslove. Tako da se obično ne radi o bahatosti kao što je rečeno kad se upućuje na obraćanje konkurencijskom vijeću, nego nema dovoljno ljudi ni da se provedu sopstvene JN posebno u velikim UO. Problem je nedostatak profesionalizacije učesnika, kao i nedostatak razumijevanja rukovodstva preduzeća da je to bitno. Da je stvarno bitno, radnici na poslovima nabavki bi u preduzećima imali isti status kao projektanti, računovođe, revizori, advokati, notari i slično, a ne kao neki tamo knjiški moljci koji nisu sebi uspjeli u firmi obezbijediti normalnije radno mjesto.

Nema odgovora, ali je bitno da se internim aktom ugovornog organa definišu postupanja u situacijama koje navodite u Vašem komentaru.

81. Da li će izmjenama zakona biti obuhvaćeno povećanje praga za direktni sporazum?

Agencija za javne nabavke u 2025. godini radi na pripremi Nacrta zakona o javnim nabavkama, te se razmatra i mogućnost povećanja praga za direktni sporazum, međutim teško je u ovom momentu dati precizan odgovor.

82. Ugovor o Zajmu je izuzet, moje pitanje je ko sve može biti zajmodavac? Ne bih ovde da ulazim u navođenje razlike između kredita i zajma

Zakon o javnim nabavkama kao procesni zakon, ne daje odgovor na Vaše pitanje, jer se radi o materiji koja je predmet drugih zakona i propisa.

83. Mogu li se ikako izmjenama Zakona o javnim nabavkama ukinuti pojedinačni ugovori unutar okvirnog sporazuma (npr usluge fiksne telefonije, gorivo itd), i da se na Portal unose samo pojedinačni računi. Ima mi smisla za robe, ali kod usluga, nabavke goriva itd nema smisla

Bosna i Hercegovina kao zemlja kandidat za pristupanje Evropskoj uniji je obavezna da svoje zakonodavstvo usaglasí sa propisima EU, te okvirni sporazum definisan u Zakonu o javnim nabavkama je u potpunosti usaglašen sa Direktivama EU 24/2014 I 25/2014, te kao takav se neće mijenjati.

84. Pozdrav, ukoliko imamo u planu jedan KZ okvirni sporazum podijeljen na 3 LOT-a za određene usluge, i u toku godine javi se iznenadna potrebama za sličnim uslugama, da li je riječ o cijepanju JN ukoliko se izmjeni PJN i pokrene dodatni direktni postupak ? Ukupna cijena KZ je 18.000,00 KM

U situaciji opisanoj u Vašem pitanju, obavezni ste provesti novi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, a ne direktni sporazum, jer bi ukupna vrijednost tog predmeta nabavke na godišnjem nivou prelazila vrijednost iz člana 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

85. Tehnička i profesionalna sposobnost kod JN koja je podijeljena na lotove, tražimo potvrdu o uredno izvršenim ugovorima, da li za svaki lot moramo posebno tražiti dokaz, ono u visini vrijednosti ugovora ili lota

U slučaju kada je nabavka podijeljena na lotove, ugovorni organ definiše zahtjeve u pogledu provjere tehničke i profesionalne sposobnosti za svaki lot posebno. Nadalje, članom 12. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda je definisan način dostave dokumenata koji su zajednički za više lotova. Stoga ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji definisati da:

“(1) Kada je predmet nabavke podijeljen na lotove, ponuđač koji dostavlja ponude za više lotova, može dokumente kojima dokazuje da ne postoje razlozi za isključenje i dokaze sposobnosti koji su zajednički za više lotova, dostaviti na jedan od slijedećih načina:

- a) u posebnoj koverti na kojoj će jasno naznačiti da dostavlja dokaze za kvalifikaciju; ili
- b) uz ponudu koja je prva po redoslijedu lotova na koji se prijavljuje,
- c) posebno uz svaki lot.

(2) Ostali traženi dokumenti i dokazi koji se podnose za pojedini lot moraju se dostaviti u ponudi za taj lot.

(3) Ovaj član se primjenjuje na odgovarajući način na dostavu dokumenata koji su zajednički za više lotova kod zahtjeva za učešće.

(4) Ukoliko se dokazi da ne postoje razlozi za isključenje dostavljaju u posebnoj koverti, kandidat/ponuđač je dužan tu kovertu sa dokazima da ne postoje razlozi za isključenje i kovertu sa ponudama za sve lotove za koje dostavlja ponude dostaviti u jednoj zajedničkoj koverti, na kojoj će izričito naznačiti šta je sadržaj te koverta.“

86. Pitanje jedno za razmišljanje svima...kojim mjerama bi se mogao generalno poraviti mišljenje o poslovima javnih nabavki koje nas „tuče“svakodnevno u smislu da u nabavkama najprisutnija korupcija, mito...i da šta još učiniti da ZJN prodiše u smislu da se službenici ne boje primjenjivati pregovaračke postupke za koje je glavna odlika da su „opasni“ postupci.

Primjena pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja je transparentan način provođenja postupka javne nabavke, te se razlikuje od otvorenog postupka samo po tome što se provodi u više faza. Međutim kod pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, kao netransparentnog postupka nabavke, ugovorni organ mora biti svjestan rizika da postoji sumnja na korupciju. Stoga, ugovorni organ u primjeni ove vrste postupka nabavke treba biti u mogućnosti da dokaže ispunjenost uslova za primjenu ove vrste postupka javne nabavke. Kao primjer, hitnost kao osnov za pregovarački postupak bez objave obavještenja, pod hitnost se podvodi pojam „viša sila“, odnosno da je potrebno djelovati odmah kako bi se spasili ljudski životi ili spriječio nastanak veće štete. Drugi bitan uslov je da hitnost se ni na koji način ne može dovesti u vezu sa ugovornim organom.

Kao slijedeći primjer naveli bi dodatne radove iz člana 24. Zakona, gdje je gotovo uvijek nedostatak u projektnoj dokumentaciji, te ugovorni organ je dužan i u takvim situacijama posvetiti posebnu pažnju pri pripremi projekta ili, ukoliko projekat priprema treće lice, predvidjeti i odgovornost trećeg lica u slučaju dodatnih radova.

87. Znaci, zaključak je da ukoliko vrijednost KZ i tog jednog direktnog sporazuma koji se javi kao iznenadna potreba ne prelazi u zbiru vrijednost KZ nije riječ o cijepanju JN?

U situaciji kada vrijednost konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i direktnog sporazuma ne prelazi zbirnu vrijednost konkurentskog zahtjeva, ne može se provesti postupak direktnog sporazuma, već ste obavezni provesti novi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, a ne direktni sporazum, jer bi ukupna vrijednost tog predmeta nabavke na godišnjem nivou prelazila vrijednost iz člana 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

88. Sukladno prethodnom pitanju,kako zaključiti pojedinačni ugovor unutar okvirnog sporazuma na dvije godine za nabavku usluga fiksne telefonije, molim vas primjer, kad realizacija istog neće nikad odgovarati stvarnom utrošku po računima. Također, isto se odnosi se i na nabavku goriva.

U slučaju kada se zaključi okvirni sporazum za nabavke napr. usluga fiksne telefonije, ugovorni organ će u okvirnom sporazumu definisati način plaćanja. Definisanje načina plaćanja može biti i u ugovoru koji zaključi na jednu godinu unutar okvirnog sporazuma. Dakle kroz definisanje načina plaćanja, bilo da je plaćanje po ispostavljenj fakturi

mjesečno ili napr. tromjesečno, ugovorni organ će precizirati na taj način plaćanje unutar okvirnog sporazuma.

89. Pitanje jedno za razmišljanje svima...kojim mjerama bi se mogao generalno poraviti mišljenje o poslovima javnih nabavki koje nas „tuče“ svakodnevno u smislu da u nabavkama najprisutnija korupcija, mito....i da štajoš učiniti da ZJN prodiše u smislu da se službenici ne boje primjenjivati pregovarač...

Primjena pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja je transparentan način provođenja postupka javne nabavke, te se razlikuje od otvorenog postupka samo po tome što se provodi u više faza. Međutim kod pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, kao netransparentnog postupka nabavke, ugovorni organ mora biti svjestan rizika da postoji sumnja na korupciju. Stoga, ugovorni organ u primjeni ove vrste postupka nabavke treba biti u mogućnosti da dokaže ispunjenost uslova za primjenu ove vrste postupka javne nabavke. Kao primjer, hitnost kao osnov za pregovarački postupak bez objave obavještenja, pod hitnost se podvodi pojam „viša sila“, odnosno da je potrebno djelovati odmah kako bi se spasili ljudski životi ili spriječio nastanak veće štete. Drugi bitan uslov je da hitnost se ni na koji način ne može dovesti u vezu sa ugovornim organom.

Kao slijedeći primjer naveli bi dodatne radove iz člana 24. Zakona, gdje je gotovo uvijek nedostatak u projektnoj dokumentaciji, te ugovorni organ je dužan i u takvim situacijama ugovorni organ treba posvetiti posebnu pažnju pri pripremi projekta ili, ukoliko projekat priprema treće lice, predvidjeti i odgovornost trećeg lica u slučaju dodatnih radova.

90. Ukoliko imamo zaključen ugovor za 3 lota sa tri različita ponuđača, za jedan od lotova je realizovan ugovor da li se može provesti postupak samo za taj jedan lot ukoliko se javi potreba da se provede prije isticanja roka važenja ugovora ostala dva lota

Može se provesti postupak samo za taj lot ukoliko se utroši predmet nabavke koji je definisan. U tom slučaju ugovorni organ mora voditi računa da zbir lota koji je utrošen i novog postupka, ukoliko se provodi u jednoj kalendarskoj godini, mora odgovarati vrijednosnom razredu prvog postupka. Kao primjer, ukoliko je za lot koji je utrošen bio postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, vrijednost tog lota i novog postupka ne smije prijeći vrijednosni razred za konkurentski zahtjev za dostavu ponuda. Ukoliko je za lot koji je utrošen proveden otvoreni postupak nabavke, i novi postupak mora biti otvoreni postupak nabavke.

91. Vezano za građevinske radove i projektovanje koje ste spomenuli-ukoliko se prilikom izvođenja radova ispostavi da postoji neophodnost za dodatnim radovima a što je uzrokovano manjkavostima u projektu, da li Ugovorni organ ima mogućnost da na neki način "prebaci" odgovornost na projektanta npr. da projektant snese dio ili kompletne troškove koji su izazvani njegovom nepažnjom.

U situaciji kada projekat priprema ponuđač koji je izabran u postupku javne nabavke, ugovorni organ može definisati odgovornost projektanta u slučaju da dođe do potrebe izvođenja dodatnih radova. Kada se radi o nepredviđenim radovima, može se definisati da projektant dokaže da se ti radovi nisu mogli predvidjeti, ali ukoliko se radi o situaciji da je projektant mogao utvrditi potrebu za izvođenje tih radova, dio odgovornosti se

može prenijeti na njega. Kod radova, bilo da se radi o jednostavnijim ili složenijim radovima, obilazak terena je jako bitan, prije nego ponuđači pripreme ponude.

92. Vezano za prethodne pojedinačne ugovore unutar okvirnog sporazuma, račune za fiksnu telefoniju, da li da uradim i realizaciju kao da je ugovor zaključen.

U slučaju kada se zaključi okvirni sporazum za nabavke napr. usluga fiksne telefonije, ugovorni organ će u okvirnom sporazumu definisati način plaćanja. Definisanje načina plaćanja može biti i u ugovoru koji zaključi na jednu godinu unutar okvirnog sporazuma. Dakle, kroz definisanje načina plaćanja, bilo da je plaćanje po ispostavljenoj fakturi mjesečno ili napr tromjesečno, ugovorni organ će precizirati na taj način plaćanje unutar okvirnog sporazuma. Vezano za realizaciju, istu ćete prikazati u stvarnom iznosu koji je utrošen.

93. u vezi cijepkanja javne nabavke vezano za odgovor od maloprije, ako je proveden KZ npr za neke rezervne dijelove, a fali neki dio koji nije predviđen, naravno hitno treba, da li je tada dozvoljen direktni.

Nije dozvoljeno provođenje direktnog sporazuma u tom slučaju.

94. Da li je uopće moguće kumulativno objavljivati obavještenja za direktni sporazum s obzirom da se u tom slučaju radi o više faktura sa različitim datumima i koji datum uopće unijeti gdje se navodi datum računa/ugovora?

Članom 75. stav (1) Zakona, ugovorni organ obavezan je Agenciji dostavljati izvještaje o otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja, takmičarskom dijalogu, konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i direktnom sporazumu, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovog zakona, u formi, na način i u rokovima koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom. Nadalje, članom 10. stav (2) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja o postupcima javnih nabavki na portalu javnih nabavki ("Službeni glasnik BiH" broj 80/22) definisano je da je ugovorni organ dužan objaviti izvještaj o provedenom postupku direktnog sporazuma na Portalu u roku od 30 dana od dana okončanja postupka javne nabavke. Izvještaj o provedenom postupku direktnog sporazuma sadrži podatke o:

- a) ugovornom organu,
- b) nazivu predmeta ugovora,
- c) lotovima,
- d) predmetu nabavke iz Jedinственог rječnika javne nabavke,
- e) datumu računa/zaključenja ugovora,
- f) vrijednosti računa/ugovora (bez PDV-a),
- g) dobavljaču,
- h) poništenju, u slučaju da je postupak poništen.

95. Zaključen je okvirni sporazum za izvođenje radova na 3 godine. Unutar okvirnog sporazuma je zaključen pojedinačni ugovor za prvu fazu radova. Prvim pojedinačnim ugovorom su maksimalne količine radova (predviđene okvirnim) sa jedne stavke već potrošene, a potrebno je izvršiti dodatne radove.

Ugovorni organ nabavku stavki koje je utrošio unutar okvirnog sporazuma, dužan je provesti novi postupak javne nabavke.

96. Može li ugovorni organ za te dodatne radove provesti pregovarački postupak bez objave obavještenja na taj pojedinačni ugovor? Ili da pokrene novi postupak nabavke za te nedostajuće količine radova?

Ugovorni organ može primjeniti pregovarački postupak za nabavku dodatnih radova iz člana 24. stav (1) tačka a) Zakona, u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji:

- nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova,
- kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ,
- ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora.

Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor.

Dakle, samo u slučaju kada su kumulativno ispunjeni naprijed navedeni uslovi, ugovorni organ može razmotriti primjenu ove vrste postupka nabavke, koji je netransparentan i koji se primjenjuje u izuzetnim situacijama.

97. Vezano za zakup, zanima me slučaj ako smo zaključili ugovor sa općinom za zakup prostora na osnovu odluke Općinskog vijeća, da li trebamo prijavljivati izuzeće na portalu

Članom 10a. stav (1) tačka a) Zakona, definisano je da ugovor koji može biti izuzet od primjene Zakona je sticanje, najam ili zakup, bilo kakvim finansijskim sredstvima, zemljišta, postojećih građevina ili druge nepokretne imovine ili prava koja se njih tiču. Nadalje, članom 75. stav (1) Zakona definisano je da Ugovorni organ obavezan je Agenciji dostavljati izvještaje o otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja, takmičarskom dijalogu, konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i direktnom sporazumu, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovog zakona, u formi, na način i u rokovima koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom. Članom 10. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objave obavještenja i dostavljanju izvještaja o postupcima javnih nabavki na Portal javnih nabavki („Službeni glasnik BiH2 broj 80/22) definisano je da u slučaju dodjele ugovora iz čl. 10., 10a., 10b., 10c., 10d. i 86. Zakona ugovorni organ je obavezan unijeti izvještaj na Portalu u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, nakon čega je omogućeno generisanje izvještaja koji sadrži podatke o:

- a) ugovornom organu,
- b) nazivu predmeta ugovora,
- c) vrsti ugovora,
- d) predmetu nabavke iz Jedininstvenog rječnika javne nabavke,
- e) osnovu za primjenu izuzeća,
- f) datumu zaključenja ugovora,

- g) vrijednosti ugovora (bez PDV-a),
- h) dobavljaču,
- i) datumu kreiranja/unosa izvještaja.

Dakle, ugovorni organi su obavezni dostavljati izvještaj za ugovore koje zaključe na osnovu izuzeća definisanih u čl. 10., 10a., 10b., 10c., 10d. i 86. Zakona.

98. Zamolila bih Vaše mišljenje na koji način nabaviti uslugu servisa motornih vozila i radnih mašina (automobili, kamioni, bageri itd), te nabavka rezervnih dijelova i dodatne opreme za iste? Da li sve navedeno podijeliti na lotove, da li možda predvidjeti minitenderisanje obzirom da je teško predvidjeti šta sve će biti potrebno ili Okvirni sporazum sa više ponuđača ili postoji neki način koji mi možete preporučiti da se sve obuhvati, poseban problem je servis vozila kojih imamo mnogo?? Ovo bi bilo idealno da može pod Aneks II.

Pitanje nabavke usluga servisa motornih vozila i radnih mašina je problem koji egzistira od početka primjene Zakona o javnim nabavke iz 2004. godine. U situaciji kada ugovorni organ ima veći broj vozila ili radnih mašina, i ako su od različitih proizvođača, može se primjeniti okvirni sporazum podjeljen na lotove. Unutar okvirnog sporazuma ugovorni organ može predvidjeti mini tender sa više ponuđača.

99. Da li je obavezno kod direktnog sporazuma prilikom dodjele ugovora unijeti osnovne elemente ugovora na portalu i drugo pitanje jer nisam razumio ovo u vezi izvještaja, koji izvještaj moramo objaviti i gdje jer za bilo koju vrstu postupka portal nam nakon dodjele ugovora daje mogućnost kreiranja izvještaja o provedenom postupku.

Članom 75. stav (2) Zakona definisano je da Ugovorni organ najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno nastale izmjene, objavljuje osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora na portalu javnih nabavki. Dakle i za postupak direktnog sporazuma obavezni ste unijeti osnovne elemente.

Vezano za Vaše drugo pitanje ugovorni organ okončava postupak nabavke, u skladu sa članom 69. stav (1) Zakona, okončava postupak nabavke dodjelom ugovora ili poništenjem postupka nabavke. Nadalje, članom 74. stav (1) Zakona definisano je da je ugovorni organ dužan za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog ili konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma. Član 75. stav (1) Zakona utvrđuje da ugovorni organ je obavezan Agenciji dostavljati izvještaje o otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja, takmičarskom dijalogu, konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i direktnom sporazumu, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovog zakona, u formi, na način i u rokovima koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom. Članom 10. stav (1) Uputstva o uslovima i načinu objave obavještenja i dostavljanju izvještaja o postupcima javnih nabavki na Portal javnih nabavki propisano je da za postupke javne nabavke za koje je propisana obaveza objavljivanja obavještenja o

dodjeli ugovora, objavom obavještenja o dodjeli ugovora smatra se da je dostavljen izvještaj o postupku javne nabavke iz člana 75. Zakona. Nakon što se obavještenje o dodjeli ugovora objavi, omogućeno je generisanje izvještaja o postupku javne nabavke koji sadrži podatke o:

- a) ugovornom organu,
- b) vrsti postupka,
- c) nazivu predmeta ugovora,
- d) vrsti ugovora,
- e) lotovima,
- f) predmetu nabavke iz Jedinственог rječnika javne nabavke,
- g) datumu zaključenja ugovora,
- h) vrijednosti ugovora (bez PDV-a),
- i) dobavljaču,
- j) datumu kreiranja/unosa izvještaja.

St. (2) i (3) istog člana Uputstva o uslovima i načinu objave obavještenja i dostavljanju izvještaja o postupcima javnih nabavki na Portal javnih nabavki definisano je da Ugovorni organ dužan je objaviti izvještaj o provedenom postupku direktnog sporazuma na Portalu u roku od 30 dana od dana okončanja postupka javne nabavke. Izvještaj o provedenom postupku direktnog sporazuma sadrži podatke o:

- i) ugovornom organu,
- j) nazivu predmeta ugovora,
- k) lotovima,
- l) predmetu nabavke iz Jedinственог rječnika javne nabavke,
- m) datumu računa/zaključenja ugovora,
- n) vrijednosti računa/ugovora (bez PDV-a),
- o) dobavljaču,
- p) poništenju, u slučaju da je postupak poništen.

(1) U slučaju dodjele ugovora iz čl. 10., 10a., 10b., 10c., 10d. i 86. Zakona ugovorni organ je obavezan unijeti izvještaj na Portalu u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, nakon čega je omogućeno generisanje izvještaja koji sadrži podatke o:

- j) ugovornom organu,
- k) nazivu predmeta ugovora,
- l) vrsti ugovora,
- m) predmetu nabavke iz Jedinственог rječnika javne nabavke,
- n) osnovu za primjenu izuzeća,
- o) datumu zaključenja ugovora,
- p) vrijednosti ugovora (bez PDV-a),
- q) dobavljaču,
- r) datumu kreiranja/unosa izvještaja.

Dakle, iz naprijed navedenog, za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja,

takmičarski dijalog ili konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma, nakon što ugovorni organ objavi obavještenje o dodjeli ugovora ili obavještenje o poništenju postupka nabavke, informacioni sistem sam generiše izvještaj o okončanju postupka nabavke, dok u slučaju direktnog sporazuma ugovorni organ je dužan objaviti izvještaj u roku od 30 dana od dana okončanja postupka, dok za izuzeća iz čl. 10., 10a., 10b., 10c., 10d. i 86. Zakona, ugovorni organ je obavezan unijeti izvještaj u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

100. Da li ugovorni organ u TD može tražiti da izjave iz članova 45. i 52. Zakona tj. ovjere od strane nadležnih organa ne smiju biti stare 15 dana. Da li ugovorni organ može ograničavati ponuđača u ovom slučaju?

Član 45. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) govori o ličnoj situaciji kandidata/ponuđača od koje zavisi da li će nastaviti postupak dodjele ugovora u zavisnosti da li se nalazi u jednoj od situacija navedenim u stavu (1) u tačkama a) do d) i postavlja obavezu ugovornom organu da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako se kandidat/ponuđač nalazi u bilo kojoj (barem jednoj) od navedenih situacija.

Također, odredbom člana 52. stav (2) Zakona je propisano da je svaki kandidat/ponuđač dužan uz ponudu dostaviti i posebnu posebnu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u predmetnoj javnoj nabavci.

Forme izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 45. do 52. Zakona su objavljene u Uputstvu za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) i iste predstavljaju podzakonski akt, koji su ponuđači dužni koristiti prilikom pripreme ponuda za konkretan postupak javne nabavke.

Zakon, a ni podzakonski akt ne predviđa starost ovjera predmetnih izjava od strane nadležnog organa.

101. Kada Ugovorni organ zaključi okvirni sporazum npr. na godinu dana, i na osnovu njega zaključi par pojedinačnih ugovora koji se realizuju u toku trajanja okvirnog sporazuma, a preostane sredstava na okvirnom sporazumu da li je moguće zaključiti pojedinačni ugovor i posljednjeg dana važenja okvirnog sporazuma ili je potrebno da se svi pojedinačni ugovori realizuju u toku trajanja okvirnog sporazuma?

Odredbama člana 32. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) definisana je dodjela okvirnog sporazuma. Na osnovu okvirnog sporazuma zaključenog u skladu sa stavom (1) ovog člana, ugovorni organ ima pravo da tokom cijelog ugovornog razdoblja zaključuje ugovore sa uspješnim ponuđačem bez primjene postupaka utvrđenih u ovom zakonu u pogledu svakog od ugovora koji su dodjeljeni na osnovu okvirnog sporazuma.

Okvirni sporazum podrazumijeva sporazum ograničenog trajanja između ugovornog organa i dobavljača, a njegova svrha je utvrđivanje okvira za ugovore koji će se dodjeljivati u tom periodu, naročito u pogledu predmeta ugovora, a kada je to primjereno, i u pogledu predviđenih vrijednosti, obima ili količine, kao i cijene. U ovoj definiciji, ugovorne strane, predmet ugovora koji se dodjeljuje, razdoblje trajanja i cijena su ključni elementi koji će biti određeni u okviru okvirnog sporazuma za buduće ugovore. U skladu

sa članom 32. stav (2) Zakona, odredbe okvirnog sporazuma nakon njegovog zaključenja se ne mogu mijenjati.

Okvirni sporazum se smatra realizovanim nastankom bilo kog od tri navedena događaja, zavisno koji događaj nastupi prvi:

- Realizacijom predviđene okvirne količine, ili

- Realizacijom iznosa na koji je okvirni sporazum sklopljen (ako količine nisu bile predviđene u okvirnom sporazumu, već je sklopljen okvirni sporazum na procijenjenu vrijednost nabavke; ili je okvirnim sporazumom predviđena promjenjiva cijena, itd), ili

- Vremenskim istekom okvirnog sporazuma.

Dalje, sklapanje pojedinačnog ugovora kojim se predviđa realizacija istog van roka trajanja okvirnog sporazuma nije u skladu sa zakonskim odredbama, jer se ovim ustvari produžava vrijeme trajanja okvirnog sporazuma.

Generalno gledano, pojedinačni ugovor ne može trajati duže od okvirnog sporazuma. Ali smatra se da postoji jedan izuzetak. Naime, ugovori koji su zasnovani na okvirnom sporazumu mogu se zaključiti isključivo prije isteka roka na koji je zaključen okvirni sporazum, ali realizacija takvih pojedinačnih ugovora ne mora se uvijek podudarati sa trajanjem tog okvirnog sporazuma, već realizacija može biti i duža od razdoblja trajanja okvirnog sporazuma. Međutim, tako nešto je dozvoljeno samo pod uslovima određenim okvirnim sporazumom. Npr. okvirnim sporazumom je definisano da je rok isporuke robe, pružanja usluge ili izvođenja radova 30 dana od dana zaključenja pojedinačnog ugovora. U tom slučaju nema smetnji da se za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma zaključi pojedinačni ugovor npr. zadnji dan trajanja okvirnog sporazuma gdje bi pojedinačni ugovor imao realizaciju od 30 dana. Ne može se zahtijevati od ponuđača da realizuje taj pojedinačni ugovor za jedan dan, odnosno poslednji dan trajanja okvirnog sporazuma, jer bi to bilo suprotno roku realizacije pojedinačnog ugovora koji je naveden u zaključenom okvirnom sporazumu i koji iznosi 30 dana. Samo na taj način je moguće da pojedinačni ugovor ima realizaciju dužu od trajanja okvirnog sporazuma. U suprotnom, proizvoljno određivanje trajanja pojedinačnog ugovora nije dozvoljeno.

Dakle, okvirni sporazum se ne može produžiti kako u pogledu perioda trajanja, tako ni u pogledu količine, obima ili vrijednosti na koji je zaključen. U slučaju da je isteklo razdoblje trajanja, ili su potrošene količine, obim ili vrijednosti na koji je zaključen, ugovorni organ će pokrenuti novi postupak javne nabavke ukoliko želi da nastavi sa nabavkom istog predmeta nabavke iz okvirnim sporazumom.

Bitno je napomenuti da ukoliko bi došlo do pokretanja bilo kojeg postupka javne nabavke, a da ranije pokrenuti postupak za isti predmet nabavke nije završen, takvo postupanje nije predviđeno Zakonom i može dovesti do niza komplikacija i nemogućnosti okončanja bilo kojeg od pokrenuta dva postupka u skladu sa Zakonom.

Naime, pokretanje bilo kojeg novog postupka prije okončanja ranije pokrenutog za isti predmet nabavke dovodi do situacije da ugovorni organ ima dva postupka javne nabave za isti predmet što na kraju može imati za posljedicu zaključenje dva ugovora za isti predmet nabavke, i to u većoj količini za kojom ugovorni organ, naravno, nema potrebu. Isto tako, otvara se mogućnost nove žalbe upravo iz razloga što ranije pokrenuti postupak za isti predmet nabave nije okončan.

U skladu sa navedenim, opšte pravilo u javnim nabavkama je da se ugovor ne može proširiti, obnoviti ili produžiti, kako u vezi sa količinom robe, odnosno obimom

usluga/radova, tako i u odnosu na razdoblje isporuke, odnosno izvršenja, u odnosu na ono što je određeno u tenderskoj dokumentaciji i u zaključenom ugovoru.

102. Molim Vas za mišljenje da li je opravdano, u slučaju kada ponuđač u ponudi dostavi potvrdu banke da njegov glavni račun nije blokiran ali ne na proteklih 6mj. kako je UO tražio TD, nego na 5mj (za jedan mjesec kraće) od datuma izdavanja potvrde, ali istovremeno dostavi dokument izdat od strane centralne banke iz kojega se može zaključiti da glavni račun zaista nije bio blokiran u prethodnih 6.mj., da UO postupi na način da ponudu ponuđača smatra urednom jer iz cjelokupnog sadržaja ponude može utvrditi traženu informaciju iako ona nije dostavljena na traženi način i nije sadržana u dokumentu kojeg je zahtijevao UO?

Odredba člana 2. stav (1) tačka 1) Zakona propisuje:

„Ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

- 1) prihvatljiva - koju je podnio ponuđač koji nije bio isključen u skladu sa članom 45. ovog zakona i koji ispunjava kriterije za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu sa tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva;
- 2) neprihvatljiva - čija cijena premašuje planirana odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku ili ponuda ponuđača koji ne ispunjava kriterije za kvalifikaciju privrednog subjekta;
- 3) nepravilna - koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom ili je primljena izvan roka za dostavu ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorni organ utvrdio da je cijena ponude izuzetno niska.“

Ponuda je dokument koji priprema ponuđač u postupku javne nabavke, u kojem nudi robe ili usluge ili radove i kojim dokazuje da ispunjava sve uslove u pogledu kvalificiranosti, kao i zahtjeve iz tehničke specifikacije koje je ugovorni organ definisao u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti: prihvatljiva, neprihvatljiva i nepravilna.

Prihvatljivim ponudama se smatraju ponude koje u potpunosti ispunjavaju uslove koje je u tenderskoj dokumentaciji postavio ugovorni organ, kako u pogledu dokazivanja kvalificiranosti, tako i u pogledu ispunjavanja zahtjeva iz tehničkih specifikacija, kao sastavnog dijela tenderske dokumentacije. Da bi ponuda bila prihvatljiva mora ispunjavati sve zahtjeve definirane tenderskom dokumentacijom, kako u pogledu kvalificiranosti ponuđača, tako i u pogledu zahtjeva vezano za predmet javne nabavke. Ukoliko su zahtjevi iz tenderske dokumentacije suprotni Zakonu i/ili podzakonskim aktima, ponuđač/kandidat ima pravo izjaviti žalbu na tendersku dokumentaciju.

Neprihvatljiva ponuda je ponuda koju je podnio ponuđač koja ne ispunjava zahtjeve u pogledu kvalificiranosti, odnosno ne ispunjava kvalifikacijske uslove definirane tenderskom dokumentacijom.

Također se neprihvatljivom ponudom smatra i ponuda čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku. U otvorenom postupku javne nabavke i konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda, neprihvatljivost ponude se cijeni u toku postupka, a u slučaju da je predviđena e-aukcija, neprihvatljivost se cijeni prije zakazivanja e-aukcije.

U višefaznim postupcima (ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom obavještenja, pregovarački postupak bez objave obavještenja i takmičarski dijalog) neprihvatljivost ponude u pogledu ispunjavanja uslova kvalificiranosti se cijeni u fazi pretkvalifikacije. Međutim, neprihvatljivost ponude čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku se cijeni u narednoj fazi postupka javne nabavke.

Nepravilna ponuda je ponuda koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom. U ovoj situaciji se ponuda ocjenjuje da nije pravilna ukoliko ne ispunjava zahtjeve u pogledu predmeta nabavke, odnosno tehničkih specifikacija koje su sastavni dio tenderske dokumentacije. Ponuda u kojoj ponuđač nije dokazao da ispunjava postavljene uslove kvalifikacije nije nepravilna ponuda, već je neprihvatljiva ponuda. Slijedeća situacija u kojoj se može desiti da je ponuda nepravilna ukoliko je ponuda primljena nakon isteka roka za predaju ponuda. U tom slučaju ugovorni organ evidentira da je ponuda zaprimljena izvan roka za dostavu ponuda i neotvorenu ponudu vraća ponuđaču. U situaciji kada postoji dokaz za tajni sporazum, ili se radi o koruptivnim radnjama, ponuda se smatra nepravilnom. Kao dokaz postojanja tajnog sporazuma ili korupcije je pravosnažan akt nadležnog organa ili pravosnažna presuda suda. U slučaju korupcije, da bi se ponuda smatrala nepravilnom, potrebno je da ugovorni organ pruži relevantne dokaze koji upućuju na koruptivne radnje u postupku javne nabavke. Kada se radi o situaciji da ponuda nije rezultat tržišne konkurencije, kao dokaz je pravosnažan akt nadležnog organa ili pravosnažna presuda suda. U slučaju da je ugovorni organ u skladu sa Zakonom, ustanovio da je ponuda neprirodno niska, odnosno da ponuđač nije obrazložio razloge za ponuđenu cijenu ponude (napr. poređenje sa trenutnim tržišnim cijenama ili zbog postupka likvidacije, i sl.) ili da obrazloženje sa dokazima sadrži razloge iz člana 66. st. (2) i (3) zakona, takva ponuda se smatra nepravilnom ponudom.

Na kraju, napominjemo da je sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini visoko decentraliziran, te da shodno tome ugovorni organi u postupcima nabavki imaju proaktivnu ulogu, samostalno pripremaju tendersku dokumentaciju i provode postupke javne nabavke te prema tome snose odgovornost za provedene postupke, odnosno donesene odluke u vezi s istim.

103. Poštovani, ugovorni organ je pokrenuo postupak javne nabavke medicinske opreme, na tendersku dokumentaciju izjavljena je žalba, pitanje se odnosi kako ugovorni organ da utvrdi aktivnu legitimaciju, žalioca, jer za predmetnu nabavku tenderskom dokumentacijom zahtijevano je da ponuđač mora biti upisan u Registar veleprometnika medicinskih sredstava kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, a žalilac nije priložio uz žalbu nikakav dokaz o registraciji, pretraživanjem na službenoj web stranici žalioca isti je registriran za veletrgovinu lijekovima, farmaceutskim i parafarmaceutskim, kao i sanitetskim materijalom, nigdje nemamo podatke da li žalilac je registriran za medicinska sredstva, odnosno opremu, ugovorni organ žalbu je prosljedio URŽ-u BiH, sa izjašnjenjem i prijedlogom da se žalba odbaci zbog nepostajanja aktivne legitimacije, nije se upuštao u meritum žalbe.

Pravna zaštita je propisana u Poglavlju I i II Trećeg dijela Zakona.

Odredbom člana 97. Zakona definisana je aktivna legitimacija, na način da žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj

nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili je mogla biti prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Dakle, zakonodavac propisuje da svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci ima aktivnu legitimaciju. To je prvi uslov. Međutim, ostali dio odredbe predstavlja drugi uslov, jer samo ukoliko privredni subjekat učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili je mogla biti prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa i to navede u žalbi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke ima aktivnu legitimaciju.

Dakle, oba uslova moraju biti kumulativno ispunjena da bi privredni subjekt imao aktivnu legitimaciju.

Nadalje, članom 110. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da blagovremena, dopuštena, uredna, od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke Ureda za razmatranje žalbi BiH (u daljem tekstu: URŽ).

Shodno navedenom, svaka izjavljena žalba djeluje suspenzivno, odgađa nastavak postupka javne nabavke, uključujući i zaključenje planiranog ugovora o nabavci, odnosno okvirnog sporazuma, dok URŽ ne odluči po žalbi.

104. Kada se unosi privremeni plan na portal Agencije na početku se označi da je finansiranje privremeno....kasnije kod svake stavke plana koju unosimo stavljamo izvor finansiranja. Da li je ispravno stavljati onako kako je predviđeno planom (npr. finansiranje iz vlastitih sredstava) ili privremeno finansiranje (iako je na početku plana označeno da je finansiranje privremeno)?

Članom 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavke.

Stav (5) navedenog člana Zakona propisuje da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u formi i na način kako je definisano u sistemu „e-Nabavke“.

Nadalje, stav (6) propisuje da u slučaju neusvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, ugovorni organ objavljuje privremeni plan javnih nabavki za period privremenog finansiranja.

Važno je naglasiti da je faza planiranja jako važna u lancu nabavke i treba joj posvetiti veliku pažnju. Plan javnih nabavki je zvanični dokument u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabavke koji su propisani Zakonom. Također, ugovorni organi bi trebali blagovremeno donijeti planove nabavki, u skladu sa budžetom, odnosno finansijskim planom. Budžetom/finansijskim planom se u većini slučajeva ne razrađuje detaljno potrošnja finansijskih sredstava, nego se sredstva planiraju u okviru određenih budžetskih pozicija bez detaljne razrade kojom se definira u koje će namjene biti potrošena. Obaveza svakog ugovornog organa je da

transparentno i ekonomično troši javna sredstva, te iz toga proizilazi da se namjena budžetska sredstava mora predvidjeti i detaljno planirati.

Prema tome, plan nabavki za određenu budžetsku/finansijsku godinu sadrži javne nabavke koje ugovorni organ planira pokrenuti i provesti u toj konkretnoj godinu za koju se plan nabavki i donosi. Ukoliko ugovorni organ iz nekog razloga ne usvoji budžet odnosno finansijski plan ili drugi dokument kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u tom slučaju objavljuje privremeni plan nabavki koji vrijedi za period privremenog finansiranja.

U slučaju hitnih nabavki, koje nisu predviđene planom nabavki, ili određenih izmjena plana moguće je da se plan nabavke izmijeni, tj. dopuni sa tom novonastalom nabavkom. Nadalje, osnovno pravilo sistema javnih nabavki je osiguranje finansijskih sredstava, prije pokretanja postupka javne nabavke. To bi u osnovi trebalo da bude osnovni postulat sistema javnih nabavki, a u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava, što impliciraju odredbe člana 17. Zakona koje propisuju uslove za početak postupka javne nabavke, ali neizravno i člana 18. koje propisuju da odluka ili rješenje o pokretanju postupka javne nabavke obvezno ima između ostalog sadržavati podatke o izvoru - načinu finansiranja.

Dakle, u slučaju neusvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, ugovorni organ objavljuje privremeni plan javnih nabavki za period privremenog finansiranja. Nakon što se usvoji budžet odnosno finansijski plan ugovorni organ donosi i objavljuje plan javnih nabavki.

105. Škole dobijaju račune za udžbenike koje finansira Ministarstvo. Dakle, Ministarstvo ih nabavlja i plaća, ali ih škola knjiži i šalje nalog na plaćanje. Da li takvi računi spadaju u javne nabavke škole s obzirom da škola ne učestvuje u samoj nabavci, niti taj iznos ulazi u budžet škole?

Odredbom člana 72. stav (2) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) je propisano da se ugovor o javnoj nabavci zaključuje u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini.

Dakle, ugovor se zaključuje na osnovu postupka javne nabavke koji je proveden u skladu sa Zakonom i ne smije biti značajno izmijenjen. Zakon definiše postupke javne nabavke do zaključenja ugovora sa najpovoljnijim dobavljačem.

Izvršavanje ugovora koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke nije predmet Zakona. Realizacija ugovora, ali i raskid ugovora, odnosno prava i obaveze ugovornih strana regulisane su Zakonom o obligacionim odnosima.

106. Članom 17. stav 2. je propisano da izuzetno od stava 1 ovog člana za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke kojom mijenja plan nabavki. Ukoliko je potrebna nabavka putem direktnog sporazuma koja nije planirana, a članom 18. stav 3. ZJN je propisano da se u postupku direktnog sporazuma ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanom obliku. Kako onda mijenjati plan nabavki?

Članom 17. stav (1) Zakona propisano je da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavke.

Nadalje, stav (3) navedenog člana Zakona propisuje da izuzetno od stava (1) ovog člana za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki.

Dakle, zakonodavac u članu 17. Zakona predviđa donošenje posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke u slučaju kada konkretna nabavka nije predviđena u planu nabavki. Posebna odluka iz člana 17. Zakona je osnov za izmjenu, tj. dopunu plana javnih nabavki sa nabavkama koje nisu bile predviđene u planu nabavke.

Naravno važno je naglasiti da posebna odluka iz člana 17. Zakona ne oslobađa ugovornog organa od obaveze donošenja odluke o pokretanju postupka iz člana 18. Zakona. Dakle, nakon što ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke iz člana 17. Zakona, dopuni plan javnih nabavki, stiče se osnov za donošenje odluke iz člana 18. Zakona.

107. Da li grad kao UO može u odnosu na svoje JP primjeniti izuzeće iz člana 10c uz ispunjenje uvjeta definisanim stavom a), b) i c) tog člana za radove koje nisu JP povjerene odlukom o snivanju JP ali su upisane u sudski registar JP i na koji način provesti proceduru dodjele ugovora JP po osnovu člana 10c, a nakon donošenja Odluke o izuzeću koja sadrži podatke o predmetu nabavke, vrijednosti nabavke (predračun radova,) osnov za izuzeće i izvoru finansiranja?

Članak 6. Zakona) koji regulira ugovore koji su predmet ovog zakona, propisuje:

„Ugovorno tijelo dužno je dodjeljivati ugovore o javnoj nabavi roba, usluga i radova primjenjujući postupke utvrđene ovim Zakonom i podzakonskim aktima.“

Nadalje, članak 19. Zakona propisuje postupke javne nabave kako slijedi:

„(1) Ugovorno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak za dodjelu ugovora o javnoj nabavi kao temeljne i redovite postupke. Pregovarački postupak s objavom obavijesti ili bez objave obavijesti, kao i natjecateljski dijalog, mogu se primijeniti kao iznimka samo ako su za to ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom.

(2) Sektorsko ugovorno tijelo iz članka 5. ovoga Zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavijesti na ravnopravnoj osnovi. Pregovarački postupak bez objave obavijesti, kao i natjecateljski dijalog mogu se primijeniti kao iznimka samo ako su za to ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom.

(3) Ugovorno tijelo može dodijeliti ugovor nakon provođenja natječaja za izradu idejnog rješenja za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.“

Također, člankom 10c. Zakona propisani su kao izuzeće ugovori između subjekata u javnom sektoru kako slijedi:

„(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavi koji ugovorno tijelo dodjeljuje drugoj pravnoj osobi ako:

a) nad tom pravnom osobom ugovorno tijelo provodi nadzor sličan onome koji provodi nad svojim poslovnim jedinicama;

b) nadzirana pravna osoba obavlja više od 80 % svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje joj je povjerilo ugovorno tijelo koje nad njom provodi nadzor ili koje su joj povjerile druge pravne osobe nad kojima to ugovorno tijelo provodi nadzor;

c) nema izravnog udjela privatnog kapitala u pravnoj osobi pod nadzorom, osim udjela privatnog kapitala koji ne kontrolira, ne blokira i koji ne vrši odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

(2) Ugovorno tijelo provodi nadzor nad pravnom osobom iz stavka (1) točke a) ovog članka ako ima presudan utjecaj na strateške ciljeve i važne odluke dane pravne osobe, s tim što takvu kontrolu može provoditi i drugi subjekt nad kojim ugovorno tijelo na isti način provodi nadzor.

(3) Ugovorna tijela provode zajednički nadzor nad pravnom osobom iz stavka (1) točke a) ovoga članka ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

a) tijela nadležna za odlučivanje u toj pravnoj osobi čine predstavnici svih sudjelujućih ugovornih tijela, s time da pojedinačni predstavnici mogu predstavljati nekoliko sudjelujućih ugovornih tijela ili sve njih;

b) ta ugovorna tijela mogu zajedno imati presudan utjecaj na strateške ciljeve i važne odluke u toj pravnoj osobi;

c) ta pravna osoba nema interese različite od interesa ugovornih tijela koji nad njom provode kontrolu.

(4) Odredba stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i ako pravna osoba pod nadzorom koja je ugovorno tijelo dodijeli ugovor ugovornom tijelu koje nad njom provodi nadzor ili drugoj pravnoj osobi nad kojom isto ugovorno tijelo provodi nadzor, pod uvjetom da u pravnoj osobi kojoj se dodjeljuje ugovor nema izravnog udjela privatnog kapitala, osim sudjelovanja privatnog kapitala koje je obvezno na temelju odredaba posebnog zakona, a koje ne kontrolira, ne blokira i koje nema odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

(5) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora isključivo između dva ili više ugovornih tijela ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

a) ugovorom se utvrđuje ili ostvaruje suradnja između tih ugovornih tijela kako bi se osiguralo da javne usluge koje oni trebaju pružiti ostvaruju njihove zajedničke ciljeve;

b) ta je suradnja uspostavljena isključivo na osnovi potreba vezanih uz javni interes;

c) ta ugovorna tijela ostvaruju na otvorenom tržištu manje od 20 % djelatnosti na koje se odnosi suradnja.

(6) Za utvrđivanje postotka udjela djelatnosti iz stavka (1) točke b) i stavka (5) točke c) u obzir se uzima prosjek sveukupnog prometa ili odgovarajuće alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti, poput troškova nastalih relevantnoj pravnoj osobi ili ugovornom tijelu u odnosu na usluge, robu ili radove tijekom tri godine koje prethode godini u kojoj se dodjeljuje ugovor.

(7) Iznimno, za utvrđivanje postotka udjela djelatnosti dovoljno je da ta pravna osoba poslovnim projekcijama dokaže da je alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti vjerodostojno ako podaci o prometu ili drugom mjerilu vezanom uz djelatnosti, poput troškova, nisu dostupni za prethodne tri godine ili više nisu relevantni zbog datuma osnivanja ili datuma početka obavljanja djelatnosti relevantne pravne osobe ili ugovornog tijela ili zbog reorganizacije njihove djelatnosti.“

Analizirajući odredbe članka 10.c Zakona mogu se identificirati dva oblika „in house“ nabava (internih javnih nabava) i to:

a) „čiste“ interne javne nabave;

b) „institucionalizirane“ interne javne nabave.

Kod „čistih“ internih javnih nabava, ugovorno tijelo obavlja određene djelatnosti koristeći isključivo vlastite administrativne, ljudske i tehničke resurse, bez ikakve podrške izvana.

(npr. unutanja organizacijska jedinica ugovornog tijela obavlja usluge čišćenja ulica.)

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda pravde, pravna osoba koju osnuje ugovorno tijelo može se, pod određenim uvjetima, smatrati jednakim unutarnjoj organizacijskoj jedinici tog ugovornog tijela. Ako je pravna osoba jednaka unutanjoj organizacijskoj jedinici, sporazum o snabdijevanju robama, pružanju usluga ili izvršenju radova između te pravne osobe i ugovornog tijela može biti izuzet od primjene Zakona pod strogo definiranim uvjetima.

Međutim, postoje ograničenja izuzeća za interne javne nabave. Bitno je razumjeti da odluka ugovornog tijela da formira vlastito poduzeće radi obavljanja određenih djelatnosti ne znači automatski da će se primjenjivati izuzetak za interne javne nabave. Obvezni uvjeti za interne javne nabave (tzv. „uvjeti iz predmeta Teckal“) su kontrola i djelatnost.

Stavak (1) članka 10c. Zakona definira ugovore dodijeljene pravnim osobama pod nadzorom i koji ne bi trebali biti podložni primjeni postupaka predviđenih ovim Zakonom, ukoliko ugovorno tijelo nad tom pravnom osobom izvršava kontrolu sličnu onoj koju izvršava nad vlastitim poslovnim jedinicama, pod uvjetom da pravna osoba pod nadzorom izvršava najmanje 80 % svojih aktivnosti u okviru izvršavanja zadaća koje mu je povjerilo ugovorno tijelo koje ga nadzire ili druga pravna osoba koju to ugovorno tijelo nadzire, bez obzira na korisnike predmeta ugovora.

Izuzeće se ne može primjeniti na slučajeve kada privatni gospodarski subjekt izravno sudjeluje u kapitalu pravne osobe pod nadzorom budući da bi u takvim slučajevima dodjela ugovora bez jednog od konkurentnih postupaka pružila privatnom gospodarskom subjektu koji sudjeluje s kapitalom u pravnoj osobi pod nadzorom nepoštenu prednost pred njegovim konkurentima.

Međutim, obzirom na djelatnost javnih tijela s obveznim sudjelovanjem, poput organizacija koje su odgovorne za upravljanje ili izvršavanje određenih javnih usluga, to se treba primjenjivati na slučajeve u kojima je sudjelovanje određenih privatnih gospodarskih subjekata u kapitalu pravnih osoba pod nadzorom obvezno na temelju drugih zakona, ali pod uvjetom da s takvim sudjelovanjem nema mogućnost kontrole i blokiranja, te ne može imati odlučujući utjecaj na odluke pravne osobe pod nadzorom.

Naime, odlučujući element je samo izravno privatno sudjelovanje u pravnoj osobi koju kontrolira. Dakle, kada postoji udio privatnog kapitala u ugovornom tijelu ili ugovornim tijelima koji imaju nadzor, to ne isključuje dodjelu ugovora pravnoj osobi pod nadzorom, bez primjene postupaka koje predviđa ovaj Zakon, ukoliko sudjelovanje privatnog kapitala nema osobine kontrole i blokiranja koje se zahtijevaju odredbama materijalnog prava i kojim se ne vrši presudni uticaj na kontroliranu pravnu osobu.

Stavak (2) definira slijedeću situaciju, odnosno mogućnost da „kontrolirana“ pravna osoba od strane ugovornog tijela, može kontrolirati drugu pravnu osobu koje je također pod izravnom kontrolom istog ugovornog tijela. Osnovni uvjet je da ugovorno tijelo ima presudan utjecaj na strateške ciljeve nad pravnim osobama koje kontrolira.

Stavci (3) i 4) istog članka se odnose na situaciju kada više ugovornih tijela ima kontrolu nad pravnom osobom, te i za tu situaciju postavljeni su kumulativno slijedeći uvjeti kako bi se primjenilo izuzeće:

- a) tijela nadležna za odlučivanje u toj pravnoj osobi čine predstavnici svih sudjelujućih ugovornih tijela, s time da pojedinačni predstavnici mogu predstavljati nekoliko sudjelujućih ugovornih tijela ili sve njih;
- b) ta ugovorna tijela mogu zajedno imati presudan utjecaj na strateške ciljeve i važne odluke u toj pravnoj osobi;
- c) ta pravna osoba nema interese različite od interesa ugovornih tijela koji nad njom provode kontrolu.

Sušтина odredbi st. (3) i (4) je vršenje kontrole, presudan utjecaj na strateške ciljeve i donošenje važnih odluka u tom pravnom licu.

Stavkom (5) definirano je da se Zakon ne primjenjuje na sklapanje ugovora isključivo između dva ili više ugovornih tijela ako su kumulativno ispunjeni slijedeći uvjeti:

- 1. ugovor utvrđuje ili provodi suradnju između tih ugovornih tijela s ciljem osiguravanja da javne usluge koje oni trebaju pružiti ostvaruju njihove zajedničke ciljeve,
- 2. da je suradnja uspostavljena isključivo na temelju potreba vezanih uz javne interese, i
- 3. ta ugovorna tijela ostvaruju na otvorenom tržištu manje od 20 % djelatnosti na koje se odnosi suradnja.“

Ugovorna tijela bi trebala moći odlučiti zajednički pružati svoje javne usluge putem suradnje bez obveze korištenja bilo kakvog pravnog oblika. Takva suradnja mogla bi obuhvaćati sve vrste aktivnosti vezane uz izvršavanje usluga i odgovornosti koje su dodijeljene poslovnim subjektima koji sudjeluju ili koje su oni preuzeli, poput obvezujućih ili dobrovoljnih zadataka lokalnih ili regionalnih poslovnih subjekata ili usluga čije je izvršavanje dodijeljeno određenim poslovnim subjektima u skladu s javnim pravom. Usluge koje pružaju razni poslovni subjekti koji sudjeluju ne trebaju nužno biti istovjetne; one se također mogu nadopunjavati.

Takva suradnja ne zahtijeva da poslovni subjekti koji sudjeluju preuzmu izvršavanje glavnih ugovornih obveza sve dok postoje obveze koje doprinose suradničkom izvršavanju određene javne usluge. Dodatno, provođenje suradnje, uključujući sve financijske prijenose između uključenih ugovornih tijela, trebalo bi urediti isključivo na temelju potreba povezanih s javnim interesom

Kako bi se ispunili ti uvjeti, suradnja bi se trebala zasnivati na suradničkom konceptu. Takva suradnja ne zahtijeva da svi poslovni subjekti koji sudjeluju preuzmu izvršavanje glavnih ugovornih obveza sve dok postoje obveze koje doprinose suradničkom izvršavanju određene javne usluge. Dodatno, provođenje suradnje, uključujući sve financijske prijenose između uključenih ugovornih tijela, trebalo bi urediti isključivo na temelju potreba povezanih s javnim interesom.

Konačno, smatramo relevantnim citirati dio presuda ESP koje se odnose na predmetno pitanje kako slijedi.

Presude Europskog suda pravde koje se odnose na izuzeća primjene Direktive EU 24/2014 između subjekata u javnom sektoru su slijedeće:

Presuda ESP C: 2020:483¹

¹ Evropski sud pravde

„66 U okviru dodjele in house smatra se da ugovorno tijelo upotrebljava vlastita sredstva. Naime, čak i ako je ugovaratelj pravno različit od njega, on je gotovo dio njegovih unutarnjih službi ako su ispunjena dva uvjeta. Kao prvo, ugovorno tijelo mora nad ugovarateljem izvršavati nadzor sličan onomu koji provodi nad vlastitim službama. Kao drugo, taj subjekt mora bitan dio svojih aktivnosti izvršavati u korist ugovornog tijela koji je njegov vlasnik ili više njih (vidjeti u tom smislu presude od 18. studenoga 1999., Teckal, C-107/98, EU:C:1999:562, t. 50. i od 11. svibnja 2006., Carbotermo i Consorzio Alisei, C-340/04, EU:C:2006:308, t. 33.).

67 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, prvi uvjet koji se odnosi na nadzor javnog tijela smatra se ispunjenim ako ugovorno tijelo sam ili zajedno s drugim javnim tijelima ima u vlasništvu cjelokupni kapital društva uspješnog ponuditelja. Naime, ta okolnost u načelu upućuje na to da ugovorno tijelo nad tim društvom izvršava nadzor sličan onomu koji provodi nad vlastitim službama (presude od 19. travnja 2007., Asemfo, C-295/05, EU:C:2007:227, t. 57. i od 13. studenoga 2008., Coditel Brabant, C-324/07, EU:C:2008:621, t. 30.).

68 Iako je Sud do danas prihvatio dodjelu in house samo u slučajevima u kojima je ugovorno tijelo imalo u vlasništvu, u cijelosti ili djelomično, kapital odabranog subjekta, iz toga se ne može zaključiti da u okviru mehanizma poput tzv. „odgovorne općine” u smislu finskog prava ugovorno tijelo, u ovom slučaju odgovorna općina, ne može izabrati dodjelu in house kako bi zadovoljio potrebe ugovornih tijela s kojima je sklopio sporazum koji se temelji na tom modelu samo zbog toga što druge općine stranke tog sporazuma ne drže nikakve udjele u kapitalu subjekta in house. Naime, kriterij držanja dijela kapitala ne može biti jedino sredstvo za postizanje tog cilja s obzirom na to da se nadzor koji nad vlastitim uslugama provodi ugovorno tijelo može očitovati na drukčiji način osim kapitalističkog pristupa.“

Presuda ESP C:2020:436

„Suradnja između ugovornih tijela ne može se okarakterizirati kao takva kada ugovorno tijelo koje je na svom području odgovorno za zadaću od javnog interesa ne obavlja u potpunosti tu zadaću koju on sam ima na temelju nacionalnog prava i koja zahtijeva izvršavanje više radnji, nego zadužuje drugo ugovorno tijelo – koje ne ovisi o njemu i koje je također odgovorno za tu zadaću od javnog interesa na svojem području – da izvrši jednu od traženih radnji uz naknadu.“

Naposlijetku, vezano za st. (6) i (7) članka 10.c Zakona utvrđuje ugovorno tijelo ili ugovorno tijela, odnosno pravna osoba nad kojom ugovorno tijelo ili više ugovornih tijela vrše nadzor nad tom pravnom osobom, na način koji je definiran pomenutim stavcima.

Dakle, dokazivanje ispunjavanja uvjeta za primjenu izuzeća iz članka 10c Zakona, snosi ugovorno tijelo (ili ugovorna tijela), bez obzira da li se radi o „čistoj internoj nabavi“, ili o „institucionaliziranoj javnoj nabavi“ ili se pak radi o „suradnji više ugovornih tijela“. Naime, cjelokupna dokumentacija kojom se dokazuje ispunjenost uvjeta je u vlasništvu ugovornog tijela ili pravne osobe koje kontrolira ugovorno tijelo, tako da se ispunjenost uvjeta dokazuje isključivo na temelju odgovarajuće dokumentacije, a koju će biti dužna prezentirati revizijama, inspekcijama ili sudovima.

Napominjemo da članak 18. stavak (2) Zakona propisuje:

„U slučaju izuzeća od primjene iz članka 10. ovoga Zakona ili dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II, ugovorno tijelo dužno je donijeti odluku koja, uz zakonsku osnovu

za izuzeće od primjene ovoga Zakona, sadrži osnovne elemente iz stavka (1) toč. b), c) i d) ovoga članka.“

Također, članak 75. stavak (1) Zakona propisuje:

„Ugovorno tijelo obvezno je dostavljati Agenciji izvješća za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavijesti, natječaj za izradu idejnog rješenja, natjecateljski dijalog, konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i izravni sporazum, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovoga Zakona, u obliku, na način i u rokovima koje podzakonskim aktom utvrđuje Agencija.“

Na koncu naglašavamo da je Agencija za javne nabave savjetodavna institucija nadležna za tumačenje Zakona o javnim nabavama i pratećih podzakonskih akata iz oblasti javnih nabava, a da nema nadležnosti tumačiti da li određena nabava spada pod izuzeće od primjene Zakona, niti ima nadležnost tumačiti materijalne propise koji reguliraju druge oblasti, u konkretnom slučaju Zakon o komunalnoj djelatnosti Unsko-sanskog kantona, te osnivačke akte vašeg ugovornog tijela i ugovornih tijela čiji ste osnivač, koje navodite u sadržaju svog akta.

Naime, ugovorno tijelo u postupku nabavke ima proaktivnu ulogu, samostalno provodi postupak i snosi odgovornost provedenog postupka, odnosno donesenih odluka.

108. Da li komisija ugovornog organa smije udariti pečat ugovornog organa i stavljati svoje potpise na ponudu?

Zakon i prateći podzakonski akti ne predviđaju potpisivanje i ovjeru ponude od strane komisije za javne nabavke.

109. Je li potrebno donijeti Posebnu odluku i Odluku kada je na snazi Privremeni plan?

Članom 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavke.

Nadalje, stav (3) navedenog člana Zakona propisuje da izuzetno od stava (1) ovog člana za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki.

Stavom (5) navedenog člana Zakona propisuje da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u formi i na način kako je definisano u sistemu „e-Nabavke“.

Dakle, zakonodavac u članu 17. Zakona predviđa donošenje posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke u slučaju kada konkretna nabavka nije predviđena u planu nabavki. Posebna odluka iz člana 17. Zakona je osnov za izmjenu, tj. dopunu plana javnih nabavki sa nabavkama koje nisu bile predviđene u planu nabavke.

Naravno važno je naglasiti da posebna odluka iz člana 17. Zakona ne oslobađa ugovornog organa od obaveze donošenja odluke o pokretanju postupka iz člana 18. Zakona. Dakle, nakon što ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke iz člana 17. Zakona, dopuni plan javnih nabavki, stiže se osnov za donošenje odluke iz člana 18. Zakona.

110. Pozdrav, da li je u skladu sa Zakon da Ugovorni organ sklopi Ugovor za nabavku opreme sa UNDP. Vrijednost Ugovora 130.000,00 KM. Ugovorni organ finansira 90.000,00 KM, a UNDP 40.000,00 KM. Javnu nabavku provodi UNDP. Također UNDP radi javnu nabavku za projekat i nadzor? Radi se o ugradnji toplotnih pumpi za grijanje sa popratnom opremom (instalacije i dr.)

Odredba člana 6. Zakona o javnim nabavkama propisuje da je ugovorni organ dužan dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definirane ovim zakonom i podzakonskim aktima. Nadalje, članom 10. Zakona o javnim nabavkama definisana su izuzeća od primjene Zakona.

Stavom (3) člana 10. Zakona o javnim nabavkama propisano je situacija kada međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija sufinansira projekat u iznosu većem od 50%, strane potpisnice se sporazumjevaju koja pravila nabavke će se primijeniti. Dakle, ako međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija finansira projekat u procentu manjem od 50% primjenit će se procedura definisana Zakonom o javnim nabavkama.

111. Ako prilikom istraživanja tržišta utvrdimo manju procijenjenu vrijednost nabavke u odnosu na navedenu u Planu javnih nabavki, da li mijenjamo Plan JN ili pokrećemo postupak sa manjom procjenom u odnosu na Plan JN.

Član 15. stav (2) tačka b) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisuje da procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci ili, u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke. Nadalje, član 17. stav (7) Zakona propisuje da ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki.

Dakle, ako prilikom istraživanja tržišta utvrdimo manju procijenjenu vrijednost nabavke u odnosu na navedenu u Planu javnih nabavki, ugovorni organ mijenja plana javnih nabavki.

112. Da li se može postaviti uslov u tenderskoj dokumentaciji da je ponuđač obavezan imati zaposleno ili angažovano osoblje koje mora govoriti, čitati i pisati jedan od zvaničnih jezika u Bosni i Hercegovini, i na koji način priložiti dokaz po navedenom kriterijumu?

Članom 3. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) određeni su opći principi sistema javnih nabavki na način da je ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, uz osiguranje pravične i aktivne konkurencije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetnom nabavke i njegovom svrhom. Također, Zakonom su definisani postupci javne nabavke i uslovi za njihovu primjenu, gdje konačnu odluku o primjeni određenog postupka donosi ugovorni organ u zavisnosti od ispunjenosti uslova definisanih Zakonom.

Princip jednakog tretmana zahtjeva pozitivno djelovanje, npr. otkrivanje istih informacija svim uključenim ponuđačima. Naime, principe jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorni organ treba poštovati tokom cijelog procesa nabavke počevši sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtjeva koje trebaju ispuniti dobavljači zainteresirani za javnu nabavku, pa sve do odabira dobavljača i dodjele ugovora. Osim u

članu 3. Zakona principi jednakog tretmana i nediskriminacije se navode i u drugim odredbama Zakona, posebno za određene pojedinačne faze postupka javne nabavke.

Princip nediskriminacije i jednakog tretmana su prikaz općeg principa jednakosti. Princip nediskriminacije je u gramatičkom smislu definisan negacijom, obzirom da taj princip zabranjuje određene aktivnosti (na primjer: isključivanje inostranih privrednih subjekata iz učešća u dodjeli ugovora u Bosni i Hercegovini). S druge strane, princip jednakog tretmana je pozitivan u smislu da on zahtijeva pozitivno djelovanje (na primjer: otkrivanje istih informacija svim uključenim privrednim subjektima).

Princip jednakog tretmana zahtijeva da se slučajevi, koji se mogu porediti, moraju tretirati jednako, a da se različite situacije ne smiju tretirati jednako, osim ako je takav tretman objektivno opravdan (spojeni slučajevi C-21/03 i C- 34/03, Fabricom, p. 27).

U oblasti javnih nabavki ovaj princip zahtijeva jednak tretman za sve učesnike u postupku (kandidati i ponuđači) u svim fazama postupka. Ugovorni organ mora ostati objektivan, pravedan i nepristrasan. Svi potencijalni ponuđači se moraju tretirati isto, svi moraju dobiti iste šanse za učešće u postupku javne nabavke kao i za potpisivanje ugovora. Svi oblici pristrasnosti i diskriminatornog ponašanja su strogo zabranjeni. Druga formulacija principa jednakog tretmana je princip nediskriminacije (niko ne bi trebao biti diskriminiran na osnovu državljanstva). Kako proizilazi direktno iz Sporazuma, princip jednakog tretmana (nediskriminacije) primjenjuje se na sve ugovore o javnim nabavkama (kao i na ugovore čija vrijednost ne prelazi vrijednosne razrede, koje ne pokrivaju direktive javnih nabavki EU).

Nadalje, odredbom člana 53. stav (1) Zakona određeno je da ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji, ugovorni organ dat će potpune informacije o uslovima ugovora i postupcima dodjele ugovora, koji su ponuđačima dovoljni za pripremu svojih ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

Dakle, tenderska dokumentacija pruža relevantne informacije o konkretnom predviđenom ugovoru, koje su predložene na način koji omogućava privrednim subjektima da pripreme ponude samo na osnovu sadržaja u tenderskoj dokumentaciji. Ovo znači da se sve informacije koje su neophodne za opis uslova predviđenog ugovora nalaze u tenderskoj dokumentaciji, ali da se isto tako daje samo onoliko informacija koliko je potrebno da se ostavi prostor za stvarnu konkurenciju za predviđeni ugovor.

U skladu sa naprijed navedenim, ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji mora detaljno navesti sve svoje potrebe i zahtjeve, kako bi ponuđači mogli odgovoriti na iste i ponuditi ono što ugovorni organ uistinu traži i treba. Dakle, tenderska dokumentacija mora sadržavati detaljne uslove ugovornog organa koje su svi učesnici u postupku dužni ispuniti. Stavom (5) nađenog člana Zakona određeno je da će prilikom pripreme tenderske dokumentacije, ugovorni organ poštivati principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača.

Na kraju, napominjemo da je sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini visoko decentraliziran, te da shodno tome ugovorni organi u postupcima nabavki imaju proaktivnu ulogu, samostalno pripremaju tendersku dokumentaciju i provode postupke javne nabavke te prema tome snose odgovornost za provedene postupke, odnosno donesene odluke u vezi s istim.

113. Da li prije pokretanja postupka direktnog sporazuma ugovorni organ mora u svakom slučaju donositi Odluku o pokretanju istog?

Članom 18. stav (3) Zakona o javnim nabavkama propisano je da u postupku direktnog sporazuma ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanoj formi. Međutim, prema članu 13. stav (3) Zakona, svaki ugovorni organo tijelo donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i učinkovito vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa.

114. Da li se sudske takse koje UO plaća po nalogu suda moraju provesti kroz javnu nabavku. Ako da, na koji način?

Ugovor o javnoj nabavci je ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima za cilj nabavku robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ovog zakona.

Imajući u vidu da sudski organ nije ponuđač u smislu člana 2. stav (1) c) Zakona, nabavka sudske takse nije predmet Zakona.

115. U slučaju kada ponuđač preda ponudu, koja se evidentira u zapisniku o zaprimanju ponuda, a zatim dostavi izjavu o odustajanju od ponude do roka za otvaranje ponuda, kako postupamo sa tom ponudom? I da li je evidentiramo pri unosu izvještaja na portalu?

Članom 57. stav (2) Zakona o javnim nabavkama propisano je da ponuđač može prije isteka roka za dostavu ponuda svoju ponudu izmijeniti, dopuniti ili od nje odustati. Ako zbog izmjene ili dopune dođe do promjene ukupne cijene ponude, nova cijena mora se obavezno navesti. Izmjena ili dopuna ponude dostavlja se na isti način kao i ponuda, i to u roku koji je naznačen u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji. U slučaju povlačenja ponude, prije isteka roka za dostavu ponuda, ponuđač može pismeno zahtijevati povrat svoje neotvorene ponude.

Dakle, ukoliko ponuda nije otvorena na javnom otvaranju ponuda, ista se ne evidentira na portalu javnih nabavki.

116. Da li se u postupku mini-tenderisanja može na Portalu javnih nabavki prijaviti poništenje mini-tendera (donesena je odluka o poništenju)?

Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili poništenju postupka javne nabavke iz člana 32. stav (5) alineja 5) Zakona o javnim nabavkama se ne prijavljuje (objavljuje) na portalu javnih nabavki.

117. Da li smo za nabavku grijanja (samo jedan isporucilac CG) obavezni unositi u ejn svaki račun? Nabavka unesena u plan kao direktni. Isto pitanje i za struju i vodu.

Sukladno članku 90. stavak (5) Zakona o javnim nabavama, izravni sporazum se smatra zaključenim prilaganjem računa ili odgovarajuće dokumentacije.

Stavak (3) čl. 87. Zakona utvrđuje mogućnost provođenja izravnog sporazuma za nabave robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabava na godišnjem nivo nije veća od 10.000,00 KM.

Dakle, primjena postupka izravnog sporazuma ovisi o sljedećim uvjetima:

Vrijednost pojedinačne nabave ne smije biti veća od 6.000,00KM,

Nabava istovrsnih nabava se može izvršiti putem više izravnih sporazuma, s tim da zbroj više izravnih sporazuma za istovrsne nabave ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou.

Međutim, ukoliko je ugovorno tijelo u planu nabava planiralo npr. 8.000,00KM za istovrsne nabave, tada ne može primijeniti naprijed navedenu točku b), odnosno potrebno je da planira provođenje postupka konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, jer vrijednost iz navedenog primjera odgovara tom postupku. Navedena točka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorno tijelo u planu nabava planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabave i da će za isti provesti postupak izravnog sporazuma. Međutim, moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tijekom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabava, ili je došlo do povećanja cijene, pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorno tijelo osigurava dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabava i provodi novi postupak izravnog sporazuma uvažavajući odredbu čl. 87. st. (3) Zakona.

Stavak (4) čl. 87. Zakona daje mogućnost ugovornim tijelima da mogu za vrijednosti nabave iz st. (2) i (3) ovog članka provesti jedan od postupaka iz čl. 25-35. ovog Zakona.

118. Ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge u skladu sa Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II. Zakona o javnim nabavkama od više dobavljača da li donosi Odluku iz člana 70. Zakona?

Član 4. stav (1) Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II Zakona o javnim nabavkama propisuje da ukoliko ugovorni organ nabavlja društvene i druge posebne usluge od jednog dobavljača, primjenjuje kriterij za dodjelu ugovora iz člana 64. Zakona, donosi Odluku iz člana 70. Zakona, te u slučaju dodjele ugovora zaključuje ugovor na period koji ne može biti duži od tri godine.

Dakle, u slučaju da ugovorni organ nabavlja usluge iz Aneksa II Zakona od više dobavljača ne donosi odluku iz člana 70. Zakona.

119. Da li je ugovorni organ kod konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u obavezi tražiti ispunjavanje svih uslova koji se tiču lične sposobnosti ponuđača iz člana 45. stav (1) tačke od a) do d), odnosno može li postaviti uslov samo za jednu tačku iz gore navedenog člana zakona?

Postupak konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda je postupak definisan Poglavljem V Zakona o javnim nabavkama (Ostali postupci javne nabavke), (u daljem tekstu: Zakon), a izričita primjena člana 45. Zakona nije obavezna za postupke iz Poglavlja V Zakona, obzirom da se radi o postupcima dodjele ugovora male vrijednosti. Zahtijevanje svih izjava kojim se dokazuje ispunjenost uslova definisanih članom 45. Zakona, za nabavku čija procijenjena vrijednost odgovara postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, umanjilo interes ponuđača, što u stvari predstavlja i ograničavanje konkurencije. Ograničavanjem konkurencije ugovorni organ rizikuje da plati veću cijenu za konkretnu javnu nabavku, što je suprotno osnovnim principima definisanih članom 3. Zakona.

Dakle, u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda nije obavezujuće zahtijevati uvjerenja kojim se dokazuje ispunjenost uslova definisanih članom 45. Zakona, ali je ipak preporuka da se određena uvjerenja zahtijevaju. Dakle, u ovom

postupku ugovorni organ samostalno utvrđuje koje dokaze će zahtijevati kako bi utvrdio sposobnost ponuđača da realizuje ugovor, kao i sve druge dokumente i izjave koje propisuje Zakon.

120. Poštovani, nakon djelimičnog usvajanja žalbe na TD, gdje UO utvrdi osnovanost žalbenih navoda u jednom dijelu, a u drugom dijelu kao neosnovan, te shodno tome donese i odgovarajuće rješenje o djelimičnom usvajanju žalbe, te izmijeni i dopuni TD u tom dijelu, da li UO može nastaviti sa postupkom ili mora sačekati protek roka od 10 dana u kome žalilac ima pravo da se žali i na ovo rješenje, kako bi nastavio sa postupkom i procesom ocjene i evaluacije ponuda?

Članom 110. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da blagovremena, dopuštena, od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke Ureda za razmatranje žalbi BiH (u daljem tekstu: URŽ).

Shodno navedenom, svaka izjavljena žalba djeluje suspenzivno, odgađa nastavak postupka javne nabavke, uključujući i zaključenje planiranog ugovora o nabavci, odnosno okvirnog sporazuma, dok URŽ ne odluči po žalbi.

Dakle, ukoliko ugovorni organ donese rješenje o djelimičnom usvajanju žalbe u skladu sa članom 100. stav (3) Zakona, nema smetnji da ugovorni organ nastavi postupak javne nabavke.

Međutim, ukoliko u daljem postupku žalilac izjavi žalbu na rješenje, u tom slučaju ugovorni organ dostavlja žalbu sa svojim izjašnjenjem na navode žalbe i kompletnom dokumentacijom predmeta URŽ-u na nadležno postupanje i čeka odluku URŽ-a.

121. Koje mogućnosti ima na raspolaganju prvorangirani ponuđač ako ugovorni organ izabere drugorangiranog jer prvorangirani nije dostavio urednu dokumentaciju iz člana 45-47 ZJN, a ugovorni organ nema obavezu da donosi odluku o izboru drugorangiranog kojem bi obrazložio zašto dostavljena dokumentacije nije uredna?

Zakon o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) se zasniva na nekoliko općih principa koji su navedeni u članu 3. Zakona. Ova odredba, između ostalog, zahtijeva da ugovorni organi preduzmu sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti. Navedeni principi zahtijevaju npr: otkrivanje istih informacija privrednim subjektima koji učestvuju, primjena istih uslova za sve učesnike u postupku javne nabavke, itd.

Principe jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorni organ treba poštovati tokom cijelog procesa nabavke počinjući sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtijeva koje trebaju ispuniti kandidati/ponuđači zainteresirani za javnu nabavku, pa sve do odabira dobavljača i dodjele ugovora. Osim u članu 3. Zakona principi jednakog tretmana i nediskriminacije se navode i u drugim odredbama Zakona, posebno za određene pojedinačne faze postupka javne nabavke.

Član 45. Zakona govori o ličnoj situaciji kandidata/ponuđača od koje zavisi da li će nastaviti postupak dodjele ugovora u zavisnosti da li se nalazi u jednoj od situacija navedenim u stavu (1) u tačkama a) do d) i postavlja obavezu ugovornom organu da

odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako se kandidat/ponuđač nalazi u bilo kojoj (barem jednoj) od navedenih situacija.

Kao dokaz da se ne nalazi ni u jednoj od nabrojanih situacija, kandidat/ponuđač dužan je u postupku javne nabavke, u skladu sa stavom (4) iste odredbe Zakona, dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Također, članom 45. stav (2) Zakona određeno je da kandidat/ponuđač kojem bude dodijeljen ugovor obavezan dostaviti dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavu (1) ovog člana ne odnose na njega.

Nadalje, zakonodavac u članu 47. stav (1) Zakona propisuje dokaze, koje ugovorni organ može zahtijevati u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača. Kada je u pitanju provjera ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača ugovorni organ može zahtijevati pored dokaza iz člana 47. Zakona i druge dokaze. Također, stavom (4) navedenog člana Zakona je propisano da se dokumenti navedeni u stavu (1) dostavljaju kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

U skladu sa članom 72. stav (3) tačka a) Zakona, kojim je propisano da ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ.

122. Ako je TD predviđeno provođenje e-aukcije, a bude samo jedna ponuda, da li je UO dužan provesti postupak e-aukcije?

Član 4. stav (2) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH, broj 80/23) propisuje da u slučaju prijema jedne prihvatljive ponude e-Aukcija se ne zakazuje.

Dakle, ukoliko u postupku javne nabavke ugovorni organ primi jednu prihvatljivu ponudu, e-aukcija se ne zakazuje.

123. Nakon završene e-aukcije cijena ponude je neprirodno niska. Da li se u ovom slučaju može tražiti obrazloženje od ponuđača?

Članom 1. stav (3) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH” broj 80/23) (u daljem tekstu: Pravilnik), je određeno da je E-aukcija način provođenja dijela postupka javne nabavke, koji uključuje podnošenje novih cijena, izmijenjenih naniže, ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda, a odvija se nakon početne ocjene ponuda i omogućava njihovo rangiranje pomoću automatskih metoda ocjenjivanja u informacionom sistemu e-Nabavke (u daljem tekstu: sistem e-Nabavke).

Članom 5. stav (1) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije (u daljem tekstu: Pravilnik) je propisano da prije zakazivanja e-Aukcije ugovorni organ vrši početnu ocjenu ponuda, što uključuje provjeru računske ispravnosti ponude i objašnjenje neprirodno niske cijene te u sistem e-Nabavke unosi sve prihvatljive ponude.

Prihvatljivost ponuda u smislu ove odredbe Pravilnika, se može cijeliti isključivo u vidu odredbe člana 2. stav (1) tačka l) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon), koji definiše da ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe,

pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

1) prihvatljiva- koju je podnio ponuđač koji nije bio isključenu skladu sa članom 45. ovog Zakona i koji ispunjava kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu sa tehničkim specifikacijama bez da je neprihvatljiva ili nepravilna;

2) neprihvatljiva – čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku ili ponuda ponuđača koji ne ispunjava kriterijume za kvalifikaciju privrednog subjekta;

3) nepravilna – koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom ili je primljena izvan roka za prijem ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorni organ utvrdio da je cijena ponude izuzetno niska;“

Dakle, prihvatljivost/neprihvatljivost/nepravilnost ponude se cijeni isključivo u odnosu na uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom, odnosno ispunjavanja istih. U smislu navedene odredbe, prihvatljivost ponuda se ne može cijeliti u odnosu na bilo koje druge uslove van onih utvrđenih tenderskom dokumentacijom.

Dalje, član 66. stav (1) Zakona propisuje da ukoliko ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtjevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može između ostalog sadržavati i poređenje sa cijenama na tržištu, ugovorni organ će odbaciti ponudu.

Ispitivanje kredibiliteta ponuđene cijene takođe predstavlja analizu ponude. U slučaju da ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, tada će ugovorni organ odbaciti takvu ponudu, jer se radi o nepravilnoj ponudi i kao takva ne može biti unešena u sistem prilikom zakazivanja e-aukcije.

Dakle, pojašnjenje neprirodno niske cijene ponude se zahtjeva prije zakazivanja e-aukcije obzirom da je članom 3. stav (1) Pravilnika navedeno da prije zakazivanja e-aukcije ugovorni organ u sistem e-Nabavke unosi sve prihvatljive ponude.

U skladu sa navedenom odredbom, ugovorni ocijenjuje da li je ponuđena cijena neprirodno niska, te je samim time na dispoziciji ugovornog organa da ocijeni da li je određena ponuđena cijena neprirodno niska ili ne. Pored ove dispozitivne norme, članom 17. stav (7) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (u daljem tekstu: Uputstvo) propisani su uslovi kada je ugovorni organ obavezan da od ponuđača traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom, i to kada je:

a) cijena ponude za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih prihvatljivih ponuda, ukoliko su primljene najmanje tri prihvatljive ponude, ili

b) cijena ponude za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude.

Stavom (8) iste odredbe Uputstva je propisano da ugovorni organ može od ponuđača zatražiti objašnjenje ponuđene cijene, ako smatra da je ona neprirodno niska i iz drugih razloga navedenih u članu 66. Zakona.

Nakon što se okonča e-aukcija ugovorni organ, odnosno Komisija za nabavke će u Zapisniku o ocjeni ponuda konstatovati rezultate e-aukcije (može se priložiti

Izveštaj o toku i završetku e-aukcije koji se generiše iz sistema) i dati preporuku ugovornom organu.

Ugovorni organ okončava postupak u skladu sa članom 69. Zakona i donosi odluku koju u skladu sa članom 71. Zakona dostavlja svim ponuđačima koji su blagovremeno dostavili ponude, zajedno sa Zapisnikom o ocjeni ponuda.

Takođe, ugovornom organu nije zabranjeno da zahtjeva obrazloženje neprirodno niske cijene i prije zakazivanja i nakon okončanja e-Aukcije. Naime, član 66. Zakona, ne definiše eksplicitno na koju ponuđenu cijenu se isto može zahtijevati već je to ostavljeno na dispozitiv ugovornom organu tj. da obrazloženje može zahtijevati kada „ocijeni“, odnosno „smatra“ da je „ponuđena cijena neprirodno niska“. Naravno, izuzetak obaveznosti provjere jeste gore pomenuta situacija definisana članom 17. stva (7) Uputstva.

Dakle, ugovorni organ može ocijeniti da je određena cijena ponude neprirodno niska i prije zakazivanja e-Aukcije ali i nakon njenog završetka.

Na kraju ističemo da je sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini visoko decentralizovan, te da u skladu sa tim ugovorni organi u postupcima nabavki imaju proaktivnu ulogu, samostalno pripremaju tendersku dokumentaciju i provode postupke javne nabavke te prema tome snose odgovornost za provedene postupke, odnosno donesene odluke.

124. Poštovani, zašto nisu dozvoljene okvirne količine u direktnom sporazumu? Iz kog razloga se ne može zaključiti ugovor sa okvirnim količinama u direktnom sporazumu? Recimo za gorivo, ne prelazi nam vrijednost od 2000 KM ma godisnjem nivou.

Odredbom člana 53. stav (3) tačka d) Zakona propisano je da tenderska dokumentacija sadrži količinske specifikacije za robe ili opis poslova ili zadataka za usluge i radove i tehničke specifikacije.

Nadalje, članom 4. stavom (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) je propisano da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji kod ugovora o javnoj nabavci određuje tačnu količinu predmeta nabavke, a kod okvirnog sporazuma tačnu ili okvirnu količinu predmeta nabavke.

Dalje, stavom (5) navedenog člana Uputstva propisano je da u izuzetnim slučajevima kada ugovorni organ nije u mogućnosti definisati ni tačnu ni okvirnu količinu predmeta nabavke, onda se određuje maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum, sa popisom roba ili usluga koje će se nabavljati, ali da svi ugovori zaključeni na temelju okvirnog sporazuma zbirno ne mogu preći utvrđeni maksimalan iznos okvirnog sporazuma.

Dakle, navedeno Uputstvo definiše situaciju kada ugovorni organ ne utvrdi količinske specifikacije, što je izuzetak od pravila, dužan je utvrditi maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum, sa popisom roba ili usluga koje će nabavljati.

Prema ovoj definiciji, okvirni sporazum podrazumijeva pisani sporazum ograničenog trajanja između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, a njegova svrha je utvrđivanje okvira za ugovore koji će se dodijeljivati u datom periodu u pogledu cijene, a kada je to primjereno, i u pogledu predviđenog obima ili količine

Naime, okvirni sporazum sam po sebi ne utvrđuje ugovor o isporuci bilo čega. On čak ne obećava da će od dobavljača biti traženo da nešto isporuči. On samo podrazumijeva da ako ugovornom organu bude potrebno nešto što je predmet okvirnog sporazuma, onda će ugovorni organ biti dužan isti nabaviti od ponuđača sa kojim ima zaključen okvirni sporazum. A ponuđač je dužan odgovoriti na zahtjev ugovornog organa.

Nadalje, član 4. stav (3) i (4) navedenog Uputstva propisuje da stvarna nabavljena količina na osnovu zaključenog ugovora o javnoj nabavci i ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma ne može biti manja ili veća od ugovorene količine, a da

stvarna nabavljena količina na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma može biti jednaka ili manja od predviđene okvirne količine.

Također, direktni sporazum se smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije.

Dakle, u slučaju da ugovorni organ zaključi ugovor o javnoj nabavci u postupku direktnog sporazuma, stvarna nabavljena količina ne može biti manja ili veća od ugovorene količine.

125. Molim za informaciju o vrijednosti direktnog sporazuma, iznos 6 hilj. vs iznos 10 hilj KM. Kada je dozvoljen iznos od 10 hilj KM za direktni sporazum? Da li se taj iznos od 10 hilj mora odnositi na istog ponuđača ili može se ugovoriti iznos preko 6 hilj sa drugim ponuđačem? Hvala.

Sukladno članku 90. stavak (5), izravni sporazum se smatra zaključenim prilaganjem računa ili odgovarajuće dokumentacije.

Stavak (3) čl. 87. utvrđuje mogućnost provođenja izravnog sporazuma za nabave robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabava na godišnjem nivo nije veća od 10.000,00 KM.

Dakle, primjena postupka izravnog sporazuma ovisi o sljedećim uvjetima:

Vrijednost pojedinačne nabave ne smije biti veća od 6.000,00KM,

Nabava istovrsnih nabava se može izvršiti putem više izravnih sporazuma, s tim da zbroj više izravnih sporazuma za istovrsne nabave ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou.

Međutim, ukoliko je ugovorno tijelo u planu nabava planiralo npr. 8.000,00KM za istovrsne nabave, tada ne može primijeniti naprijed navedenu točku b), odnosno potrebno je da planira provođenje postupka konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, jer vrijednost iz navedenog primjera odgovara tom postupku. Navedena točka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorno tijelo u planu nabava planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabave i da će za isti provesti postupak izravnog sporazuma. Međutim, moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tijekom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabava, ili je došlo do povećanja cijene, pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorno tijelo osigurava dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabava i provodi novi postupak izravnog sporazuma uvažavajući odredbu čl. 87. st. (3) Zakona.

Stavak (4) čl. 87. daje mogućnost ugovornim tijelima da mogu za vrijednosti nabave iz st. (2) i (3) ovog članka provesti jedan od postupaka iz čl. 25-35. ovog Zakona.

126. U pitanju je postojeći okvirni sporazum sa većim brojem stavki (nabavka štampanog materijala). Nekoliko stavki je potrošeno u cjelosti. Molim mišljenje, da li možemo raspisati novu javnu nabavku samo za nedostajuće-potrošene stavke (robu), ili postojeći okvirni sporazum prestaje da važi utroškom samo jedne stavke.

Ukoliko je ugovorni organ nakon provedenog postupka javne nabavke zaključio okvirni sporazum, a pritom je u tenderskoj dokumentaciji definisao količinu, te se nađe u situaciji da je na osnovu pojedinačnih ugovora potrošio predviđenu količinu smatra se da je okvirni sporazum potrošen i ugovorni organ po osnovu istog ne može vršiti nove

nabavke. Ukoliko mu je nabavka i dalje potrebna, u takvim slučajevima, ugovorni organ je dužan pokrenuti novi postupak javne nabavke.

127. Molimo vas za komentar zašto Portal ejn omogućava postavljanje pitanje ponuđačima i pored činjenice da je ugovorni organ na portalu evidentirao izjavljenu žalbu, a koje obavještenju su isti putem portala i zaprimili.

Odredba člana 99. stav (3) Zakona o javnoj nabavci propisuje da pri razmatanju žalbe u skladu sa članom 100. st. (2) i (3) Zakona, ugovorni organ po prijemu žalbe putem portala javnih nabavki obavještava ponuđače o vođenju postupka po žalbi. Portal javnih nabavki omogućava pojašnjenje tenderske dokumentacije i u slučaju da je žalba izjavljena u postupku javne nabavke, iz razloga što na portalu javnih nabavki nije implementirana e-žalba.

128. Da li je cijepanje javne nabavke npr ako imamo proveden konkurentski ili otvoreni postupak za nabavku rezervnih dijelova za vozila (evidentiran u PJN) i dodatno imamo isto u planu na direktnom sporazumu nabavka rezervnih dijelova za vozila (isto evidentirano u PJN). Napomene radi kupuju se dijelovi kojih nema u konkurentskom postupku / otvorenom ili su realizovane količine.

Odredbom člana 15. stav (2) tačka b) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci ili, u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke.

Nadalje, u određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke roba, usluga ili radova ugovorni organ dužan je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavku tih roba, usluga ili radova.

Dakle, procijenjena vrijednost nabavke odredit će koje se poglavlje Zakona primjenjuje na postupak dodjele ugovora.

Stavom (6) navedenog člana Zakona propisano je da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom.

Drugim riječima, sve dok dijeljenje ugovora ne utiče na izbor postupka javne nabavke, dijeljenje je dozvoljeno.

Dijeljenje nabavke je pogrešno ukoliko je ugovorni organ, kako smo naprijed naveli, imao namjeru da izbjegne primjenu određenog postupka propisanog Zakonom.

Naime, osnovni princip je da se može provesti više istih postupaka za isti predmet nabavke s tim da zbir vrijednosti tih postupaka ne prelazi granicu vrijednosnog razreda određenog za taj postupak. Takođe, moguće je provesti i više različitih postupaka kao što je na primjer otvoreni i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda s tim da vrijednost ova dva postupka ne prelazi granicu za „niži vrijednosni razred“, u ovom slučaju vrijednost određenu za konkurentski zahtjev. Isto pravilo važi i u slučaju na primjer konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i postupka direktnog sporazuma.

Također, ugovorni organ može provesti više konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda na godišnjem nivou za isti predmet nabavke, pod uslovom da zbir vrijednosti svih provedenih konkurentskih zahtjeva manja od 50.000,00 KM, kada su u pitanju robe i usluge odnosno manja od 80.000,00 KM, kada su u pitanju radovi. U protivnom ukoliko

bi ukupna vrijednost oba konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda bila jednaka ili veća od navedenih iznosa, isto bi predstavljalo cijepanje nabavke.

129. Da li je u TD dovozeljeno ograničavanje starosti Izjave po članu 45. i 47.

ZJN

Član 45. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) govori o ličnoj situaciji kandidata/ponuđača od koje zavisi da li će nastaviti postupak dodjele ugovora u zavisnosti da li se nalazi u jednoj od situacija navedenim u stavu (1) u tačkama a) do d) i postavlja obavezu ugovornom organu da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako se kandidat/ponuđač nalazi u bilo kojoj (barem jednoj) od navedenih situacija.

Također, odredbom člana 52. stav (2) Zakona je propisano da je svaki kandidat/ponuđač dužan uz ponudu dostaviti i posebnu posebnu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u predmetnoj javnoj nabavci.

Forme izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 45. do 52. Zakona su objavljene u Uputstvu za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) i iste predstavljaju podzakonski akt, koji su ponuđači dužni koristiti prilikom pripreme ponuda za konkretan postupak javne nabavke.

Zakon, a ni podzakonski akt ne predviđa starost ovjera predmetnih izjava od strane nadležnog organa.

130. Postovani, da li ponuđač koji je izabran ima aktivnu legitimaciju, i da li se vraća naknada kada se donese zaključak da nema aktivnu legitimaciju?

Odredba člana 97. Zakona o javnim nabavkama propisuje da žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Nadalje, član 108. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje da se naknada uplaćuje u korist budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine i ona je nepovratna u slučaju neosnovane žalbe.

131. Poštovanje, iako nije vezano za temu, molila bih odgovor, TD je definisano dostava potvrde, čiji je karakter i kompleksnost isti ili sličan predmetnoj nabavci (Nabavka rezervnog NN prekidača). Dostavljena je potvrda za isporuku osigurača i ponuda je odbijena jer UO smatra da potvrda ne odgovara traženom. Da li je ponuda ispravno ocjenjena, šta se vrednuje kao sličan karakter u konkretnom slučaju ?

Odredba člana 2. stav (1) tačka 1) Zakona o javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuje:

„Ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

1) prihvatljiva - koju je podnio ponuđač koji nije bio isključen u skladu sa članom 45. ovog zakona i koji ispunjava kriterije za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu sa tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva;

2) neprihvatljiva - čija cijena premašuje planirana odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku ili ponuda ponuđača koji ne ispunjava kriterije za kvalifikaciju privrednog subjekta;

3) nepravilna - koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom ili je primljena izvan roka za dostavu ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorni organ utvrdio da je cijena ponude izuzetno niska.“

Ponuda je dokument koji priprema ponuđač u postupku javne nabavke, u kojem nudi robe ili usluge ili radove i kojim dokazuje da ispunjava sve uslove u pogledu kvalificiranosti, kao i zahtjeve iz tehničke specifikacije koje je ugovorni organ definisao u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti: prihvatljiva, neprihvatljiva i nepravilna.

Prihvatljivim ponudama se smatraju ponude koje u potpunosti ispunjavaju uslove koje je u tenderskoj dokumentaciji postavio ugovorni organ, kako u pogledu dokazivanja kvalificiranosti, tako i u pogledu ispunjavanja zahtjeva iz tehničkih specifikacija, kao sastavnog dijela tenderske dokumentacije. Da bi ponuda bila prihvatljiva mora ispunjavati sve zahtjeve definirane tenderskom dokumentacijom, kako u pogledu kvalificiranosti ponuđača, tako i u pogledu zahtjeva vezano za predmet javne nabavke. Ukoliko su zahtjevi iz tenderske dokumentacije suprotni Zakonu i/ili podzakonskim aktima, ponuđač/kandidat ima pravo izjaviti žalbu na tendersku dokumentaciju.

Neprihvatljiva ponuda je ponuda koju je podnio ponuđač koja ne ispunjava zahtjeve u pogledu kvalificiranosti, odnosno ne ispunjava kvalifikacijske uslove definirane tenderskom dokumentacijom.

Također se neprihvatljivom ponudom smatra i ponuda čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku. U otvorenom postupku javne nabavke i konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda, neprihvatljivost ponude se cijeni u toku postupka, a u slučaju da je predviđena e-aukcija, neprihvatljivost se cijeni prije zakazivanja e-aukcije.

U višefaznim postupcima (ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom obavještenja, pregovarački postupak bez objave obavještenja i takmičarski dijalog) neprihvatljivost ponude u pogledu ispunjavanja uslova kvalificiranosti se cijeni u fazi pretkvalifikacije. Međutim, neprihvatljivost ponude čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku se cijeni u narednoj fazi postupka javne nabavke.

Nepravilna ponuda je ponuda koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom. U ovoj situaciji se ponuda ocjenjuje da nije pravilna ukoliko ne ispunjava zahtjeve u pogledu predmeta nabavke, odnosno tehničkih specifikacija koje su sastavni dio tenderske dokumentacije. Ponuda u kojoj ponuđač nije dokazao da ispunjava postavljene uslove kvalifikacije nije nepravilna ponuda, već je neprihvatljiva ponuda. Slijedeća situacija u kojoj se može desiti da je ponuda nepravilna ukoliko je ponuda primljena nakon isteka roka za predaju ponuda. U tom slučaju ugovorni organ evidentira da je ponuda zaprimljena izvan roka za dostavu ponuda i neotvorenu ponudu vraća ponuđaču. U situaciji kada postoji dokaz za tajni sporazum, ili se radi o koruptivnim radnjama, ponuda se smatra nepravilnom. Kao dokaz postojanja tajnog sporazuma ili korupcije je pravosnažan akt nadležnog organa ili pravosnažna presuda suda. U slučaju korupcije, da bi se ponuda smatrala nepravilnom, potrebno je da ugovorni organ pruži relevantne dokaze koji upućuju na koruptivne radnje u postupku javne nabavke. Kada se radi o

situaciji da ponuda nije rezultat tržišne konkurencije, kao dokaz je pravosnažan akt nadležnog organa ili pravosnažna presuda suda. U slučaju da je ugovorni organ u skladu sa Zakonom, ustanovio da je ponuda neprirodno niska, odnosno da ponuđač nije obrazložio razloge za ponuđenu cijenu ponude (napr. poređenje sa trenutnim tržišnim cijenama ili zbog postupka likvidacije, i sl.) ili da obrazloženje sa dokazima sadrži razloge iz člana 66. st. (2) i (3) zakona, takva ponuda se smatra nepravilnom ponudom. Na kraju, napominjemo da je sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini visoko decentraliziran, te da shodno tome ugovorni organi u postupcima nabavki imaju proaktivnu ulogu, samostalno pripremaju tendersku dokumentaciju i provode postupke javne nabavke te prema tome snose odgovornost za provedene postupke, odnosno donesene odluke u vezi s istim.

132. Možete li nam opisati postupak konkurs za izradu idejnog rješenja, kako se radi kroz Porotal javnih nabavki

Odredbom člana 35. stav (1) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da ugovorni organ objavljuje obavještenje o nabavci za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda.

Smatramo za važnim naglasiti i određene specifičnosti konkursa za izradu idejnog rješenja, u odnosu na ostale postupke javne nabavke propisane Zakonom.

Naime, odredba član 74. Zakona propisuje da je ugovorni organ dužan za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja ili takmičarski dijalog objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma.

Nadalje, članom 33. stav (1) Zakona propisano je da se konkurs za izradu idejnog rješenja (u daljnjem tekstu: konkurs) provodi kako bi ugovorni organ izabrao učesnika ili učesnike koji su ponudili najbolje rješenje, odnosno idejno rješenje s ciljem da se:

- a) dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja ili
- b) dodijeli nagrada pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja.

Dalje, naredni stav istog člana Zakona propisuje da u slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, ugovorni organ nakon uspješno provedenog konkursa provodi pregovarački postupak bez objave obavještenja, u skladu s članom 23. stav (1) tačka a) ovog zakona, tako što poziva pobjednika ili sve pobjednike konkursa na pregovore o uslovima ugovora. Dakle, konkurs se može završiti dodjelom ugovora putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja ili dodjelom nagrade.

Imajući u vidu navedeno, ukoliko je ugovorni organ proveo konkurs sa namjerom dodjele nagrade pobjedniku ili pobjednicima konkursa ne postoji mogućnost objave obavještenja o dodjeli nagrade, obzirom da o istom ne postoji ni Zakonska obaveza.

Međutim, ukoliko se ugovorni organ opredjelio da provede konkurs u skladu sa članom 33. stav (1) tačka a) Zakona, odnosno ukoliko se opredjelio da konkurs okonča putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, u tom slučaju ugovorni organ će objaviti obavještenje o dodjeli ugovora.

U skladu sa gore navedenim obrazloženjem u informacionom sistemu „E-Nabavke“ nije ni moguće objaviti obavještenje o dodjeli, a s tim u vezi ni dostaviti izvještaj o

provedenom postupku javne nabavke. Također, naglašavamo da ugovorni organ nema obavezu dostavljanja izvještaja o provedenom postupku konkursa za izradu idejnog rješenja s ciljem dodjele nagrade pobjedniku/pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja Agenciji za javne nabavke Bosne i Hercegovine.

Za dodatne detalje vidjeti odgovor na pitanje broj 99.

133. Kakva je sudbina Zaključka kojim je utvrđena neurednost žalbe, ukoliko se utvrdi da je ista naknadno uplaćena (osim što je ugovorni organ dužan pokrenuti proceduru povrata naknade)? Što bi trebalo značiti „naknadno izvršena uplata“ i koji je krajnji rok za uplatu da bi žalitelj mogao ostvariti povrat naknade?

Članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama je propisano da u slučaju osnovane ili djelimično osnovane žalbe, a i u slučaju neuredne žalbe, za koju se eventualno naknadno utvrdi da je uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena, ugovorni organ u roku sedam dana od dana donošenja odluke po žalbi dostavlja URŽ-u dokumentaciju radi pokretanja postupka povrata naknade za pokretanje žalbenog postupka. URŽ u roku od sedam dana od dana zaprimanja dokumentacije od ugovornog organa donosi posebno rješenje o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka, koja se mora provesti u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka u skladu s Instrukcijom o načinu uplate, kontrole i povrata taksi propisanih ovim članom.

Nadalje, na zaključak iz člana 100. stav (3) Zakona o javnim nabavkama žalilac nema pravo žalbe URŽ-u i on je konačan. Protiv ovog zaključka žalilac može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema. Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog zaključka ako Sud Bosne i Hercegovine drugačije ne odluči.

134. UO je u TD trebao definisati šta će smatrati istim ili sličnim predmetom. Ukoliko ne definiše rizikuje žalbu zbog nejasnoće/nedovoljne određenosti TD, i ostavlja sebi mogućnost da prihvata kako koga želi.

Ukoliko nezadovoljan kandidat/ponuđač smatra da je ugovorni organ povrijedio Zakona i prateće podzakonske akte, ima pravo izjaviti žalbu na način i u rokovima predviđenim Zakonom.

135. Poštovani, interesuje me sljedeće: Kako objaviti poništenje postupka na Portalu javnih nabavki u situaciji kada Kancelarija za razmatranje žalbi svojim Rješenjem poništi postupak javne nabavke u cijelosti, odnosno koju opciju čekirati, budući da Portal javnih nabavki nema opciju za konkretan slučaj (postoje samo opcije iz člana 69. stav (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama)?

Pravna zaštita je propisana u Poglavlju I i II Trećeg dijela Zakona o javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon).

Odluke Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: URŽ) su konačne i izvršne u smislu člana 111. stav (13) Zakona. Dakle, ugovorni organ je dužan postupiti po odluci URŽ-a, odnosno shodno istoj poduzimati radnje u postupku javne nabavke i objavljivati adekvatna obavještenja na Portalu javnih nabavki (kao što su:

ispravke obavještenja o nabavci, npr. u pogledu rokova, zatim obavještenje o dodjeli ugovora ili poništenju postupka javne nabavke).

Dakle, s obzirom da je rješenje ili zaključak URŽ-a konačno i izvršno, ugovorni organ ne donosi odluku o poništenju postupka javne nabavke, ali mu preostaje obaveza objave obavještenja o poništenju postupka javne nabavke.

Odredba člana 69. Zakona uređuje prestanak postupka javne nabavke. Kada govorimo o poništenju, u stavu (2) istog člana je navedeno da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju da:

- a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
- b) nije dostavljen nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja ili u takmičarskom dijalogu;
- c) nije dostavljen broj ponuda određen u članu 32. stav (4) ovog zakona, ako je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
- d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
- e) cijene svih prihvatljivih ponuda znatno su veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.

Stav (3) istog člana Zakona navodi da ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. Opća 'klauzula egzoneracije' za otkazivanje nalazi se u ovoj odredbi, za događaje koji se nisu mogli predvidjeti, koji su izvan kontrole ugovornog organa, koji nisu u vezi sa provođenjem postupka dodjele ugovora.

Drugi dokazivi razlozi mogu prisiliti ugovorni organ da otkáže postupak dodjele ugovora prije nego što se zaključi bilo kakav ugovor ili okvirni sporazum. Bilo koji razlog za takvo otkazivanje mora biti:

- 1) Dokaziv (što znači da se javnosti može dati uvjerljivo objašnjenje),
 - 2) Izvan kontrole ugovornog organa, i
 - 3) Da ga ugovorni organ nije mogao predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka dodjele.
- Slijedeće situacije koje nisu direktno istaknute u ovoj tački su primjeri opravdanja za otkazivanje postupka, kao npr.:
- 1) Prirodne katastrofe, zbog kojih izvršenje ugovora postaje beskorisno ili se značajno mijenjaju uslovi projekta;
 - 2) Slučajevi u kojima se ugovorni organ, greškom ili zabludom, suočava sa situacijom koja ugrožava svrhu javne nabavke;
 - 3) Situacije u kojima se ugovorni organ tokom provođenja postupka susretne sa značajnim promjenama tržišnih uslova, pojavom novih inovativnih tehnologija itd., te bi u tom slučaju završetak postupka nabavke zaključenjem ugovora predstavljao traćenje javnih sredstava;
 - 4) Važne promjene u budžetu institucije koje su uzrokovane vanjskim faktorima;
 - 5) Promjene u zakonu, kao što je npr. nametanje novih zahtjeva za zaštitu okoliša u vezi sa predmetom nabavke koji se nabavlja.

Evidentno da ne postoji odredba za poništenje/otkazivanje u slučaju da je isti poništen od strane URŽ-i. U nedostatku potrebne odredbe, analogno naprijed navedenom, u slučaju poništenja postupka od strane URŽ potrebno se „pozvati“ na stav (3) člana 69. Zakona i opisati razlog poništenja.

Što se tiče portala javnih nabavki, isti je razvijen u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima, te iz tog razloga sadrži samo one odredbe o poništenju koje sadrži i Zakon. Dakle, portal javnih nabavki omogućava odabir navedene odredbe Zakona, te predviđa da se pored odabira razloga poništenja iz Zakona, dodatno (opisno) pojasni razlog poništenja u kome se u tom slučaju treba navesti da je postupak poništen od strane URŽ ili zbog greške u tenderskoj dokumentaciji koju nije bilo moguće otkloniti u zakonskom roku. Prilikom objave obavještenja o poništenju postupku javne nabavke na portalu javnih nabavki unosi se podatak o datumu odluke poništenja postupka, što u vašem slučaju predstavlja datum rješenja URŽ-i.

136. Ukoliko ponuđač u ponudi dostavi punomoć/ovlaštenje za potpisivanje dokumenata u ponudi za svog radnika, a tu punomoc/ovlastenje potpiše direktor i stavi pečat preduzeća, možemo li takvu prihvatiti ili je potrebno da bude ovjerena u opštini ili kod notara?

Odredbom člana 45. stav (4) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) je propisano da je kandidat/ponuđač u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz stava (1) ovog člana dužan dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Nadalje, odredbom člana 47. stav (4) Zakona je propisano da dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Također, odredbom člana 52. stav (2) Zakona je propisano da je svaki kandidat/ponuđač dužan uz ponudu dostaviti i posebnu posebnu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u predmetnoj javnoj nabavci.

Forme izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 45. do 52. Zakona su objavljene u Uputstvu za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) i iste predstavljaju podzakonski akt, koji su ponuđači dužni koristiti prilikom pripreme ponuda za konkretan postupak javne nabavke.

Navedenim Uputstvom je predviđeno da navedene izjave potpisuju lica u svojstvu predstavnika privrednih društava. Međutim, u cilju blagovremenog i efikasnog procesa ponude, ovlašteno lice privrednog društva, može prenijeti svoja prava na druge zaposlenike, kao i u slučaju drugih poslova u organizaciji rada privrednog subjekta.

Dakle, pod ovlaštenim predstavnikom se podrazumjeva lice koje zakonski zastupnik privrednog društva (subjekta) ovlasti za određene radnje.

Naime, ukoliko odgovorno lice ovlasti nekog od zaposlenika privrednog subjekta, da daje i/ili potpisuje izjave o ispunjenosti uslova iz čl. 45. do 52. Zakona u postupcima javne nabavke, ugovorni organ je dužan takve izjave i prihvatiti, s obzirom da dato lice daje i/ili potpisuje u skladu sa datim i prenesenim ovlaštenjem odgovornog lica privrednog subjekta.

S obzirom, da se problem pojavio kod tumačenja izjave iz člana 52. Zakona napominjemo da je članom 52. stav (2) Zakona navedeno da svaki kandidat/ponuđač dužan uz ponudu dostavi i posebnu pismenu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u predmetnoj javnoj nabavci. Takođe, u samoj izjavi je naznačeno *..“u svojstvu predstavnika privrednog društva ili obrta ili srodne djelatnosti.“*

Dakle, ključan termin je „kandidat/ponuđač“, odnosno predstavnik kandidata/ponuđača, a ne direktora, što znači da se izjava daje u ime kandidata/ponuđača. Ovlašteni predstavnik privrednog društva će potpisati izjavu iz člana 52. Zakona, a to svoje pravo može prenijeti i na zaposlenike, u cilju blagovremenog i efikasnog poslovanja.

Potrebno je samo napraviti razliku između vrsta punomoći koja će se zaposleniku dati.

Naime, u slučaju da se zaposleniku da punomoć da u ime direktora da izjavu, u istu se unose podaci direktora, a potpisuje je zaposlenik u ime direktora.

U drugom slučaju, ukoliko se zaposleniku da punomoć da popunjava dokumente u ime kandidata/ponuđača, u tom slučaju unosi vlastite podatke i potpisuje izjavu.

Napominjemo, da bi ponuđači u okviru svoje ponude, odnosno uz takve izjave trebali i priložiti i ovlaštenje za datog zaposlenika, te s tim u vezi i ugovorni organi mogu u tenderskoj dokumentaciji propisati gore navedenu preporuku.

Zakon, kao i podzakonski akti ne definišu obrazac ili formu davanja punomoći ili ovlaštenja za datog uposlenika, te sa aspekta primjene Zakona važno je da ista bude u pisanoj formi. Vezano za vaše pitanje da li se punomoć ili ovlaštenje potrebno ovjeravati kod nadležnog organa, ističemo da Agenciji nije u nadležnosti da daje mišljenje o navedenom pitanju, imajući u vidu Zakonom propisane nadležnosti definisane u članu 92. stav (3) Zakona, te ovom prilikom dajemo preporuku da konsultujete relevantne propise.

137. Da li u slučaju jednostranog raskida ugovora sa dobavljačem možemo aktivirati bankovnu garanciju za uredno izvršenje ugovora? Razlog za raskid ponuđač navodi Odluku vlade FBiH o povećanju minimalne plate?

Član 61. Zakona o javnim nabavkama definiše vrste garancija i to:

- a) garancija za ozbiljnost ponude je garancija u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude;
- b) garancija za uredno izvršenje ugovora je garancija u slučaju da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava.

Dakle, odredba član 61. Zakona definiše vrste garancija i mogućnost njihovog zahtijevanja uz ponudu, s tim da su forme garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora, kao i druga vezana pitanja definisana Pravilnikom o formi garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora (“Službeni glasnik BiH, broj 90/14).

138. U situaciji kada nakon provedenog otvorenog postupka podijeljenog na lotove za tri od ukupno pet lotova budu izabrane najpovoljnije ponude, dok se za preostala dva lota ponude ocijene kao nepravilne ili neprihvatljive, da li u navedenoj situaciji, kako bi naručilac zadovoljio potrebu i pružio mogućnost dopune ponuda može provesti pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, a shodno članu 20. i 21. Zakona o javnim nabavkama. Kako definisati procijenjenu vrijednost javne nabavke u pregovaračkom postupku ako su prethodno bili predmet nabavke lotovi? Molim odgovor u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Član 21. stav (1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisuje da ugovorni organ izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u slučaju kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom

postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka.

Kod ugovora o javnim nabavkama radova, roba ili usluga ugovorni organ može primjeniti pregovarački postupak bez objave obavještenja u slučaju kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada je ugovorni organ ponovio postupak s odgovarajućim izmjenama uslova i pri tome osigurao da ugovorni uslovi u skorije vrijeme provedenog postupka nisu značajno promijenjeni i da su svi ponuđači koji zadovoljavaju minimum kvalifikacionih zahtjeva pozvani na pregovaranje.

Dakle, samo u slučaju kada nijedna ponuda ili nijedna odgovarajuća ponuda nije dostavljena u otvorenom postupku i kada je ugovorni organ ponovio postupak s odgovarajućim izmjenama uslova i pri tome osigurao da ugovorni uslovi u skorije vrijeme provedenog postupka nisu značajno promijenjeni, ispunjeni su uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u skladu sa članom 21. stav (1) tačka a) Zakona.

Za razliku od ranije legislative aktivnost nabavke u takvim slučajevima se nastavljala u tri dijela, odnosno pregovarački postupak bez objave obavještenja je bio moguć kao treći pokušaj, nakon dva otvorena ili ograničena postupka, važeća legislativa ovaj postupak definiše kao aktivnost nabavke koja se realizuje u dva dijela. Naime, ugovorni organ poništava prethodno provedeni otvoreni ili ograničeni postupak, jer nije primljena nijedna ponuda ili zahtjev za učešće, zatim provodi drugi dio, tj. provodi pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci, pod uslovima koji su u značajnoj mjeri isti kao prethodni postupak. Ugovorni organ poziva što veći broj ponuđača koji postoje na tržištu radi učešća u pregovorima, uključujući i sve ponuđače koji su učestvovali u ranijim postupcima.

Dakle, samo pod gore navednim uslovima ugovorni organ može provesti pregovarački postupak bez objave obavještenja. U protivnom ugovorni organ je dužan provesti odgovarajući postupak.

Nadalje, član 16. Zakona definiše podjelu predmeta nabavke na lotove. Naime, postupak javnih nabavki općenito ima za rezultat odabir jedne, najpovoljnije ponude, i shodno tome zaključivanje, odnosno potpisivanje jednog ugovora.

Međutim, isto tako nije nedozvoljeno da jedan postupak javnih nabavki ima za rezultat zaključenje više ugovora, ali samo pod uslovom da je predmet postupka jasno podjeljen u više lotova, i samo u tom slučaju postupak nabavke se može završiti zaključivanjem više ugovora. Upotreba lotova podrazumijeva opće pravilo "jedan lot – jedan ugovor", gdje, naravno, zaključivanje odvojenih ugovora ne mora biti neophodno, ako jedan isti ponuđač dobije više lotova.

Dakle, ugovor se može dijeliti samo ako su svi dijelovi tako podijeljenog ugovora predmet istog postupka o javnoj nabavci koji je odabran za taj cjelokupni ugovor. Zakon eksplicitno zabranjuje praksu dijeljenja predmeta ugovora s namjerom izbjegavanja primjene nabavnih postupaka utvrđenih ovim Zakonom, kao sredstvo koje osigurava efikasnost Zakona u cjelosti. U protivnom, cijeli sistem bi bio podložan zloupotrebi.

Imajući u vidu opće pravilo "jedan lot-jedan ugovor" kao i činjenicu da je ugovorni organ u konkretnom slučaju proveo otvoreni postupak koji je bio podjeljen na lotove i da na dva lota oba puta nije primio prihvatljivu ponudu, mišljenje Agencije je da nema smetnji

da ugovorni organ nabavku realizira putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, pozivajući se na odredbe člana 21. stav (1) tačka a) Zakona.

Kada je u pitanju nabavka robe, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke.

139. Obzirom da se donošenjem odluke o izuzeću iz postupaka javnih nabavki u skladu sa članom 10c stav 1) i 6) Zakona o javnim nabavkama, a koje u cijelosti ispunjava naše javno poduzeće za predmetnu nabavku donosi izuzeće, koji dokumenti predstavljaju dokaze da se je domaćinski postupilo prema javnim prihodima i da se za predmetnu nabavku takvom odlukom ne stvara monopol na tržištu u odnosu na ostale ponuđače.

Zakon o javnim nabavkama ne definiše dokaze o domaćinskom postupanju prema javnim prihodima. Smatramo za važnim naglasiti da i u slučaju izuzeća ugovorni organ u svakom slučaju provjerava ispunjenost uslova za primjenu kako odgovarajućeg postupka javne nabavke, tako i izuzeća, obzirom da troši javna sredstva.

140. Koja je razlika između dodjele ugovora i dodjele nagrada? Na koji način nakog toga nabaviti uslugu izrade glavnog projekta?

Članom 3. Zakona određeni su osnovni principi sistema javnih nabavki na način da je ugovorni organ dužan da postupuje transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, uz osiguranje pravične i aktivne konkurencije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetnom nabavkom i njegovom svrhom. Također, Zakonom su definisani postupci javne nabavke i uslovi za njihovu primjenu, gdje konačnu odluku o primjeni određenog postupka donosi ugovorni organ u zavisnosti od ispunjenosti uslova definisanih Zakonom.

Javna nabavka usluge izrada idejnog projekta predstavlja specifičnu vrstu nabavke, gdje standardni kriteriji kao što su cijena, operativni troškovi, tehnička sposobnost, ekonomičnost, datum isporuke i sl., imaju značajnu, ali ne i presudnu ulogu. Kod ovakve vrste nabavke veliki naglasak može biti stavljen na kreativnost ponuđača odnosno estetske kvalitete ponude, najbolju iskorištenost prostora ili stil ponude.

Zbog navedenih razloga, Zakon je predvidio mogućnost nabavke specifičnih predmeta nabavke, odnosno uglavnom se koristi u oblasti prostorog uređenja ili urbanizma, arhitekture i građevinarstva tamo gdje ugovorni organ želi da istraži ideje za projekte koji uključuju snažan estetski ili kreativni element-na primjer javnih građevina, kao vijećnice ili pozorišta, spomenika putem konkursa za izradu idejnog rješenja. Međutim, ugovorni organi nisu obavezni koristiti konkurs za izradu idejnog rješenja i mogu slobodno koristiti neki drugi od postupaka javne nabavke ako to smatraju prikladnim.

Nadalje, konkurs za izradu idejnog rješenja je postupak u kojem ugovorni organ prvo otvara konkurentsko nadmetanje za izradu idejnog rješenja i onda ima opciju da dodjeli ugovor o nabavci usluga pobjedniku ili jednom od pobjednika ranijeg nadmetanja. Dodjeljivanje ugovora o nabavci usluga nije obavezno i moguće je da se otvori konkurentsko nadmetanje za izradu idejnog rješenja bez namjere da se dodjeli ugovor o nabavci usluga.

Dakle, članom 33. stav (1) Zakona propisano je da se konkurs za izradu idejnog rješenja provodi kako bi ugovorni organ izabrao učesnika ili učesnike koji su ponudili najbolje rješenje, odnosno idejno rješenje s ciljem da se:

- a) dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja ili
- b) dodijeli nagrada pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja..

U oba slučaja, detaljna pravila za vođenje konkursa za izradu idejnog rješenja određuje ugovorni organ. Međutim, ugovorni organ se mora povinovati odredbama Zakona u javnom oglašavanju konkursa, izdavanju dokumentacije za konkurs i određivanje pobjednika ili pobjednika.

Nadalje, s aspekta primjene Zakona i fizičkog lica u postupku javne nabavke ističemo da ponuđač u postupku javne nabavke može biti isključivo privredni subjekt koji može biti fizičko ili pravno lice ili grupa takvih lica registrovanih za obavljanje privrednih djelatnosti u skladu sa naprijed navedenim zakonima (za ponuđače iz Bosne i Hercegovine), odnosno relevantnim zakonima zemlje u kojoj su registrovani (za ponuđače koji nisu iz Bosne i Hercegovine).

Međutim, jedini izuzetak od navedenog je učešće fizičkog lica, koje nije registrovano kao privredni subjekt u postupku konkursa za izradu idejnog rješenja u skladu sa članom 33. stav (5) Zakona.

141. Bile su tri ponude i e-aukcija. Nakon e-aukcije potpisan je okvirni sporazum sa prvorangiranim ponuđačem. Prvi pojedinačni ugovor je dostavljen prvorangiranom ponuđaču na potpis. Ponuđač odbija da potpiše prvi pojedinačni ugovor. Da li u ovom slučaju raskinuti okvirni sporazum i pokrenuti novi postupak ili dodijeliti ugovor drugorngiranom ponuđaču?

Odredba člana 69. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisuje da se postupak javne nabavke okončava:

- a) zaključenjem ugovora o ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili
- b) poništenjem postupaka javne nabavke.

Navedena odredba Zakona govori o mogućim rezultatima postupka javne nabavke. Postupak javne nabavke nije sam sebi svrha. Ugovorni organ nakon obezbijedenih sredstava započinje i provodi postupak javne nabavke s ciljem nabavke roba, usluga ili radova koji su mu potrebni. Kada se postupak javne nabavke okonča zaključenjem ugovora ili okvirnog sporazuma, tada je on ispunio svoju svrhu. Ugovorni organ koji provede postupak javne nabavke i kada se ne desi ni jedna situacija iz st. (2) i (3) navedenog člana Zakona, zaključuje ugovor o javnoj nabavci, odnosno okvirni sporazum, u zavisnosti od toga šta je predvidio tenderskom dokumentacijom.

Kao što je već rečeno, svrha provođenja postupka je zaključivanje ugovora, odnosno okvirnog sporazuma, te ukoliko ne postoje smetnje za zaključivanje ugovora, ugovorni organ je dužan da isti zaključi čim se ostvare uslovi za to, odnosno čim se okonča postupak javne nabavke i protekne period zabrane zaključenja ugovora iz člana 98. Zakona.

U svom aktu navodite da je u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda primljena samo jedna ponuda, i da je postupak okončan dodjelom okvirnog sporazuma.

Dakle, u konkretnom slučaju postupak javne nabavke je okončan, te ukoliko je ugovorni organ objavio obavještenje o dodjeli okvinog sporazuma, u tom slučaju postupak javne nabavke je završen na portalu javnih nabavki. Bitno je naglasiti da je ugovorni organ dužan u slučaju dodjele ugovora iz člana 8. Zakona i zaključenih okvirnih sporazuma objaviti obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

Naravno, u slučaju da ugovorni organ ne zaključi pojedinačan ugovor o javnoj nabavci unutar okvirnog sporazuma, u tom slučaju nema ni obaveze prijave na portal javnih nabavki.

Nadalje, u slučaju da je narednom periodu ugovornom organu i dalje potrebna određena roba, usluga ili radovi dužan je provesti odgovorajući postupak javne nabavke u zavisnosti o ispunjenosti uslova propisanih Zakonom.

142. Dobar dan, molim Vas da nam navedete bar jedan primjer iz prakse za subvencionirani ugovor?

Član 7. ZJN definiše subvencionirane ugovore tako da u stavu (1) navodi da se odredbe ZJN primjenjuju i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% ako:

- a) ti ugovori uključuju radove u smislu Aneksa I ovog zakona,
- b) ti ugovori uključuju radove na bolnicama, objektima namijenjenim za sport, rekreaciju i odmor, školskim i univerzitetskim zgradama i zgradama koje se koriste u administrativne svrhe.

Također, stavom (2) istog člana ZJN je određeno da se odredbe ovog zakona primjenjuju i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% za ugovore za pružanje usluga koje su u vezi s radovima u smislu stava (1) ovog člana.

Pored toga, stavom (3) istog člana ZJN je definisano da ugovorni organ koji daje takve subvencije dužan je osigurati poštivanje odredbi ovog zakona u slučajevima kada subvencionirani ugovor dodjeljuje neko drugo fizičko ili pravno lice, odnosno dužan je i sam poštivati odredbe ovog zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionirani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih lica.

Kada govorimo o radovima i uslugama koje su vezane za navedene radove, tekst odredbe člana 7. ZJN je sasvim jasan i očito je da se ZJN primjenjuje samo u slučaju da ugovorni organ navedene nabavke subvencionira s više od 50%. Dakle, ako je iznos subvencije manji ili jednak 50-postotnom subvencioniranju, tada se ZJN ne primjenjuje.

Međutim, postavlja se pitanje podliježu li primjeni ZJN robe i druge usluge (usluge koje nisu u vezi s radovima) koje ugovorni organ subvencionira, jer se one ne spominju u odredbi člana 7. ZJN.

Da bi se dao odgovor na ovo pitanje, potrebno je krenuti od same definicije, odnosno od pojma subvencije.

Prema jednoj, jednostavnijoj definiciji, „subvencije“ (*lat. sub-venire*) označavaju sistemsku materijalnu potporu ili pomoć iz javnog budžeta ili fondova u područjima od javnog interesa.

Prema drugoj, kompleksnijoj definiciji, „subvencija“ (*engl. subsidy, subvention, njem. subvention*) jeste oblik finansijske pomoći koju država daje ustanovama i privrednicima (poticanje proizvodnje, zaštita standarda stanovništva) za strogo određenu namjenu. Ovisno o svrsi, razlikuje se veliki broj subvencija: prema trajnosti (stalne i povremene), prema vrsti organizacije/korisnika (privrednim i neprivrednim organizacijama), prema izvoru sredstava (iz budžeta, iz različitih fondova), prema namjeni (donacije, regresi, premije za cijene pod društvenom kontrolom, izvozne premije, razvojne premije, porezne olakšice, oslobađanje poduzeća od plaćanja poreza, doprinosa, carina i sl.).

Iz navedenoga se može zaključiti da su subvencije svojevrsni instrumenti ekonomske i socijalne politike. U tom pogledu treba i tražiti odgovor na pitanje subvencioniranja nabavke roba i drugih usluga koje se ne navode u članu 7. ZJN.

Naime, subvencija ima strogo određenu svrhu i namijenjena je konkretno određenoj kategoriji korisnika. Shodno tome, ne mogu se sve robe i usluge koje ugovorni organ subvencionira podvesti pod izuzeće.

Primjer subvencioniranih ugovora za nabavku roba koje ne podliježu primjeni ZJN je nabavka ortopedskih pomagala, koja subvencioniraju, naprimjer, zavodi zdravstvenog osiguranja, jer se radi o tačno određenoj kategoriji korisnika, u ovom slučaju invalida imenom i prezimenom. Primjer bi se odnosio i na subvencioniranje troškova za socijalno ugrožene kategorije stanovništva u smislu gradskog prijevoza, troškova liječenja, troškova komunalnih usluga, javne kuhinje, ogrjeva, troškova pogrebnih usluga i sl. Također, pod izuzeće se može podvesti i subvencioniranje prijevoza đaka. Iznos subvencija u ovim primjerima nije bitan i može iznositi i cijelih 100% te se, shodno navedenom, ZJN ne primjenjuje, jer se u svim primjerima radi o konkretnoj kategoriji stanovništva, imenom i prezimenom.

S druge strane, nabavka lijekova koji će se koristiti u jednom kliničkom centru nije izuzeta od primjene ZJN jer se u tom slučaju radi o djelatnosti kliničkog centra, zbog čega je isti i osnovan, a ne o subvencioniranim robama. Isto tako, nabavka lijekova koju u potpunosti ili djelimično finansiraju Zavodi zdravstvenog osiguranja, podliježe primjeni ZJN, jer se ovdje radi o široj kategoriji osiguranika za koju se u momentu nabavke ne zna konkretno ime i prezime.

Također, subvencija se ne odnosi samo na građane, već i na druge fizičke i pravne subjekte kao što su sportska ili druga udruženja, kulturno umjetnička društva i sl., ali i ti subjekti imaju konkretan naziv, kao i građani s imenom i prezimenom.

Međutim, isto tako znači da oni koji provode ovakvu nabavku, nisu amnestirani od poštivanja principa na kojima počivaju javne nabavke, odnosno i dalje su dužni da se prema javnim sredstvima predviđenim za nabavke koje su izuzete od primjene ZJN, opходе s pažnjom dobrog domaćina. Ugovorni organi u ovakvim slučajevima mogu

javnim pozivom u medijima povećati stepen transparentnosti trošenja javnih sredstava za subvencionirane nabavke.

143. Malo pojašnjenje, UO kada dodjeljuje subvenciju drugom UO to nije problem jer su oba obveznici primjene ZJN. Problem se javlja kada UO dodjeljuje subvenciju nekom fizičkom licu ili pravnom licu koji nije UO. Mi smo imali takve situacije, te smo s obzirom da kao UO moramo osigurati primjenu ZJN, mi (UO) provodili postupak nabavke za subjekte koji nisu UO i nisu registrovani na portalu javnih nabavki.

Stavom (3) člana 7. ZJN je definisano da ugovorni organ koji daje takve subvencije dužan je osigurati poštivanje odredbi ovog zakona u slučajevima kada subvencionirani ugovor dodjeljuje neko drugo fizičko ili pravno lice, odnosno dužan je i sam poštivati odredbe ovog zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionirani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih lica.

144. Koji kriterij, odnosno koje podkriterije koristiti u postupku javne nabavke usluga finansijske revizije, ako uzmemo u obzir da za iste postoji Tarifa revizorskih usluga?

ZJN, zajedno sa podzakonskim aktima koji uređuju oblast javnih nabavki, je sistemski zakon koji treba da uspostavi efikasan i transparentan sistem trošenja javnih sredstava, ali u okviru postojećeg pravnog sistema Bosne i Hercegovine, a ne izdvojeno od drugih zakona i propisa koji uređuju određenu oblast. ZJN definiše procedure koje se provode u postupku javne nabavke roba, usluga ili radova, ali niti u jednom dijelu ne ulazi u materijalni propis koji bliže reguliše određenu oblast. Primjena drugih propisa koji u konkretnom slučaju regulišu oblast pružanja revizorskih usluga, subjekte ovlaštene za tu djelatnost, kao i druga vezana pitanja su elementi koji nisu predmet ZJN.

Dakle, AJN u skladu sa datim nadležnostima ne može tumačiti materijalne propise, niti predlagati (pod)kriterije za dodjelu ugovora, ali u pružanju savjetodavne pomoći svakako navodi da materijalni propisi treba da budu sastavni dio tenderske dokumentacije, ali pod uslovom da isti nisu suprotni osnovnim principima koji su navedeni u članu 3. ZJN.

145. Prilikom planiranja nabavke, okvirni sporazum na više godina, npr. 3 godine, da li u plan nabavke unosimo iznos ukupno za sve tri godine ili samo za tekuću, pa sledeće godine za narednu i td

U plan nabavki za određenu godinu se unose one nabavke za koje će se u toj godini provoditi postupci javne nabavke. Ako je planiran okvirni sporazum na više godina, npr. 3 godine, tada se u plan nabavki za konkretnu godinu u kojoj će se provoditi postupak, unosi procijenjena vrijednost okvirnog sporazuma za cijeli period njegovog trajanja, u konkretnom slučaju 3 godine. Ukoliko su u toj godini u kojoj je okvirni sporazum iskazan u planu nabavki provede postupak i zaključi okvirni sporazum (u ovom primjeru na 3 godine), tada se u planu nabavki u naredne dvije godine za taj okvirni sporazum ne navode nikakvi podaci.

146. Članom 18. stav 2. ZJN je propisano da u slučaju izuzeća od primjene člana 10. ovog zakona ili za dodjelu ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II ugovorni organ je dužan donijeti odluku. Obzirom na izmjene Zakona član 10. se odnosi samo na

dodjelu ugovora o javnoj nabavci prema međunarodnim pravilima, da li to znači da se odluka ne treba donositi za ugovore iz člana 10a, b, c...

Članom 18. stav (2) ZJN je definisano da u slučaju izuzeća od primjene iz člana 10. ovog zakona ili za dodjelu ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II., ugovorni organ dužan je donijeti odluku koja, osim zakonske osnove za izuzeće od primjene ovog zakona, sadrži osnovne elemente iz stava (1) tač. b), c) i d) ovog člana.

Član 10. ZJN je izmjenama i dopunama ZJN iz 2022. godine „razložen“ na više članova, ali to nije ukinulo niti je imalu intenciju da ukinе obavezu ugovornim organima da donesu odluku o kojoj govori član 18. stav (2) ZJN, za sva izuzeća iz čl. 10. – 10f. ZJN

147. Da li smo za zapošljavanje na osnovu ugovora o djelu (npr. pomoćnog radnika koji nije predviđen pravilnikom o sistematizaciji), obavezni provoditi takav postupak kao UO, tj. kroz javnu nabavku?

Članom 2. ZJN je definisano da je privredni subjekat pravno ili fizičko lice, ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robe, usluge i/ili radove, a registrirani su za obavljanje predmetne djelatnosti.

148. Molimo Vas da nam odgovorite, da li se išta mijenjalo u vezi minitenderisanja - radovi. Okvirni sporazum sa više ponuđača. u vezi e-aukcije na Portalu javnih nabavki jer se nije mogla koristiti e -aukcija.

Članom 4. stav (1) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 80/23) je određeno da je E-Aukciju moguće koristiti u postupku dodjele ugovora/okvirnog sporazuma putem otvorenog i ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci, konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i u sistemu kvalifikacije iz člana 85. ZJN. Dakle, pomenuti pravilnik ne predviđa korištenje E-Aukcija nakon zaključenog okvirnog sporazuma, odnosno u slučaju tzv. minitenderisanja.

149. Ako imam jednu nabavku u privremenom planu nabavki (usluge oglašavanja i marketinga - direktni sporazum) i nije provedena nabavka, ali kada se bude donosio plan nabavki trebao bi izmijeniti (samo da budu usluge oglašavanja - direktni sporazum) jer znam da će mi te usluge trebati u toku godine da li treba posebne odluke donositi kao kod izmjene plana nabavki ili mogu samo tako uvrstiti u "pravi" plan nabavki?

Članom 17. stav (3) ZJN je određeno da za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki. Identičnu odluku donosi i za nabavke koje nisu predviđene u privremenom planu nabavki. Dakle, posebnim odlukama se ne donosi plan nabavki/privremeni plan nabavki, već se isti posebnom odlukom mijenjaju.

150. Član 52. stav 2. ZJN (sukob interesa) govori o upravljačkim poslovima u privrednom subjektu, vlasništvo poslovnog udjela, dionica u privrednom subjektu. Da li se izjava primjenjuje samo na privredne subjekte ili se može odnositi npr. i za obrtničku djelatnost?

Članom 2. ZJN je definisano da je privredni subjekat pravno ili fizičko lice, ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robe, usluge i/ili radove, a registrirani su za obavljanje predmetne djelatnosti.

Pojmovi "privredni subjekt" i "registracija" su ključni u definisanju pojma "ponuđač". Naime, registracija privrednih subjekata predstavlja postupak kod nadležnog organa kojim se dobija odobrenje za obavljanje određene/ih djelatnosti na određenom teritoriju na način i pod uslovima definisanim određenim zakonom. Privrednu djelatnost mogu obavljati pravna i fizička lica. Pravna lica su preduzeća/privredna društva i sl., dok su fizička lica preduzetnici/obrtnici, poljoprivredni proizvođači i sl.

151. Šta ako se postupak ne okonča, pa ga treba ponoviti?

ZJN ne poznaje termin "ponovljeni postupak", jer je svaki postupak, postupak "za sebe". Ukoliko je ugovornom organu dalje potrebno ono što je bilo predmetom prethodno poništenog postupka, dužan je za taj predmet nabavke provesti postupak. Koji će postupak biti proveden zavisi od ispunjenosti zakonom definisanih uslova za primjenu svakog od postupaka.

152. Da li je ugovorni organ prilikom ponovnog pokretanja postupka nabavke dužan izvršiti Izmjenu Plana javnih nabavki u slučaju kada je ugovorni organ prethodno već proveo postupak nabavke čiji ishod je bio poništenje?

Članom 17. stav (3) ZJN je određeno da za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki. Identičnu odluku donosi i za nabavke koje nisu predviđene u privremenom planu nabavki.

Dakle, samo za one nabavke koje nisu predviđeni u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki.

153. Pozdrav, u slučaju konkursa za izradu idejnog rjesenja pobjednik bude fizičko lice, s kim se vrse pregovori u skladu sa članom 33. stav 2.

Specifičnost konkursa za izradu idejnog rjesenja ogleda se u činjenici da se na isti, pored privrednih subjekata iz člana 2. ZJN, mogu prijaviti i lica koja nemaju tretman privrednih subjekata, tj. fizička lica „imenom i prezimenom“.

Međutim, fizička lica „imenom i prezimenom“ se mogu prijaviti na konkurs za izradu idejnog rjesenja samo ako je predviđena dodjela nagrade. Ako je predviđeni dodjela ugovora, tada se isti može dodijeliti isključivo privrednim subjektima iz člana 2. ZJN.

154. Da li je neophodno striktno se pridržavati datuma pokretanja postupka javne nabavke, koji je sastavni dio Plana nabavke?

Pod tačkom i) stav (1) člana 17. ZJN je navedeno da je sastavni dio plana nabavki okvirni datum pokretanja postupka nabavke. Svakako da je realno da ugovorni organ, u pojedinim situacijama, neće biti u mogućnosti ispoštovati okvirni datum pokretanja postupka nabavke. Važno je istaknuti da ugovorni organi moraju uložiti napore da njihov plan nabavki bude što je moguće realniji, kako u pogledu njihovih potreba, tako i u pogledu vremena kada namjeravaju pokrenuti postupak. To, naravno, ne znači da

ugovorni organ mora u potpunosti ispoštovati plan nabavki, koji je ipak, kao što mu i naziv kaže, plan, koji je moguće da se realizira u potpunosti ili djelimično. Ali svakako, svako kašnjenje u realizaciji plana nabavki, mora biti opravdano i ugovorni organ mora biti u stanju isto obrazložiti.

Stavom (7) istog člana ZJN je navedeno da ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki. U slučaju većih odstupanja u odnosu na okvirni datum pokretanja postupka u planu nabavki, ugovorni organ svakako mora izvršiti izmjene i dopune plana nabavki.

155. Kada je u pitanju minitender i okvirni sporazum sa više ponuđača, kod slanja zahtjeva za ponudu da li se smije navesti proizvođač robe (tipa Savine gume) ili ne?

Članom 54. stav (1) ZJN je određeno da tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije uključivat će, kad god je to moguće, kriterij pristupačnosti za ljude s invaliditetom ili kriterij dizajna za sve korisnike.

Stavom (9) istog člana ZJN je definisano da osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definiranje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.

Stav (10) istog člana navodi da ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač, u skladu sa zahtjevima definiranim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.

156. Kod izbora drugorangiranog ponuđača kako je najbolje postupiti. Da li donositi odluku o izboru i obavještenje te da li postoji obaveza dostavljanja i ostalim ponuđačima te da li oni mogu iskoristiti pravo na uvid u tendersku dokumentaciju i pravo na žalbu. Dilema je nastupila kada nam izabrani ponuđač nije u roku koji je ostavio ugovorni organ dostavio potpisan ugovor (član 72. stav d).

Članom 70. stav (3) ZJN je određeno da odluka o izboru sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih ponuda, naziv i podatke o izabranom ponuđaču, detaljno obrazloženje razloga za izbor, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.

Navedena odredba ZJN definiše sadržaj odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača i nesporno je da ista sadrži pouku o pravnom lijeku.

Međutim, član 72. stav (3) ZJN navodi situacije nakon kojih ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača. U tom slučaju ugovorni organ donosi odluku kojom dodjeljuje ugovor drugorangiranom, a ne odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, jer je ista već prethodno donesena. Zbog toga je takva odluka internog karaktera obzirom da član 72. ZJN ne tretira odluku o izboru, već pravila dodjele ugovora narednom rangiranom ponuđaču u slučaju da se dese situacije iz pomenute odredbe ZJN. Navedena odredba ZJN čak ni ne nameće obavezu donošenja bilo kakve odluke, ali donošenje iste je dobra praksa zbog evidentiranja postupanja ugovornog organa, odnosno zbog evidentiranja traga i obrazloženja (npr. zbog revizije, kontrole, istrage) situacije koja se desila, a koja se odnosi na član 72. stav (3) ZJN.

Ako bi se odluka o dodjeli narednom rangiranom ponuđaču poistovijetila sa odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača, tada bi se kod svake nove odluke o dodjeli ugovora narednom rangiranom ponuđaču morala primjenjivati i zabrana zaključenja ugovora iz člana 98. Zakona, a koja je već ispoštovana kod donošenja odluke o izboru. Npr. od ugovora odustanu i prvorangirani i drugorangirani ponuđač, te se ugovor dodjeljuje trećerangiranom. To bi značilo ukupno 45 dana zabrane zaključenja ugovora, što bi postupak javne nabavke učinilo neefikasnim, a što nije u duhu javnih nabavki.

157. Da li smo dužni prihvatiti žalbu koja je pristigla putem maila, a u TD je naglaseno da se se u razmatranje uzimati samo ono što pristigne putem poste preporučeno ili lično na protokol ugovornog organa?

Član 2. stav (1) tačka r) ZJN određeno je da se elektronsko sredstvo odnosi na korištenje elektronske opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radio vezom, optičkim ili drugim elektromagnetnim sredstvima.

Navedeni član ZJN, između ostalog predstavlja i pretpostavku za korištenje elektronske komunikacije u javnim nabavkama, kao sredstva za olakšavanje procesa javnih nabavki, povećanja transparentnosti, skraćivanja rokova, smanjenja troškova, i sl. Upravo zbog navedenog direktive EU promovišu elektronsku komunikaciju u smislu njene što veće upotrebe, te je kao dobru praksu treba koristiti i u javnim nabavkama u BiH.

Smatramo za bitnim istaći da član 99. stav (1) ZJN predviđa mogućnost izjavljivanja žalbe elektronskim putem, ako je elektronsko sredstvo definisano kao način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji. U tom smislu stav (3) iste odredbe ZJN navodi da se datum zaprimanja žalbe elektronskim putem smatra danom uručivanja žalbe uz osiguranje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe.

158. Pitanje iz oblasti zajedničkih nabavki – U pitanju je provođenje zajedničke nabavke radova, pri čemu je predviđeno zaključenje ugovora, a ne okvirnog sporazuma. Članom 4. Pravilnika o sprovođenju zajedničke nabavke, centralizovane nabavke i uspostavljanju centralnog nabavnog organa ("Službeni glasnik BiH", broj 29/24) je propisano: "Provodilac zajedničke nabavke obavezan je da: f) nakon sticanja uslova za zaključivanje ugovora, zaključuje ugovor, odnosno okvirni sporazum na ukupnu vrijednost zajedničke nabavke, sa pripadajućim vrijednostima za svakog člana zajedničke nabavke". Istim članom

je propisano: "Svaki član zajedničke nabavke: c) zaključuje pojedinačne ugovore na osnovu ugovora, odnosno okvirnog sporazuma koji je zaključio Provođilac zajedničke nabavke". S obzirom da je u konkretnom slučaju predviđeno zaključivanje ugovora, a ne okvirnog sporazuma, zanima nas da li provodioc zaključuje ugovor na ukupan iznos nabavke, a potom svaki član zajedničke nabavke (uključujući provodioca zajedničke nabavke) zaključuje ugovore u okviru svojih budžeta?

Članom 4. stav (1) tačka f) Pravilnika o provođenju zajedničke nabavke, centralizovane nabavke i uspostavljanju centralnog nabavnog organa („Službeni glasnik BiH“, broj 29/24) određeno je da je provoditelj zajedničke nabavke obavezan da nakon sticanja uslova za zaključivanje ugovora, zaključuje ugovor, odnosno okvirni sporazum na ukupnu vrijednost zajedničke nabavke, sa pripadajućim vrijednostima za svakog člana zajedničke nabavke. Istim članom stavom (2) tačka c) pomenutog pravilnika definisano je da svaki član zajedničke nabavke zaključuje pojedinačne ugovore na osnovu ugovora, odnosno okvirnog sporazuma koji je zaključio provoditelj zajedničke nabavke.

159. U pitanju je postojeći okvirni sporazum sa većim brojem stavki (nabavka štampanog materijala). Nekoliko stavki je potrošeno u cjelosti. Molim mišljenje, da li možemo raspisati novu javnu nabavku samo za nedostajuće-potrošene stavke (robu), ili postojeći okvirni sporazum prestaje da važi utroškom samo jedne stavke u istom?

Okvirni sporazum je ograničen određenim parametrima, a to su vrijednost, maksimalna količina i vrijeme (period trajanja). Navedeni parametri su „okviri“ po čemu je okvirni sporazum i dobio naziv kao takav. Prvi okvir koji se potroši smatra se da je potrošen i okvirni sporazum. Npr. količina je potrošena prije nego što je okvirni sporazum vremenski istekao, te se okvirni sporazum smatra potrošenim.

Ukoliko je ugovornom organu i dalje potrebno ono što je bilo predmetom potrošenog okvirnog sporazuma, dužan je provesti odgovarajući postupak.

Dakle, okvirni sporazum ne dozvoljava prekoračenje predviđenih „okvira“ (vrijednost, maksimalna količina, period trajanja), jer bi u suprotnom okvirni sporazum izgubio svoju svrhu.

Ukoliko se radi o više pozicija/stavki tada se predviđa maksimalna okvirna količina po poziciji/stavki, koja se takođe ne smije prekoračiti, bez obzira što neće doći do probijanja vrijednosti na koju je zaključen okvirni sporazum.

Dakle, nije moguće prekoračiti količine na jednoj poziciji na „teret“ druge pozicije. Naime, ZJN i podzakonski akti se primjenjuju na isti način u istim situacijama, što znači da nije dozvoljeno prekoračiti količinu ni u kojem slučaju, pa tako ni po poziciji bez obzira što se neće prekoračiti vrijednost okvirnog sporazuma. To bi značilo da ni maksimalna okvirna količina po poziciji nije adekvatno planirana, te ukoliko se potroše neke od stavki unutar okvirnog sporazuma, iste se neće moći nabavljati u predmetnom okvirnom sporazumu.

Međutim, kada se potroše neke stavke unutar okvirnog sporazuma (da li iz razloga lošeg planiranja, povećanog obima posla, više sile i sl.), nema smetnji da se provede novi postupak samo za te stavke, naravno vodeći računa da ne dođe do cijepanja nabavke, a imajući u vidu odredbu člana 15. stav (7) ZJN kojim je definisana zabrana dijeljena

predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.

160. Da li se za nekadašnja izuzeća odnosno tzv monopolske nabavke za koje je Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o JN iz 2022. godine previđeno da se sprovode postupci javnih nabavki a koji su male vrijednosti (nabavka vode) može sprovesti Direktni sporazum duži od kalendarske godine kojoj pripada Plan javnih nabavki za istu godinu? Hvala.

Članom 17. stav (8) ZJN je određeno da ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi s predmetom nabavke iz ugovora, trajanje ugovora može biti duže od jedne godine.

161. Ukoliko tenderska dokumentacija neće sadržavati povjerljive informacije i podatke, ali će izvršenje ugovora o javnoj nabavci podrazumijevati pristup ponuđača podacima koji predstavljaju tajnu u skladu s posebnim Zakonom, da li se kao uslov za potpisivanje ugovora može tražiti sigurnosna dozvola (da se izbjegne postavljanje takvog zahtjeva kroz uslove iz čl. 50. ZJNa) . Nabavka se provodi putem otvorenog postupka. Hvala.

ZJN, zajedno sa podzakonskim aktima koji uređuju oblast javnih nabavki, je sistemski zakon koji treba da uspostavi efikasan i transparentan sistem trošenja javnih sredstava, ali u okviru postojećeg pravnog sistema Bosne i Hercegovine, a ne izdvojeno od drugih zakona i propisa koji uređuju određenu oblast. ZJN definiše procedure koje se provode u postupku javne nabavke roba, usluga ili radova, ali niti u jednom dijelu ne ulazi u materijalni propis koji bliže reguliše određenu oblast. Primjena drugih propisa, subjekte ovlaštene za određenu djelatnost, kao i druga vezana pitanja su elementi koji nisu predmet ZJN.

Dakle, AJN u skladu sa datim nadležnostima ne može tumačiti materijalne propise, ali u pružanju savjetodavne pomoći svakako navodi da materijalni propisi treba da budu sastavni dio tenderske dokumentacije, ali pod uslovom da isti nisu suprotni osnovnim principima koji su navedeni u članu 3. ZJN. Kad je u pitanju kvalifikacija ponuđača, bitno je istaći da ZJN ne poznaje druge uslove za kvalifikaciju osim onih navedenih u čl. 45. do 51. ZJN.

162. Da li ugovorni organ koji po Zakonu o šumama član 52. Zakona, Poslovima UO definisano da vrši nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom Šumsko privredn osnove za privatne šume (ima kvalifikovano lice za provođenje navedenog nadzora) mora po ZJN provoditi proceduru za odabir vanjskog nadzora. Radi se o nabavci usluga izrade ŠPO za privatne šume.

Članom 3. ZJN određeni su osnovni principi sistema javnih nabavki na način da je ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, uz osiguranje pravične i aktivne konkurencije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetnom nabavke i njegovom svrhom. Također, ZJN su definisani postupci javne nabavke i uslovi za njihovu primjenu, gdje konačnu odluku o primjeni određenog postupka donosi ugovorni organ u zavisnosti od ispunjenosti uslova definisanih ZJN.

Dakle, ZJN se primjenjuje na ugovore o javnim nabavkama čiji su predmet robe, usluge i radovi. osim izuzeća navedenih u članu 10. i dodatnih izuzeća za sektorske ugovorne

organe iz člana 86. ZJN. U skladu s tom odredbom ugovorni organi koji dodjeljuju javne ugovore za robe, usluge ili radove dužni su slijediti zahtjeve i provoditi postupke koje definiše ZJN i podzakonski akti.

Prema tome, kada ugovorni organ troši javna sredstva tada je dužan provesti odgovarajući postupak javne nabavke u zavisnosti od ispunjenosti uslova propisanih ZJN, naravno osim pomenutih izuzeća od primjene ZJN.

163. Ako provedemo postupka koji je podijeljen na lotove (2 lota). Jedan lot se okonča, a drugi poništi, jer su iako je istraženo tržište pristigle ponude koje su veće od procijenjene vrijednosti? Da bi se sad ponovo proveo postupak za taj lot, da li mijenjamo Plan javnih nabavki da kazemo da nije podjela na lotove, i da mijenjamo vrijednost tog jednog lota ili ?

U plan nabavki za određenu godinu se unose one nabavke za koje će se u toj godini provoditi postupci javne nabavke. U konkretnom slučaju, nabavka se već nalazi u planu nabavki i s tog aspekta nije potrebno mijenjati plan nabavki, ali je preporuka da se, poštujući princip transparentnosti, u koloni "napomena" navede pojašnjenje konkretnog slučaja, kako bi ponuđači i šira javnost bili upoznati sa istim.

164. Da li zakon dozvoljava da ukoliko imamo nabavku planirana određena nabavka da se provede konkurentski zahtjev.

Članom 87. stav (2) ZJN je određeno da ugovorni organ provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije jednaka ili veća od 50.000,00 KM za robe ili usluge, odnosno 80.000,00 KM za radove. Vrijednosti su, u skladu sa članom 15. ZJN, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).

165. Da li se stavke iz privremenog plana nabavki prenose u Plan nabavki nakon usvajanja budžeta/fin.plana? Možete li objasniti kako se postupa sa stavkama iz privremenog plana kada je potrebno donijeti Plan nabavki, ako nisu realizovane ili ako nisu u cjelosti realizovane, kao i one koje su realizovane po privremenom planu.

Iako nije decidno propisano ZJN može se zaključiti da:

- Nabavke iz Privremenog plana nabavki koje su realizovane ne treba da idu u Plan nabavki,
- Nabavke iz Privremenog plana nabavki koje su djelimično realizovane, a što podrazumijeva da je nabavka pokrenuta u periodu privremenog finansiranja, proveden postupak i realizacija u toku, ne treba da idu u Plan nabavki,
- Nabavke za koje nije pokrenut postupak nabavke u periodu važenja Privremenog plana nabavki, a koje se namjeravaju pokrenuti u periodu važenja Plana nabavki, treba uvrstiti u Plan nabavki.

166. Imamo potrebu za izmjenom Plana javnih nabavki. Koji dijelovi Plana se mogu mijenjati i kojom procedurom? Hvala

Članom 17. stav (1) ZJN je određeno da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki. Stavom (3) iznog člana ZJN je definisano da, izuzetno od stava (1) ovog člana, za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki. Stav (7) navodi da ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki. Dakle, plan nabavki je dokument podložen izmjenama i mijenja se na način da se donosi posebna odluka kojom se plan nabavki mijenja ili dopunjava novim nabavkama ili se vrši izmjena nabavki koje su već planirane.

Međutim, ovdje je važno napomenuti da se tri podatka ne mogu mijenjati, o čemu su korisnici portala upoznati kroz savjetodavnu i tehničku podršku. Radi se o sljedećim podacima: vrsta postupka, vrsta ugovora i brojevana oznaka i naziv predmeta nabavke iz Jedinstvenog rječnika javnih nabavki.

Poslovno pravilo koje je doneseno u pogledu nemogućnosti izmjene ovih podataka je zasnovano na pravnim, tehničkim i funkcionalnim problemima koji su ovim pravilom riješeni. Ovdje posebno naglašavamo da su sva obavještenja u sistemu „povezana“ te da postoje određene validacije koje imaju za cilj sprečavanje grešaka i zloupotreba. Određeni podaci iz plana nabavki koji su povezani sa obavještenjima o nabavci i dodjeli ugovora se zbog toga ne mogu mijenjati.

S tim u vezi, potrebno je posebnu pažnju obratiti prilikom objavljivanja planova nabavki i da se vodi računa o gore tri navedena podatka kako bi se izbjegli problemi u provođenju postupaka javnih nabavki.

167. Molim Vas da protumačite član 69. stav 2) tačka e) u kojem se navodi da je UO obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju da cijene svih prihvatljivih ponuda su znatno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku. Da li navedeno znači da cijene dostavljenih ponuda mogu prelaziti procijenjenu vrijednost?

Članom 69. stav (2) tačka e) ZJN je određeno da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju da su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.

Uzimajući u obzir definiciju neprihvatljive ponude iz člana 2. ZJN, ovaj razlog poništenja postupka javne nabavke nije više primjenjiv, te je kroz ZIDZJN iz 2022. godine trebao biti obrisani ili redefinisan. Naime, ponuda čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku, predstavlja neprihvatljivu ponudu, te se u tom slučaju primjenjuje razlog poništenja iz tačke d) stava (2) ovog člana ZJN.

168. U slučaju kada donosimo posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, da li se isti dan objavljuju i izmjene/dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki ?

Članom 17. stav (1) ZJN je određeno da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki. Stavom (3) istog člana ZJN je definisano da, izuzetno od stava (1) ovog člana, za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki. Stav (7) navodi da ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki.

169. Obzirom da ste spomenuli mini tenderisanje, da li je ispravno postupati na taj način, tj. tako što će se prvobitno zaključiti okvirni sporazum sa svim kvalifikovanim ponuđačima, pa onda prilikom potrebe za nabavkom određene robe, provesti mini tender i primijeniti kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda. I još jedno pitanje da li se istraživanje tržišta- zabilješka mora primijeniti prilikom svakog mini tendera?

Članom 32. stav (1) ZJN je određeno da se okvirni sporazum može zaključiti nakon provedenog otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Izuzetno, okvirni sporazum može se zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavještenja nakon poništenog otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda. Jedan ili više ponuđača s kojima će biti zaključen okvirni sporazum biraju se u skladu s kriterijima za dodjelu utvrđenim u članu 64. ovog zakona.

Dakle, da bi se zaključio okvirni sporazum potrebno je postupak provesti “od početka do kraja”, a ne samo izvršiti kvalifikaciju ponuđača. Kad je u pitanju istraživanje tržišta prilikom svakog “minitendera”, bitno je istaći da se ZJN nije oglasio po tom pitanju. Naime, član 14a. ZJN govori o prethodnoj provjeri tržišta prije pokretanja postupka nabavke. U situaciji kad je zaključen okvirni sporazum, znači da je postupak već proveden. U svakom slučaju je preporuka da se i prije „minitendera“ tržište provjeri, jer je to jedan od faktora uspješno okončanog „minitendera“.

170. Vaše mišljenje o korištenju faksimila, prilikom potpisivanja izjave 45. i 52. u tenderskoj dokumentaciji?

ZJN, zajedno sa podzakonskim aktima koji uređuju oblast javnih nabavki, je sistemski zakon koji treba da uspostavi efikasan i transparentan sistem trošenja javnih sredstava, ali u okviru postojećeg pravnog sistema Bosne i Hercegovine, a ne izdvojeno od drugih zakona i propisa koji uređuju određenu oblast.

ZJN, kao ni podzakonski akti koji su doneseni na osnovu ZJN, ne reguliše upotrebu faksimila, nego je ista predmet drugih propisa koje Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine nije nadležna tumačiti.

U svakom slučaju, ukoliko se faksimil inače može koristiti u pravnom i finansijskom prometu, tada nema smetnji ni sa aspekta ZJN da se koristi i u postupku javne nabavke, naravno na način i u skladu sa propisima koji regulišu upotrebu istog.

171. Da li je potrebno da se ograniči starost Aktuelnog izvoda na tri mjeseca?

Kada je u pitanju starost dokumentacije od 3 mjeseca, bitno je istaći da se ista odnosi samo na dokumentaciju iz člana 45. i 47. ZJN, što je jasno naznačeno u članu 72. stav (3) ZJN.

172. Pregovarački postupak sa objavom i bez objave obavještenja o nabavci (član 20. i 21 ZJN). Lotovi? Zakon o javnim nabavkama nije dozvolio provođenje pregovaračkih postupaka po lotovima; a čini se da je postojao razlog? U nekim situacijama bi bilo nemoguće sprovesti pregovarački postupak a da predmet nabavke nije oblikovan po lotovima! PRIMJER: Kada se provodi pregovarački postupak ako nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku a predmet nabavke je bio oblikovan po lotovima. U takvim situacijama Zakon o javnim nabavkama zabranjuje da se u pregovaračkom postupku mijenjaju uslovi za učešće u postupku, tehničke specifikacije, kriterijumi za izbor ali i prvobitno određeni predmet nabavke. Dakle, ako je prvobitno određen predmet nabavke bio podijeljen po lotovima, naručilac ima ne samo pravo, već i obavezu da u pregovaračkom postupku predmet nabavke ostane isti.. Molim instrukciju za prethodno navedeno? Kako riješiti navedenu situaciju a ne kršiti trenutno važeći Zakon o javnim nabavkama??? Unapred zahvalan

ZJN niti jednom odredbom nije onemogućio podjelu na lotove u slučaju pregovaračkog postupka sa objavom i bez objave obavještenja o nabavci.

173. Imamo u planu nabavki nabavku putem konkurentskog zahtjeva, može li se neovisno od tog postupka provesti direktni postupak ukoliko je ista hitna i neophodna ako donesmo posebnu odluku? Može li se u plan nabavki planirati nabavka do 9000 za direktni postupak.

Članom 87. stav (2) ZJN je određeno da ugovorni organ provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije jednaka ili veća od 50.000,00 KM za robe ili usluge, odnosno 80.000,00 KM za radove. Vrijednosti su, u skladu sa članom 15. ZJN, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).

Provođenje postupka direktnog sporazuma i postupka konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda za istovrsne nabavke predstavljalo bi dijeljenje nabavke, ako bi zbir provedenog postupka direktnog sporazuma i postupka konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda prešao vrijednost dozvoljenu za direktni sporazum.

Stav (3) istog člana ZJN utvrđuje mogućnost provođenja direktnog sporazuma za nabavke robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM.

Dakle, primjena postupka direktnog sporazuma ovisi o sljedećim uvjetima:

- a) vrijednost pojedinačne nabavke ne smije biti veća od 6.000,00 KM,
- b) nabavka istovrsnih nabavki se može izvršiti putem više direktnih sporazuma, s tim da zbir više direktnih sporazuma za istovrsne nabavke ne smije prijeći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou.

Međutim, ako ugovorni organ u planu nabavki planira provesti jedan postupak s procijenjenom vrijednosti od, naprimjer, 9.000,00 KM za istovrsne nabavke, tada ne može primijeniti navedenu tačku b). Navedena tačka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorni organ u planu nabavki planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabavke i da će za isti provesti postupak direktnog sporazuma. Međutim, moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tokom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabavki, ili je došlo do povećanja cijene, pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorni organ osigurava dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabavki i provodi novi postupak direktnog sporazuma uvažavajući odredbu člana 87. stav (3) ZJN.

174. Ukoliko se kao uvjet u TD postavljaju standardi, a kao dokaz zahtijeva ISO standard odnosno određeni ISO certifikat da li je obavezno staviti ekvivalent. Ako jeste na koji način, odnosno kako precizirati šta se podrazumijeva pod ekvivalentom određenom ISO standardu/certifikatu.

Članom 54. stav (2) tačka a) ZJN je određeno da se tehničke specifikacije, uz poštivanje obaveznih bosanskohercegovačkih tehničkih pravila, određuju pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su utemeljila evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima "ili ekvivalent".

175. Pitanje je bilo vezano za Plan nabavke iz konkretne godine. Rekli ste da se okvirni sporazum na 3 godine stavlja samo u Plan JN godine u kojoj se pokrene. Ako se ne završi u toj konkretnoj godini, treba li UO isti postupak planirati i u sledećoj godini jer je neizvjesno šta će se desiti, tj. kako će se okončati.

Nabavka koja se nalazi u planu nabavki za tekuću godinu i za koju postupak nabavke još uvijek nije okončan prije donošenja plana nabavki za narednu godinu, ne mora se uvrštavati u plan nabavki za narednu godinu, obzirom da rezultat tog postupka još nije izvjestan. U slučaju da se taj postupak okonča neuspješno, tada bi se vršila dopuna plana za narednu godinu za tu predmetnu nabavku.

176. Da li su, prema vašim saznanjima, ponuđači OBAVEZNI da imaju zvanične cjenovnike za ono što nude na tržištu, i da nama (ugovornim organima) te cjenovnike učine dostupnim u smislu lakše provjere tržišta a da bi time i sebi i ponuđačima olakšali i oslobodili zahtjeva dostavljanja informativnih ponuda?

ZJN ne može obavezati da ponuđači moraju imati zvanične cjenovnike.

177. Ispitivanje neprirodno niske cijene nakon e-aukcije, da li je preporuka da se traži obrazloženje? (Tri prihvatljive ponude, prije e aukcije nije bila neprirodno niska cijena a nakon e-aukcije iznos ponuda npr. 15.000,00 KM, 16.000,00 KM i 55.000,00 KM)

Članom 5. stav (1) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 80/23) je propisano da prije zakazivanja e-Aukcije ugovorni organ vrši početnu ocjenu ponuda, što uključuje provjeru računske ispravnosti ponude i objašnjenje neprirodno niske cijene te u sistem e-Nabavke unosi sve prihvatljive ponude.

Dakle, pojašnjenje neprirodno niske cijene ponude se zahtjeva prije zakazivanja e-aukcije obzirom da je članom 3. stav (1) Pravilnika navedeno da prije zakazivanja e-aukcije ugovorni organ u sistem e-Nabavke unosi sve prihvatljive ponude.

Takođe, ugovornom organu nije zabranjeno da zahtjeva obrazloženje neprirodno niske cijene i prije zakazivanja i nakon okončanja e-Aukcije. Naime, član 66. ZJN, ne definiše eksplicitno na koju ponuđenu cijenu se isto može zahtijevati već je to ostavljeno na dispozitiv ugovornom organu tj. da obrazloženje može zahtijevati kada „ocijeni“, odnosno „smatra“ da je „ponuđena cijena neprirodno niska“. Naravno, izuzetak obaveznosti provjere je situacija definisana članom 17. stav (7) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH" br. 90/14 i 20/15) kojim su propisani uslovi kada je ugovorni organ obavezan da od ponuđača traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom, i to kada je:

- a) cijena ponude za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih prihvatljivih ponuda, ukoliko su primljene najmanje tri prihvatljive ponude, ili
- b) cijena ponude za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude.

Dakle, ugovorni organ može ocijeniti da je određena cijena ponude neprirodno niska i prije zakazivanja e-Aukcije, ali i nakon njenog završetka.

178. Da li u slučaju usvajanja žalbe koja je izjavljena putem advokata, za troškove sastava žalbe možemo zahtijevati fakturu od advokata obzirom da nas računovodstvo upozorava na problem knjiženja troška bez fakture, iako je nama jasno da je Rješenje ili Odluka osnov za plaćanje ali svaki put imamo isti problem oko fakture

Pitanje nije predmet ZJN

179. UO provodi otvoreni postupak gdje se dostavlja lager lista održavanja i ponuda je u milionskim iznosima. Da li planirati nabavku u milionskom iznosu ali sam iznos finansiranja takve nabavke UO nema a ukoliko izvrši procijenu vrijednosti u planu nabavki na iznos npr 100.000 KM i provodi ugovore do procijenjene vrijednosti tj 100.000 KM nemoguće je obuhvatiti pojedinačne cijene svih dijelova npr. uređaja, mašina i sl...

U skladu sa članom 4. stav (5) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH" br. 90/14 i 20/15), u izuzetnim slučajevima kada

ugovorni organ nije u mogućnosti definirati ni tačnu ni okvirnu količinu predmeta nabavke, onda se određuje maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum sa popisom roba ili usluga koje će se nabavljati, ali da svi ugovori zaključeni na temelju okvirnog sporazuma zbirno ne mogu preći utvrđeni maksimalni iznos okvirnog sporazuma.

Dakle, u konkretnoj situaciji preporuka je primjena člana 4. stav (5) pomenutog uputstva, gdje bi se tenderskom dokumentacijom predvidjela vrijednost na koju će okvirni sporazum biti zaključen. Ugovorni organ bi pripremio specifikaciju sa jediničnim cijenama na način da bi zbroj jediničnih stavki predstavljao procijenjenu vrijednost, a okvirni sporazum bi se zaključio na planiranu vrijednost (ovo vrijedi samo u slučaju okvirnog sporazuma).